Delia Steinberg Guzman

ÖZGÜRLÜĞE UÇUŞ

Yaşam için Felsefi Düşünceler

5. BASKI

YENİ YÜKSEKTEPE
YAYINLARI

Delia Steingberg Guzman

İspanyol vatandaşı olan Delia Steinberg Guzman, 1943 yılında Arjantin'in Buenos Aires şehrinde dünyaya geldi. Altı yaşında müzik öğrenimine başladı, on yedi yaşında aynı şehrin Ulusal Müzik Konservatuvarından piyano ve kompozisyon öğretmeni olarak mezun oldu. Daha sonra Arjantinli piyanist Flora Nudeltnan ve Rus öğretmen Hubert Brendenburg ile çalışmalarına devam etti. Aynı zamanda Buenos Aires Üniversitesi Felsefe Bölümünden mezun olarak insani bilimler, gazetecilik ve reklam üzerine de eğitim gördü.
Prof. Jorge Angel Livraga'dan Ahlak Felsefesi, Teolojik Semboloji ve Ezoterizm gibi konularda dersler aldı. Sanat, müzik, edebiyat, tarih, arkeoloji ve felsefe üzerine çeşitli ülkelerde çok sayıda seminer ve konferans vermiştir. Radyo, televizyon ve basın kuruluşları kendisiyle sayısız röportaj yapmıştır. Yorulmak bilmeyen yazarın değişik konular üzerine yüzlerce makalesi çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanmıştır. Yazarın bugüne değin yazdığı kitaplara gelince; Maya'nın Oyunları, Günlük Kahraman (Türkçeye çevrilmiştir), Bugün Gördüm, Bana Dediler ki, Acropolis Felsefesinin Temel İlkeleri gibi kitapları bulunmaktadır.

Özgürlüğe Uçuş

Delia Steinberg Guzman

Bir Yeni Yüksektepe Kültür Derneği yayınıdır.
Yeni Yüksektepe Kültür Derneği: Hoşdere Cad. Fuar Sk. 11/13
06540 Çankaya - ANKARA
Tel.: 438 69 44 - Faks: 438 42 81
V. baskı,
Şubat 2005

Basım: MBR MATBAACILIK LTD. ŞTİ.
Tel.: 0-216-439 42 18
ISBN: 975-95278-9-8
Yayımcı Kodu: 96.06.y.0349.3
Çevirmen: Zeynep Elkırmış, Ferim Örücü
Düzelti: Vecdi Altındal
Resimler: M.C. Escher
Kapak Resmi: Zeus kartalı ile Ganymedes, Bertel Thorvaldsen
Grubu 1815-1817, Kopenhag, Thorvaldsen Müzesi

İçindekiler

Önsöz 9
İnsanın Kendisi Olmasının Muhteşem Sanatı 11
Çift Ayna 19
Özgürlük ve Yazgı 23
Hayatta Başarmak 35
Bizi Yoran ve Dinlendiren Şeyler 41
Değişim Korkusu 45
Tekrarlama 49
Bilinç Durumları Bulaşıcıdır 53
Kişiliğin Değişimleri 57
Biz İnsanlar Neden Yalan Söylüyoruz? 67
İnsan Motivasyonları 75
Dinlemeyi Bilmek 85
Hepimiz Daha Fazlasını İstiyoruz 89
Gençlik Bunalımı 93
İnsanlar İnsanlardan Korkuyor 105
Bağlanma ve Özgürlük 109
Emin Olmak ve Fanatizm 115
Koruyan ve Tahrip Eden Kalkanlar 123
Ne İçin ve Nereye 127
Zor Olan - Kolay Olan 131
Mutluluk 135

III BASKIYA DAİR

Prof. Delia Steinberg Guzman'ın "Özgürlüğe Uçuş" başlıklı kitabının elinizde bulunan üçüncü düzeltilmiş ve genişletilmiş baskısı sizlere gerek içinde yaşadığımız kişilik kafesinden gerekse dünyanın bizi zorlayan, üzen, utandıran daha pek çok kafesinden kurtulmak için ihtiyacınız olan bilgelik sözleri fısıldamaktadır.

Hayata bir parça sihir katmak! Evet, işte her biri her yönüyle insanı yansıtan bu makaleler günümüzde duymaya en fazla ihtiyacımız olan açıklamaları, yanıtları, tavsiyeleri içermektedir.

Usta bir dille kolaylıkla önümüze saçılan bu bilgelik sihri gerçek insanlar olabilmemiz dileği ile bize sunulmaktadır.

Bu değerli kitabın her birinizdeki filozofu uyandırmasına yardımcı olmasını diliyoruz.

Ferim ÖRÜCÜ

II. BASKIYA DAİR

İki yıl önce ilk baskısını yaptığımız Prof. Delia Steinberg Guzman'm "Özgürlüğe Uçuş" başlıklı kitabının düzeltilmiş ve genişletilmiş ikinci baskısını siz okurlarımıza yeniden sunuyoruz.

Kitapta yer alan bir makalesinde yazar, yinelemenin; mütevazi bir şekilde taklit etmeyi deneyeceğimiz Büyük Bilgelik Hocalarının üstün tutulan bir stili olduğunu ve bunun mükemmellik arayışı içerisinde yapılması gerektiğini bizlere aktarıyor.

Bu düşünceden hareketle, düzelterek ve beş yeni makalesini ekleyerek yazarın Türkçe'de yayınlanan ilk kitabını oluşturduk.

Hocamız filozof Delia Steinberg Guzman insanın iç özgürlüğüne giden yolları, birçoğu arasından seçtiğimiz onbeş makalesinde bize cömertlikle sunuyor.

Bu yollar gerçek insanlar olmaya duyduğumuz ihtiyaçtan dolayı hala açılmayı bekliyor. İnsanın Kendisini Tanıması Sanatının evrensel anahtarlarını barındıran bu değerli kitabın her birinizdeki filozofa ulaşmasını diliyoruz.

Ferim ÖRÜCÜ
Yeni Yüksektepe Kültür Derneği
Yayın Sekreteri

ÖNSÖZ

Bir kitabı sunmak veya onun hakkında konuşmak kolay bir iş değildir. Bu tür sunumlar genellikle kısa ve yetersiz oluyor. En iyisi kitabı okuyup, herkesin kendi anlayış düzeyine göre sonuç çıkarması. Buna rağmen, birşeyler söylemeye çalışacağım.

Filozof Delia Steinberg Guzman'ın kitabı, Türkçe'de ilk defa yayınlanıyor. Bu cep kitabını oluşturan onbeş makale son iki sene süresince yazılmıştır.

Yazar, iyi bir müzisyen olduğu gibi psişik hücreye hapsolmuş insanın duygularını mükemmel bir şekilde yorumluyor. Özgürlüğe; en çok konuşulan ama kazanmak için en az çaba sarfettiğimiz en değerli hazineye ulaşılabilmesi için her makalesinde "doğal-felsefi" yollar sunuyor.

İnsanın kendini tanıma sanatı, evrensel bilginin anahtarı olarak çok eskidir ve bize, özellikle ebedi Filozof Sokrates tarafından gelmiş olmasına rağmen hala en zayıf ve en fazla ihtiyaç duyduğumuz noktadır.

Böylece bu ufak ama değerli kitap, yazardan çok bir üstat olan Delia Steinberg Guzman'ı tanımak için bir fırsat olsun.

O, gerçek sevgiyle kafesimizdeki mahkum kuşu, kendi kimliğini tanıması ve kartal eğilimini tekrarlaması için bilinçlendirmeye çalışıyor. Bundan sonra, insan kendi çabasıyla cahilliğin demir parmaklıklarını kırarak, özgürlüğe doğru uçup cahilliğini fırlatıp atabilir. Kartallar gibi en yüksek tepelerde Güneşe (Bilgeliğe) daha yakın olabilir.

Üstadım; sevgi, birlik, kardeşlik ve gerçek özgürlük tavsiyeleriniz için, seni coşkuyla ve gayretle takip edenler adına sonsuz teşekkürler.

Antonio ROMERO
Yeni Yüksektepe Kültür Derneği Kurucu Üyesi

İNSANIN KENDİSİ OLMASININ MUHTEŞEM SANATI

"Her gün kendi ellerinle inşa etmiş olduğun yoldan yürürsen, olman gereken yere varacaksın"

(Eski Mısır özdeyişi)

Kendilerini filozof olarak adlandırmaktan korkmayanların hayatlarını dolduran sürekli bilgelik arzusu içerisinde, kendi iç varlığını arama ve bulma önemli bir yer tutar. Bu davranış, evrenin büyük yasalarının arayışının ve keşfinin yansımasıdır. Eğer sağlıklı bir ahlaki eğilim tarafından yönetilmezse çoğu kez kişiyi kontrolsüz bir bencilliğe sürükleyebilir. Herşeye rağmen *"Aşağısı ne ise yukarısı da aynısıdır"* Hermetik[1] özdeyişinin bize işaret ettiği, geçen yüzyıllara rağmen, geçerliliğinden birşey kaybetmemiştir.

Varoluşun karmaşık tablosunun parçalarını biraraya getirmeye yardım eden gerçekleri aramak ve bulmak felsefeye düşmektedir. Unutulmuş bir özdeyişten veya bu bilgelerin ışığında yaşamış olanların mezarları ile birlikte toprağa gömülen eski bilgelerin öğütünden küçük veya büyük ilhamların sık sık karşımıza çıkması bu araştırıcı ruh sayesinde gerçekleşir. Bizdeki mevcut ışıkta derin öğretilerin yeniden yaşamaya başlamasından daha önemli birşey yoktur. Bu yazının girişindeki özdeyişte bu belirtilmektedir. Bu özdeyiş, aklımızın çılgınca gidişini durduracak ve insanın kendisi olmasının muhteşem sanatına dair bu yalın anahtarların içeriğini kelime kelime incelemek zorunda bırakacak kadar kesin, kısa ve özlüdür.

İnsanın kendisi olması, iyi yaşamını, bedenin bakımını ve doğal olarak ondan daha az karışık olmayan birkaç fikir ile birlikte düzensiz bir psişenin tatminini etkileyen birkaç önemsiz şekle indirgenmiştir. İnsanın kendisi olması, varoluşa sıkıntılı bir şekilde kendini itmesi ve ulaşmaya bırakmasıdır. Hiç kimseye, hiç bir şeye ve hatta kendisine bile itaat etmemesidir, çünkü "kendisi" henüz bilinçte gerçek bir bulunma eylemi gerçekleştirmemiştir.

Bununla birlikte "Ben" ile karşılaşmaktan kaçınmak imkansızdır. Bazı insanlar ölüm korkusuyla, bilinmeyene karşı duyulan korkuyla, öte tarafta az inananlara verilecek ceza korkusuyla ve insanın en gizli dolambaçlarındaki korkularla zamanını kaybeder. Gerçek tehlike, böyle görülmemesine karşılık, aslında insanın kendisini tanımamasında, kendisi hakkındaki gerçeğe sahip olmamasında, dış dünyaya bağlı olmayan birşeyin desteğinden yoksun olmasında, bilgeliği sağlayan güven ve emin olma

[1] Düşüncede, mitik ve tarihsel olarak Hermetika'ya (Hermes Trismegiste'ye atfedilen yazıların tümü) dayanır. Dünya görüşü ve makrokozmos ve mikrokozmosu birleştiren bağlar üzerine kurulu oluşuyla Hermetizm, asırlar boyunca Batı tarihinde, herşeyden önce dualizmin tüm şekillerinin aşılması için "çalışmaya" istekli bir düşünce birliği oluşturdu.

kaidesi üzerinde bilinci dik tutmak ve yükseltmek için bir parça kararlılık ile her insanda var olan bu eksenin eksik olmasındandır.

YOLLAR İNŞA ETMEK

Bahsettiğimiz bu sanatta yol inşa etmek temel bir aşamadır. Bu aşama olmaksızın hiçbir yere, hatta kendimize bile ulaşılamaz. Gerçekten yollar inşa ediyor muyuz?

Çoğu kez nereden yürüdüğümüze bile bakmayız. Adımlarımızın yönünde anlaşılmaz ve sert dönüşler yapan fikrin değişken hareketleriyle, sıradan patikalarda yer değiştiren yığınları, bir insan akıntısını izleriz. Herkes nereye gidiyor ise biz de oraya gideriz. Atıklarla tıkabasa dolu patikalarda ayaklarımızı sürükleriz; ki bu atıklar, her insanın ilerlemeye cesaret edemeden durduğunda ya da yürüdüğünde geride bıraktıklarıdır. Sendeleriz ama zorluklar nedeni ile değil, kendimizin oluşturduğu engeller nedeni ile.

İnşa etmek zordur ama bazen inşa etmek, bugün taşlarla, yabani otlarla kaplı ama nereye doğru gittiklerini bilmeyenlerin yığılı oldukları yollardan hiç şüphesiz çok daha temiz olup, varışa ulaşmak için yüzyıllar boyunca hizmet etmiş olan unutulmuş eski yolları, alçakgönüllülükle temizlemektir. Yolu kapatan uzun otları temizleyip, taşları toplayıp kenara koyan alçakgönüllü insan yollar açar, inşa eder çünkü bu yolları yeniden hayata iade eder.

En cesur olanlara yeni yönler açmak işi düşmektedir. Cesur olanların ayrıca bilgili olmaları da gerekmektedir çünkü hareket noktasına, varış noktasına, yoldan uzaklaşmalara veya hedeften uzaklaşmamaya ilişkin kayalara bırakılan işaretleri çok açık olarak bilmiyorlarsa bir yol inşa etmeleri imkansızdır.

İnşa etmeyi, nereden geldiklerini ve nereye gittiklerini bilenlerin her zaman ne en çok dinlenilenler ne de izlenilenler olmamaları çok ilginçtir. Onların yolları, en fazla ütopik olarak adlandırılmıştır; genelde onların yollarının kendi inşaatçılarınınki kadar yanlış değerlendiriliyor. İnşaatçının eseri için iyi niyetin tesellisi bile ona çok görülür: Görmeden ve duymadan yürüyen koyunlar, diğer seçeneklerin yanlış olduğu ve insanlığı karıştırmak için kötü olarak tasarlandığını düşünme ihtiyacı duyarlar. Eğer yargılayanlar en fazla yoldan çıkmış olanlar ise, karışıklığı öven kişiler için de aynı şey neden geçerli olmasın!

GÜNBEGÜN

İnşa etmek bir günlük iş değildir. Zaman diğer konularda olduğu gibi bu konuda da büyük denemeye dönüşür. Uzak olsa bile ulaşılması amaçlananı hiçbir zaman gözümüzün önünden ayırmadan günbegün coşkuyu sürdürebilmek için yeterli sabıra sahip olunmalıdır. Amaç, zamandan daha önemlidir ve esrarengiz bir şekilde akıl, açıklıkla hedefe odaklaştırıldığında zaman kısalmaktadır...

İnşa etmenin etkili olması devamlılığa bağlıdır; devamlılık kendini, kendi yapıtlarının kölesine veya makinasına dönüştürmek değildir. Aksine ihtiyaç duyulan sürekli bir bilinçtir. Bu devamlı bilinçte başarılar, düşünülebilecek en muhteşem sarayın inşasını tamamlayan mucizevi taşlar gibidir. Devamlılıkta, coşkuya ihtiyaç duyulur ve bunun için bizi meşgul eden işe tamamen adanmış olunması gerekir; bedeni ilerleme fikri ve tatmin duygusu ile birleştirerek çalıştırmaya ihtiyaç vardır. O zaman yol görünür, geçit verir, dış ve iç olarak büyür, dünyada alanlar, ruhta ise bilinmeyen alanlar açılır.

İnsanın kendisi olmasının zor sanatı, ortaya koyulan enerjilerin devamlı yenilenmesini zorunlu kılar. Hepimiz enerji birikimimizi ilk girişimlerde

tüketirsek enerji yok olur ve geriye boşluk ve belirsizlik duygusu kalır. Enerji, evrenin tüm güçlerinde olduğu gibi kendi devri içinde harcanır ve yenilenir. Bilinçli olarak hayata geçirilen enerji, sanki her seferinde daha güçlü olacakmışız gibi yarın devam etmek için bize yarayacak yeni enerjetik kaynakları otomatik olarak meydana getirecektir.

Günbegün yaşamak, yanılma ve düzeltme, başarma, eylem ve tecrübe imkanlarını çoğaltarak her günün her saatinden faydalanıp dolu bir hayat yaşamakla özdeştir. İnşaatçının kaderi böyledir.

ELLERİN ÖZGÜNLÜĞÜ

Günümüz düşünce biçimlerinin kazandırdığı rahatlığın sahte kriteri, kişisel işin, el ile yapılan işin değerini son derece düşürmüştür. Zeka, ancak diğerlerini kullanmaya yarayan bir yeteneğe dönüşmüştür; diğer elleri hareket ettirmeye yarar ve onların çalışmasının tadını çıkarmak bize kalır. Böyle yapan kişi en açıkgöz ama en mutsuz olandır. Eğer bir an bu diğer eller kaybolursa ileriye gitmek imkansızlaşacaktır. Kendine güven ve pratik noksanlığı hem inşa etme hem de bilinen yolları takip etmede kişiyi etkisiz hale getirecektir çünkü ayaklarını hareket ettirinceye kadar kendini sakat hissedecektir.

Eller ancak soylu yönlerimizden ortaya çıkan bir simgedir. Faydalı bir iş için kendi ellerini kullanmayı bilen kişi, aklını yönetmeyi ve duygularını kanalize etmeyi de bilir; iradesini kullanmayı ve başkalarına aşılmaz gelen engellerin arasında yol açmayı bilir.

Bilinç ve ellerle yapılan şeyin "ilham perisi", ruhu vardır. Yalnız eller sadece maddeyi hareket ettirir ve bahsettiğimiz yol sadece maddesel değildir.

Kişisel işe yeniden değer verilmesi şarttır. Bunun tamamen yaratıcı bir eylem olarak düşünülmemesi gerekir. Kişisel yaratıcılık, bize öğretileni doğru bir şekilde tekrarlamakta yatmaktadır.

Büyük üstadlar öğretirler, yolları gösterirler, perspektifleri sunarlar ama bizim yerimize işimizi yapamazlar. Yani yapabilirler ama yapmazlar çünkü bu durumda başarı bizden önce pekçok basamak çıkmış olanlara ait olacaktır. Yapmamız gerekeni gerçekleştirenlere her zaman bağlı kalan bize ne olacak? Yapmamız gerekeni gerçekleştiren diğerlerine her zaman bağlı kalan bize ne olacak? Basit bir taşı kaldırmaya cesaretimiz yoksa ne biçim inşaatçılar olacağız?

BULUNMAMIZ GEREKEN YERE VARMAK

Bir kez daha tekrarlıyoruz; bu yer ne dünyada maddesel olarak belirlenmiş bir yer, ne bir mevki, ne itibarlı bir görev ne de halkın alkışladığı bir durumdur. İçimizde çoğu kereler bilinmeyen girişler, başka yerler vardır. Bunlar, fethedildiklerinde tüm zirvelere, tüm sınırlara varabilme imkanını sağlar.

Nerede olmamız gerekir? Bu soru, insanın kendi içine adım atması yoluyla, kendisi olması sanatıyla yakından ilişkilidir. Bulunmamız gereken yer, her zaman bulunmaktan hoşlanacağımız yer değildir. Zevklerimiz birçok psikolojik baskıya boyun eğmiştir. Bu zevklerin bizim olup olmadıklarını ya da dışarıdan yönlendirilen bir emir olup olmadıklarını çok ender dikkate alırız.

Kendimizle, karşılaşabileceğimiz yerde bulunmalıyız. Etki ve tepkilerimizin toplamının, yolda ilerleyebilmek için olduğu kadar, gerçekten bilinç kazanmak için de adil ve açık bir noktayı işaret ettiği yerde olmalıyız.

"Bulunma" fikrini durağan bir hareket olarak kabul etmeyelim. Bu anlamda "bulunma" fikrinde olanlar, sadece uyuşukluğa ve hareketsizliğe yer verenler, modanın baştan çıkartma oyununu izleyenler, tahriğe ve şiddete kapılanlardır; ayırt etme eksikliği yüzünden kendilerini mahvettiklerini farketmeyenlerdir. Bunlar "bulunmaktalar"; ya hareket etmemektedirler ya da bunu, gizli efendilerini takip eden karışık çoğunluğun ağır adımları ile yaparlar.

Önerdiğimiz diğer "bulunma" şekli aktiftir. Bu, gerçekleştirdiğimiz her hareketin her dakikasında hazır bulunmak, bilinçli olarak dolu dolu yaşamaya çalışmak demektir. Böylece, bulunulan ölçüde inşaatta ve yol katetmede ilerlenir. Bu önerinin bir gerçeğe dönüşmesi için öğretiler yeterlidir. İçsel varlığımızın lambasını yakmayı öğrendiğimiz zaman bu var olabilme sanatında, kendimizi hocalara dönüştüreceğiz.

Bundan da öte bu "varışın" da göreceli olmaya başladığını öğreniyoruz çünkü insan sürekli bir mükemmelleşme hali içerisinde yaşadıkça, onun kesin hallerinden bahsetmek olanaksızdır. Varmak yolda bir duraklamadır, attığımız adımları tanımak, önümüzdeki adımları hesaplamak için belirlediğimiz bir noktadır. Varmak, yeniden başlamak için alınan bir soluktur.

Aslında inşa etmemiz gereken yol ebedidir ve bizden sürekli bir eylem ister; zira varış noktası, biz onu elde ettikçe uzaklaşır ve yükselir.

O halde nerede bulunmalıyız? Aktif ve uyanık olarak yolda. Burası bizim yerimizdir. Sonunda kendimizi bulduğumuz yerdir ve kaderin payımıza verdiği görevlerle devam edebiliriz. Önemli olan patikayı kendi çabamızla, kendi ellerimizle, gün be gün bulmuş olmaktır. Geriye, hedefi kararlaştırmadan çok önce var olan ve var olacak olan varış noktasına, patikaya, insana ait olan kalmaktadır.

ÇİFT AYNA

Aynalarda sihirli bir şey vardır... Küçükken dinlediğimiz veya okuduğumuz masallarda gizli güçleri olan, bize gerçek benimizi, güzel veya çirkin bir şekilde gösteren dev aynasından da bahsedilirdi.

Olgunlaştığımızda aynalara daha az değer verdik; onları, kendimizi görmek, temizlik ve günlük giysilerimizi giymek veya kendimizi güzelleştirmek için kullanıyoruz. Yıllar geçtikçe ayna daha az hoşumuza gidiyor çünkü bizi olduğumuz gibi gösteriyor. Yılların geçişi, bir kırışıklık daha, saçlarda yeni ağarmış teller, biraz daha cansız bir bakış, henüz farketmediğimiz yorgunluğun getirdiği bir tavır. Ayna yeniden sihirli olmaya başlayacak; korkutucu ama sihirli. Yeniden bizi olduğumuz gibi gösterecektir.

İnanıyorum ki hepimiz bir ayna ile dünyaya geldik. Bu ayna bir iç aynadır. Çok meraklı, her zaman yeterince temiz ve bakımlı olmayan, sahipleri tarafından tanınmayan bir ayna, ama orada bulunmaktadır. Biraz daha güçlü olduğumuzda onu ruhun ellerine bırakıp sihirli anlamını anlamaya başlarız. Aynamız çift yüzlüdür; bir yüzü dışarı, öteki ise içeri doğrudur. Aynanın cam olan yüzü ile bilinen bozulmaları ve renk değişimleri ile dünyayı görebiliriz. Aynanın bu yüzü olmasaydı kör olacaktık; fiziksel gözlerden bahsetmiyoruz. Aksine ona akli bir değer, duygusal bir içerik vererek ruh durumumuza göre figürleri çoğaltıp, azaltarak odaklama kapasitesine sahip olduğumuz herşeyi yansıtan bu sırlanmış camdan bahsediyoruz.

İç yüzü benimize doğru bakan taraftır. Bu yüz, bize ne yüzdeki ne de giysideki kırışıklıkları gösterir. Fazla veya az kiloları bildirmez. Bizi olduğumuz gibi gösterir ve bunun için bu korkutucu yüzü, gerçeğin yüzünü, iç kusurlarımızdan hiçbirini saklamayan sihirli aynanın yüzünü kullanmaktan kaçınırız. İstersek bize en iyi niteliklerimizi de gösterebilir. Bunun için en iyi niteliklere sahip olmak, kendimizi korkulara ve şüphelere bırakmadan onları geliştirmek yeterli olacaktır.

Hepimiz çift aynaya sahibiz. Onun varlığını gözardı etmemize rağmen ona sahibiz. Hepimiz onu kullanabiliriz; onu bilincin dibinde köşeye sıkıştırmış olsak bile o, kullanma yeteneğimize bağlı olan bir araçtır. Hepimiz iç ve dış yansımalarımızdan kaçıyoruz ama korku bazı imgeleri değiştirmemize neden oluyor. Hepimiz çift aynaya sahibiz ama tam olarak, onun sapını sıkıca tutanın kendimiz olup olmadığını ve onu uygun yere çevirip çevirmediğimizi bilmiyoruz. Bazen onu hareket ettiren ve yönlendirenin başka bir el olduğuna inanma hayaline kapılabiliriz ama o bizim aynamızdır. Yalnızca karşısında olanı içeri veya dışarı doğru yansıtacak ve yalnızca kabul etme gücüne sahip olmadıklarımızın biçimini bozacaktır.

İyi bir arınma eylemi, ruhun aynasını temiz tutmanın ve gerçeğe her seferinde daha fazla yaklaşmanın iyi bir yoludur. Kendimizde ve dünyada ne kadar az gölge, leke ve ne kadar fazla hakikat olursa o kadar bilinç olacaktır.

Aynanın dış yüzünü temizleyelim. Böylece etrafımızı çevreleyen dünya bazen kederli ve yıkıcı ama fantazilerimiz tarafından yanıltıcı ve boyanmış olmadan olduğu gibi bize gösterilecektir. Şeyleri olmalarını istediğimiz gibi değil oldukları gibi görmenin zamanıdır; onları değiştirmenin ve bazen de olmalarını istediğimiz hale getirmenin tek yolu budur. Asıl olarak görünen nasıl değiştirilir?

Aynanın iç yüzünü temizleyelim. Böylece bizi uzun zamandır bekleyen, tanınmadığımız birini bulacağız. Bu kişi, kendimizle barışık olmak ve bizimle birlikte yaşayanları hoşnut etmek için yarattığımız kadın veya erkek değildir. Var olanla, dünyanın yollarında birikmiş pislikle dolu, ama asıl ve kendi yerini almaya hazır olanla temasa geçeceğiz.

Hayata bir parça sihir katmak hiçbir zaman fazla bir şey değildir.

Bir adet çift aynaya sahibiz. Onu sıkıca kavrayalım; ne zaman içeri, ne zaman dışarı yönelmesi gerektiğini bilelim; bedenleşmiş olduğumuz için bunu camların aracılığıyla yapıyor olsak da, kendimizi bu Görme armağanının sahipleri olarak hissedelim. Çift aynanın ışıldamasını görmek ne güzel, yeni parıltılar ve renkler tanımak ne harika! Herşeye rağmen eğer o bizim aynamız ise bizi bundan kim alıkoyabilir? Biz tüm sihir hikayelerinde olduğu gibi yapabilen ve yapamayan, yapan ve başkalarına bırakan, kendimizden korkan, yalnızca cehalet gösteren insanlarız.

ÖZGÜRLÜK VE YAZGI

Bu yazımızda, felsefi bakış açısından bir sözcük oyununu andıran bir konuyu ele alıyoruz. Bu iki kavramdan bahsetmek ve onları doğrudan birbirleriyle ilişkilendirmek neredeyse bir oyun gibidir, çünkü birbirlerine bu kadar zıt görünen iki kavramın biraraya getirilmesi bize imkansız gibi görünür. Neredeyse tüm insan etkinlikleri için özgürlük sözcüğünün kullanılmasının moda olduğu günümüzde, bizde özgürlüğün yayılmak, açılmak, dört bir yöne dağılmak, kendini her yana salmak olduğu duygusu (yoksa fikri mi?) uyanırken tam aksine içimizde başka bir duygu da gelişiyor: bu da yazgının bizi çevrelediği, kısıtladığı ve yavaş yavaş, boğduğu duygusudur.

Bu iki kavram nasıl biraraya getirilebilir?

Öncelikle, özgürlükle yazgıyı ilişkilendirmek, biraraya gelmeleri tamamen imkansız olan iki fikir arasındaki çelişkiyi ortaya koyar. Ancak görünürdeki bu zıtlık, içinde yaşadığımız genel karmaşanın bir sonucudur; bu karmaşa

nedeniyle iddia edildiği gibi cahil, geri kalmış veya budala olmasak da önümüzde pek çok yol açıldığı, bize herbiri iyi ve mükemmel olarak pek çok perspektif sunulduğu için ne nereye gideceğimizi ne de nasıl gideceğimizi biliyoruz... Seçim bize kalmış olsa da ne istediğimizden hiçbir zaman tam emin olmadan nasıl seçim yapabiliriz?

İşte bu karmaşa, cehaletin bu özel türü, bu temel ilkelerin göreli olarak bilinmemesi, bizi zıtlık veya benzerlik olmayan yerde zıtlıklar ve benzerlikler görmeye iter. Ben de, özgürlük ve yazgının birbirlerinin sahte zıtları olduğunu gösterebileceğimi iddia ediyorum.

Şöyle bir düşünceden hareket edelim : neden bu iki kavramın biraraya gelemeyeceğini düşünüyoruz? Düşünüyoruz çünkü farkında olmadan bunların her birine mutlak değerler vermişiz. Birisi özgürse bunun mutlak özgürlük olması gerektiğini, yazgıyı kabul ediyorsa bu durumda da özgürlüğün hiçbir şekline yer kalmadığını düşünüyoruz.

Mutlak kavramlar dünyasında olanaksızlıklara çarpar dururuz. Biraraya getirilmesi imkansız olan şeyler varsa bunlar mutlak olanlardır. Mutlak özgürlük veya yazgı ne bize uygundur ne de görünüşte herşeyin birbirine karıştığı bu dünyada yaşamamızı kolaylaştırır.

Bu iki kavram göreli kavramlardır. Özgürlük var mıdır? Göreli bir özgürlük vardır. Yazgı var mıdır? Göreli bir yazgı vardır. Sonuçta bu iki kavramı uyumlu hale getirmeyi denemek amacıyla sınırlarını açığa çıkarmaya çalışacağız.

YAZGI

İlk anda ve çok derinleştirmeden yazgı kavramından ne anlarız? Bunun hiçbir esnekliği olmayan birşey olduğu düşünülür. Yazgı, ona

karşı savaş verilmesi imkansız olan birşeydir. Eskiler, tanrıların amansız olduğunu, insanoğlu karşılarında ne kadar ağlasa da ona hiçbir iyilik yapmadıklarını söyler.

ÖZGÜRLÜK

Bu korkunç dünya karşısında, ilk bakışta, kavramı daha fazla derinleştirmeden özgürlük deyince ne anlarız? İlk tepkimiz, onu yazgı ile karşılaştırmak olacaktır; bu, bir tür kontrol edilemez itkisel reflekstir. Yazgı bize kendini önüne geçilemez olarak sunduğunda, empoze ettiğinde ve bizi egemenliği altına aldığında başkaldırır ve şöyle haykırırız: "Yazgı, seni kabul etmiyorum! Ben özgürüm! " İlk tepki böyledir, ama iyi yönlendirilmediğinde, Tanrı bilir, bizi ne yollara ve ne felaketlere sürükleyecektir çünkü baskıdan kurtulmak için bu özgürlük hissinden hareket edip sonra da sahte bir özgürlüğe kapılmak çok kolaydır.

İnsanların özgürlükten ne anladıkları konusunda yapılacak bir anket şüphesiz şu ortak paydayı ortaya koyacaktır: "Özgürlük, her istediğimi canım istediğinde yapmak; içimden ne geliyorsa yapmak; kimsenin beni birşey yapmaya zorlamamasıdır ". Bu "içimden geleni yapmak" bizi bir karmaşaya, anarşiye veya nasıl sonlandıracağımızı bilemeyeceğimiz bir felakete sürükleyebilir. Sonuçta "içimizden ne geldiğini " bildiğimizden emin miyiz? "İçimizden gelenin" bizim gerçekten istediğimiz, ihtiyaç duyduğumuz ve bizim için iyi olan şey olduğundan emin miyiz?

Arzularımızın oldukça kararsız olması alışılmış bir olgudur. İnsanca özgürlüğü, arzulanan bu kadar kararsız ve kontrol edemediğimiz, hatta bizi kontrol etmesine izin verdiğimiz birşeyin üzerine nasıl kurabiliriz? İşte bu nedenle, gerçekte kölelikten daha beter olan sahte ve tehlikeli bir özgürlükten bahsetmekteyiz.

İnsanlar akıllarından her geçeni yapmaya başladıklarında iradelerini değil geçici arzularını kullanmaya başlarlar... İnsanlar akıllarından her geçeni yapmaya başladıklarında durumları köpeğini gezmeye çıkardığında, köpeği tarafından gezdirilen kişininkinden farklı olmaz.

İnsan, içindeki hayvanı yönlendirdiğinde eylemlerini yöneten, iradesidir, içindeki hayvan insanı çekiştirmeye başladığında ve tercih ettiği yerlere götürdüğünde insan onları kontrol etme, tanıma ve yönetme olanağı olmadan tutkuları tarafından yönetilir. İşte bu nedenle, yazgıya tepki olan bu özgürlük arzusunun dizginlenmesi gerektiğinde ısrar ediyoruz. Başlangıçta sağlıklı bir itki olsa da bir yöne, kaybolmamamız için farklı bir konuma ihtiyacı vardır. Bu kadar hayal ettiğiniz özgürlük maskesi altında, edilgen bir duruma düşürülmemeliyiz.

YAZGI VE ÖZGÜRLÜK

Şimdi de herşeyi farklı bir şekilde açıklamaya çalışalım.

Yazgı nedir? Onu korkunç, ölümcül, karanlık ve dramatik birşey olarak görmek yerine evrensel, matematiksel, mükemmel, emin ve kaderden değil, mükemmellikten dolayı sürekli olarak aynı ritmle tekrarlanan büyük bir evrensel yasa olarak düşünelim. Bu yazgıyı büyük bir zincir, onun halkalarını ise sistematik olarak sürekli birleşen nedenler ve sonuçlar olarak düşünelim; onların birleşmesi kaderden ötürü değil de , içsel varlığın koruma ve sükunet hissi ile dingince gerçekleşmektedir.

Doğulular bu yazgı fikrini biz Batılılara göre daha şiirsel ve daha pratik bir anlayışla açıklarlar. Seminerlerimizde sık sık Dharma veya Evrensel Yasa'ya gönderme yapar ve Karma'yı, tesadüfün (yaygın olarak anlaşıldığı şekilde) hiçbir etkisi olmadığı, herşeyin mantıksal olarak birbirini izlediği bir nedenler ve sonuçlar zinciri olarak tanımlarız. Evet, amansız olabilir

ama aynı zamanda mükemmel de olabilir.

Neden yazgıda yaşamın düzenini ve anlamını görmeyelim? Evrenin tamamı bir ritme uyar. Evrenin ritmini anlamıyor, hissetmiyor veya onunla ilgilenmiyor olmamız onun varolmadığı anlamına gelmez. Bulunduğumuz Dünyayı gözlemlemek için bir an duracak olursak bu ritim bize kendini gösterir. Tüm hayatı dolduran O Anlamın, O Düzenin, O Bir Yere doğru gitmesi açıktır. O yazgıdır, evet ama anlam taşır.

Doğu'dan aldığımız Karma örneğini kullandıktan sonra bu kez de yaşamın anlamıyla ilgili olan başka bir kavramı kullanalım. Sanskritçe'de bu kavrama *Sadhana* adı verilir. O kadar basit birşeydir ki sözcüklerle açıklanamaz: *Sadhana*, belli bir yönü olan bir Yaşam yoludur. Hangi yol olduğu değil, bir amaca ve varış hissine ulaşan bir yol olması önemlidir. Sonuç olarak, yazgısal olabilir ama bir yönü, bir anlamı vardır.

Neden yazgıyı doğal olarak gerekli birşey gibi görmeyelim? Evimizde en sevdiğimiz bitkinin olduğu saksıya sevgiyle bakarken, ilk günden itibaren onu sularken, belki de toprağın suyu emme ihtiyacını görmeyiz. Saksıya döktüğümüz suyun susamış toprakta kayboluşuna hayretle bakmayız. Bu ihtiyaç o kadar doğaldır ki dikkatimizi çekmez ve buna kaderci bir anlam yüklemeyiz. Sulanmadığında çiçeğin kuruyacağını biliriz ama sulandığında, yasaya uyulduğunda herşey o kadar açık, basit ve kolaydır ki başka türlüsü olamaz. Farkında olmadan yaşamın gidişine uyarız. Bu amansız ama doğaldır.

Neden yazgıyı esneklikten yoksun, katı birşey olarak görmek yerine dinamik birşey olarak görmüyoruz? Yazgı sürekli olarak aynı yerde kalmak mıdır? Yasadan, yaşamdan hep bir yerlere gitme anlamı ile bahsedilir. İlerliyorsak, bir yerlere, bir amaca doğru gitmemiz gerekiyorsa tüm bunların

bir dinamiği yok mudur? Hiç değilse ilerleyen bir yazgıdan bahsetmiyor muyuz? Bu yazgıya evrim, kendini aşma, çaba, inanç, daha iyi olma çabası veya hatta kendimiz olan bitkinin, topraktan yapraklarının gün be gün daha yeşil, daha güçlü ve daha parlak olacağı şekilde yükselişi diyemez miyiz?

Evrim amansız olabilir ama durağan değildir. Yer değiştirir, bir yol ve bir ilerleme vardır. Çok uzun zaman önce Lao Tzu, müritlerine Yol'u geçecek kimsenin olmadığı durumda Yol'un da anlamı olmadığını söylemişti.

Bu bakış açısından yazgının çok fazla derinleştirmeden, bize başta göründüğü kadar korkunç olmadığı görülmektedir.

ÖZGÜRLÜĞÜN KOŞULLARI

Özgürlüğün ne olduğundan bahsetmesi için eski bir filozofa başvuracak olursak bize insanın özgürlüğünün, iradesi (cüz-i irade)[2] olduğunu söyleyecektir. Bu, özgürlüğün özel bir biçimidir. Kişinin iradesi olan bu özgürlükte insana sunulan sonsuz imkanlar, seçme imkanı ile sözkonusudur ki bu imkan da zeka ile ilişkilidir. Sonuç olarak insan özgürdür, ama temel bir kavramı göz önünde bulundurması gerekir: sorumluluk. Sorumluluk sahibidir: tüm eylemleri kendi iradesine bağlıdır ve her eyleminde, bu eylemin sonuçlarını, sonunda faydasız veya zararlı olmaması için hesaba katması gerekir. Yanlış birşeylere yol açarsak bu kötüdür ama yanlış birşeye yol açmasak bile kendi enerjimizi harcamak da zaman ve çaba sarfettiğimiz için kötüdür. İnsan özgürdür ama özgürlüğünü kullanmayı bilmesi açısından sorumluluk sahibi olması gerekir.

Özgürlük konusunda önemli başka bir faktör daha vardır. Sorumluluk içeren bir özgürlüğün aynı zamanda zeka içermesi de gerekir. Aksi takdirde

[2] Cüz-i irade: Küçük irade, insanın özgür ama külli olana bağlı olan iradesi.

bu, gerçek bir özgürlük olmayacaktır. Düşünmek, birşeyleri ayırt etmek, bir eylemde bulunmadan önce sonuçlarını değerlendirmek: İşte zeka budur. Bu, özgürlüğü reddetmek değil, gerçekleştime olasılıklarını değerlendirerek somut kılmaktır.

Özgürlüğe özgü başka bir koşul da tüm eylemlerin bir nedeni olması gereğidir. Bir nedene bağlı olmak bir kısıtlamaya bağlı olmakla aynı şey değildir. Kimse kısıtlanmaktan hoşlanmaz. Hiçbir kısıtlamanın olmaması birşey, eylemlerimizin hiçbir nedeninin olmaması ise tamamen bambaşka birşeydir. Birşey yapıyorsak bunun bir nedeni, bir niyesi olması gerekir.

Özgürlükle ilgili başka bir faktör de gerçek özgürlüğün kendi kendinin efendisi olmasıdır. Kendine söz geçiremeyen birisinin özgür olması çok zordur: Bu durumda kişi tutkularının, bedeninin, fikirlerinin kölesi olur. Bu kişi, kendini aynada seyretmekten, fiziksel olarak iyi bir duruma getimekten başka amacı olmayan, duygularının kölesi olan biridir. Mutlu ise herkesin onun mutluluğunu paylaşması, üzgün ise herkesin onun üzüntüsünü paylaşması gerekir çünkü kölenin, durumunu haklı çıkarmak için etrafında başka kölelere ihtiyacı vardır.

Aynı şekilde bir diğer köleden de bahsedeceğiz: düşündüğünü sanan ama düşünmek yerine fikirlerinin döngüsüne saplanan ve bu döngüden çıkma ihtiyacı duymadan kendi bataklığında yaşayan köleden. O halde bu köle, temel bir ihtiyaç olan kendi kendisinin efendisi olmaktan; bedeninin, duygularının ve düşüncelerinin temel gidişatını yönlendirmekten yoksundur. Dünyada tek başımıza olmadığımız ve sonuç olarak eylemlerimizi başkalarınınkinin yanında yapmamız gerektiğine dair temel anlayıştan yoksundur. Bu anlayış var ise özgürlükten bahsedilebilir. Bu özgürlük iki kuvveti içerir: birincisi dışarıya doğru uygulanan dışsal bir kuvvet, ikincisi ise kökleri herbirimizin içinde bulunan içsel bir kuvvettir. Dışsal özgürlük

sadece bize değil koşullara da bağlı olduğundan oldukça görelidir. Bazen kendi fikirlerini ifade etmek ve gerçekleştirmek için kişi, eylemi engelleyen, sınırlayan veya geciktiren bazı engellere karşı savaşmaktan başka birşey yapamaz.

Herşeye, engelleyici koşullara rağmen dışsal özgürlük sınırlanabilir, ama asla yok edilemez çünkü koşullar özgürlüğü ne doğurabilir ne de öldürebilir. Böyle olsaydı özgürlükten değil, bir komediden bahsetmemiz gerekirdi.

İşte bu yüzden gerçek özgürlük, içsel özgürlüktür. İnsanın ölçüsünü, evrimin ölçüsünü veren odur. Bunun nedeni varlığın evrim geçirdikçe garip bir şekilde özgürlüğünü Yasaya ve ihtiyaca göre ayarlamasıdır. Neden? Ayarlar çünkü Yaşamın Kanunu'nu anlamaya başlar. Bunun doğru ve gerekli olduğunu, etrafındaki şeylerin nedenini anlar.

Aristocular özgürlüğün eylemlerde sınırlı, düşüncede sonsuz olduğunu söylerlerdi. Dıştan engellerle karşılaşabilir ama içeriden asla. İçsel yolcular olan bizi kim engelleyebilir? İstediğimiz anda gözümüzü kapayıp istediğimiz yere gidebilir, imgeleri en parlak ve en canlı renklere boyayabiliriz. Kim bizi engelleyebilir?

Schopenhauer, özgürlüğün eylemlerle değil varlıkla ölçüldüğünü söylemiş: eylemler çoğul olsa bile her birinin değerini varlığın verdiğini.

FARKLI DÜZLEMLERDE ÖZGÜRLÜK

Özgürlüğe biraz daha yakından bakmaya, her düzlemde uygulanmasını sağlayan özelliklerini belirlemeye çalışalım. Başlangıç olarak günlük yaşamdaki güncel şeylere bakalım. Özgürlük doğa yasalarına karşı gelmek değildir; tam tersine bu yasaları incelemek, onlarla uyum içinde olmaya çalışmak, onlara yardımcı olmak, gelişimimize ve içsel büyümemize yardımcı

olacak yolları yavaş yavaş bulmaktır.

Bir yasaya karşı çıkarak özgür olunduğuna inanmak tamamen kendini kandırmaktır. Böylece (önceki örneğe dönecek olursak) bir çiçeği sulamakta veya sulamamakta özgürüz. Seçim yapabiliriz. Sulamazsak kendimizi özgür hissedebiliriz ama çiçeğimiz olmaz. Sularsak çiçeğimiz olduğu gibi onlara bakma yolunu bildiğimiz için daha pek çok çiçeğimiz de olabilir.

Yola çıkmadan önce düşünmemiz gereken bir husus daha var: tüm özgürlüklerin dışsal koşulları, hesaba katması gerekir.

Yoksa steril idealizmler yüzünden, ölme riski ile karşı karşıya kalırız.

Pratik bir düşünceyi uygulamaya koymak için o düşüncenin haricinde ne zaman, nasıl ve hangi ögelerle en iyi sonucun elde edileceğini de düşünmemiz gerekir. Pratikte gerçek bir özgürlük için yetişmiş eski ve iyi yönetilen bir iradeden daha iyi birşey olamaz. Kant, açık ve doğru fikirlere dayalı, kullanılan, iyi bir iradeden (iyi istenç) daha üstün hiçbir şey olmadığını söylemiştir.

Şimdi de özgürlüğün bazı ahlaki özelliklerine bakalım: ahlaki bakış açısından eylemlerimizin sonuçlarını hesaba katmamız gerekmektedir. Tüm eylemlerimiz, en mahrem arzularımıza, en güçlü düşüncelerimize uyabilir ama bu ne gibi sonuçlar getirir?

Dünya üzerinde tek başımıza değiliz: bir yandan bizim özgürlüğümüz öte yandan da diğer insanların özgürlükleri söz konusu. Karşılıklı olarak birbirimizi "engellememe" ihtiyacı ile yaşamaktayız. Bu nedenle eylemlerimizin sonuçlarını tartmak olan bir ahlaki zorunluluğa sahibiz. Ahlaki olarak, özgürlüğünü uygulamak isteyenin bilincini de uyandırması gerekir.

Gözü kapalı hareket edip nedenini bilmeden etrafa zarar vermenin hiçbir anlamı yoktur. Özgürlüğümüzü denetleyebilmek için uyanık bir bilince, kendimizi ve başkalarını anlamamıza yardımcı olacak içsel bir aydınlığa ihtiyacımız vardır. Birisi dürtülerini, tutkularını, olumsuz düşüncelerini tutmayı ve kontrol etmeyi başardığında eylemlerinin ölçülü olması ve zararın hem kendisi hem de başkaları için en az olması olasıdır.

Peki özgürlük için tinsel özellikler niye olmasın? Felsefi bakış açısından bizleri düşündürdüğüne ve motive ettiğine göre özgürlüğün aşkın olması gerektiğini kabul ediyoruz. Özgürlüğü sadece somut ve tükenebilir olanın üzerine kuramayız. Özgürlüğümüzü sadece gelişimimizin olduğu maddi dünyada uygulayamayız; bu doğumu ile ölümü arasında birkaç santimetre fark olan çok fakir bir özgürlük olurdu. Bunun aksine gündelik olandan kaçan ve maddi olanın dışında da varolmaya devam edebilen aşkın bir özgürlük tasavvur etmekteyiz.

Eski Mısır metinlerinde (bugün Ölüler Kitabı aracılığıyla bildiğimiz o ilahiler) müritlere, ruhu Yeryüzü'nün ötesine göndererek iradenin etkisiyle göğün kapılarını açmanın, bunları aşarak tanrıları tanıyana dek onlarla yüzyüze gelmenin tek yolu olarak en yüksek erdemleri kullanmaları tavsiye edilirdi. Burada sadece dünyevi seviyede uygulanmayan bir özgürlükle karşı karşıyayız; işte buna tükenebilir ve maddi olanın aşılması diyoruz. Bu aynı zamanda geçici olanın da aşılmasıdır.

Özgürlüğümüz sadece bir dakika, bir gün, bir yıl, yaşam boyunca uygulanarak tüketilecek kadar değersiz değildir. Bugün veya belki yarın işimize yarayabilecek bir özgürlük fakir bir özgürlük olabilir. . . Bize ölümsüzlükten, sonsuz varoluştan bahseden bir özgürlük zamanın ötesine geçer. Bugün olanak sahibi olan arar, elde eder ve biriktirir. Bu doğrudur

ama olanakları olmayan, zamanın ötesini elde ederek sonsuzlukta arar; zaman ve uzayın sonsuzluğunda.

BİRARAYA GELEBİLEN İKİ KAVRAM

O halde özgürlük ve yasayı biraraya getirmek zor değildir. Eflatun bu iki kavramın nasıl bir çift oluşturabildiğini göstermek için aşağıdaki örneği verir:

Kaderine ulaşmak için bir limandan yola çıkan bir gemi tasavvur edelim. Onu kontrol eden bir kaptan ve sayısız yolcusu biz insanlar olan bir gemi. Bu yolculardan her biri kaptana istediği adı verebilir: Tanrı, kader, yazgı. Bunun hiçbir önemi yoktur. Gemi bir varış noktasına doğru gider. Biz yolcular ise geminin içinde hapsolmuşuzdur; hareket edebilir, yerimizi değiştirebiliriz, belli bir özgürlüğe sahibizdir. Bireysel hareketin ötesinde bizi bir limana doğru götüren evrenin düzeni, anlamı olan bir de genel hareket vardır: mutlak ve göreli bir hareket içerisinde özgürlük ve yazgı biraraya gelir.

Doğulular Dharma[3] veya Yaşamın Yolu'nu ve Karma[4] veya Yaşamın Yasası'nı açıklamak için başka bir örneği kullanırlar. Dharma, esnek surları olan bir yol gibidir; bu yolda nasıl yer değiştirdiğimizi bilmeden, gözümüz tam açık ve görüşümüz tam net olmaksızın ilerleriz. Merkezden uzaklaştıkça kenardaki surlara çarparız. Bu yolu yürüyerek, sürüklenerek, nasıl istersek öyle geçeriz. Ne kadar zamanda mı? Koşarak veya durarak, hız almak için duvara dayanarak... istediğimiz zamanda geçmek konusunda özgürüz.

İşte başlangıçta görünüşte birbirine zıt olarak sunduğumuz öğeleri ideal

---

[3] Dharma: Evrenin Yasası, her şeyin bağlı olduğu yasa.

[4] Karma: Hareketin yasası. Dharma'ya uygun davranmama sonucu ortaya çıkan telafi yasası

bir piramidin tepesinde birleştirmek için iki imge. Yasa'nın biçimlendirdiği yazgı, evrensel Yasa'ya göre haklı ve gerekli olanın seçilmesi gerektiğini anlamış açık bir bilinçle tamamen uyum içerisindedir.

Bu yolu filozof ve düşünürlerle katettikten sonra yazgının varlığına ikna oldum. Bir gün, amansızca dayandığımız ağır koltuk değneklerini bırakacağız. Havalandıklarında her türlü baskının, hüznün ve kaçınılmazlığın ötesinde bir özgürlük bularak maddi olan herşeyden kurtulan ruhların antik temsilleri olan kuşlar gibi kendi kaderlerini arama ve yeniden bulma endişesinde olan biz insanoğulları peçeyi kaldıracağız.

Evet dostlarım, özgürlük vardır ve yazgısaldır!

HAYATTA BAŞARMAK

Tarih, insanın yaşam biçimlerini şekillendiren farklı düşüncelerin, ışığın derecesine göre değişen renkli camlar gibi göründüğü olağanüstü bir örnekler vitrinidir. Her dönemin kendi parametreleri vardır ve durmayan arayış yolunda insanlar, bu örnekleri izlemeye ve onlara itaat etmeye çalışarak başka kaynaktan gelecek bir diğer fikri kabul etmesinler diye bu modeller tarafından yönetilirler. Genel kanıya uyan, yasa olarak kabul edilir. Zamanın geçişi ile birlikte ortaya çıkan kanunlardan çok daha kuvvetli olan, kabullenmeler de vardır.

Böylece,ona her zaman aynı anlam atfedilmese de başarı herzaman bir amaç olmuştur. Bir yüzyıl ya da onlarca yıl önce başarıya işaret eden, bugün daha çok modası geçmiş belirsiz bir istek olabilir. Buna paralel olarak önceki dileklerin yerini diğerleri almıştır. Değişmeyen tek bir şey kalmaktadır: İnsan topluluğundan, başka yollardan bu başarının elde

edilmesi için bile aşılması mümkün olmayan uyumlu bir kitle (bizi ve diğerlerini) oluşturan yasaya uyarak başarı arzusu, başarmak ihtiyacı, diğerleri tarafından kabul edilmek ve dikkate alınmak isteği.

İstatistikler düzinelerce yayında sayfalar işgal etmektedir. Yüzyılımızın bu son yıllarında başarmanın, kendilerinden itibarı artıran diğer iktidar şekillerinin türeyebileceği ekonomik iktidar ve sosyal itibarla sınırlı olduğu apaçıktır . Bu yayınlarda araştırmanın, bilimin, sanatın ve genel bilginin giderek daha az yer aldığı doğrudur. Bilmek güzel bir süstür ve istisnalar dışında daha önce bahsedilen hatırı sayılır bir ekonomik servetle desteklenen sağlam bir sosyal durumun yarattığı itibarla birlikte gelir.

O yüzden eğer uzun "marjinaller" listesinde yer almak istemiyorlarsa ve yaşadıkları toplumlarda kendilerini görmek isterlerse, özellikle gençlerin, bu başarı formüllerine göre isteklerini sıraya sokmaları yadırganmamalıdır. Bugün, gelecek bu bakış açısına göre çizilmektedir; bir eğilim, bu eğilimin zenginlik ve iktidar açısından uygulanabilirliği hakkında kaçınılmaz bir soru dizisi ile birlikte varolmalıdır. Sağlam ve kalıcı olduğu anlaşılan bir sosyal statüden çabuk ve faydalı bir başarı elde etme olasılığı herzaman gözönüne alınarak yapılabilecek kariyer listeleri uzar.

Bununla birlikte parlayan herşey de altın değildir.

Eğer bunlar hayatta başarmak için gerçek formüller olsaydı, karşılaştığımızdan çok daha fazla mutlu varlık olması gerekirdi. En azından mutluluğun bir şey, başarının ise başka bir şey olduğunu kabul ediyoruz.

Bu kapsama girmeyen çok daha fazla kişinin olmasının yanı sıra günümüzün taleplerine uyum sağlamaya çalışan pek çok kişi vardır. Bu kişiler herşeye sahipler ama sonucu elimize veren aynı istatistikler bize, psikoz, depresyon, keder, tatminsizlik, yalnızlık, saldırganlık, bıkkınlık,

yoldan sapma ve genel "stres" tablosuna uyan diğer pek çok psikolojik durumun ilerleyen bir şekilde arttığını gösteriyor.

O zaman bu kişilerin başarısız olduklarını veya başarılarının bütün hayatlarını doldurmayan eksik bir başarı olduğunu mu düşünmemiz gerekir? Sürekli mücadele etmekle asla hiçbir limana varılmayacağını mı düşünmeliyiz?

Acaba başarının daha etkili olabilmesi için kabul edilen modaya uymayan diğer hallerini mi planlamamız gerekecektir?

Hiç kuşkusuz, ikinci soruya ve yanıtlarına katılıyoruz.

Hepimizi en fazla endişelendiren sorulardan birisi; elde ettiklerimizin, sürekli varolacağını zannettiğimiz şeylerin kısa sürmesi ve sabit zannettiğimiz şeylerin geçici olmasıdır.

Başarı için de aynı şey söz konusudur; küçük olsa bile en azından bize bir parça huzur ve hoşnutluk veren, hemen kaybolmayan bir başarıya ihtiyaç duymaktayız.

Bu yüzden her türlü konuda başarılı olmak için hayallerimize ve beklentilerimize daha uygun, daha istikrarlı, daha insani birkaç temel anahtar öneriyoruz.

Galip gelmek için hayal kurulmasının yetmediği apaçıktır. İradeye dayalı sağlıklı bir faaliyeti geliştirmeyi bilmek ve uygulamak gerekmektedir. Düşünmeden değil, en iyi ve en uygun eylemleri seçerek hareket edilmelidir.

Eski *"Kendini Tanı"* öğüdü güncelliğini kaybetmemiştir; eğer yeteneklerimizin ve olanaklarımızın neler olduğunu, kim olduğumuzu bilmiyorsak, faydalı bir işin planlanması mümkün olamayacaktır.

Yeteneklerimizi bildiğimizde kendimizi, bize ve diğerlerine faydalı bir eylemde bulunacak şekilde eğitmeliyiz.

Yalnızca karşılığında alacağımız ödül için değil, kendi yararlılığımızı doğrulamanın tatminini elde etmek için giriştiğimiz tüm işleri iyi yapmak. Elde etmeye başladıklarımızla uyuşmayı bilirken, daima yüksek bir randıman payı arayarak asla bunlarla yetinmemek.

Bize zor görünse de sorunların bizi ezmelerine asla izin vermemek. Aksine çözümleri ve çıkışları bulmak için hayalgücümüzü zorlamak.

Zorlukları irademiz ve zekamız için deneyler olarak algılamak.

En kötü durumda bile yeniden başarmak için başarısızlıkları yeni fırsatlara dönüştürmek.

Fırsatlardan yararlanmayı bilmek; hayat fırsatlarla doludur ama kapalı gözlerle yaşarsak onları keşfedemeyiz. Eğer kendi çelişkilerimiz içerisine hapsolur ve sürekli onlarla uğraşırsak ulaşılmak istenen labirentin bize sunduğu binlerce kapıyı küçümseyerek enerjimizi kaybeder ve bu kısır döngüden çıkamayız.

Diğerlerini anlamanın en iyi yolu olan sevgiyi sürekli kendimizde denemek. İnsanın kendisini hoşnut hissetmesinin en iyi yolu olan neşeli ve cömertçe diğerlerine yardım.

Yaşamın anlamını aramak ve kendi yaşamımızın anlamını bulmaya çalışmak. Kendiliğinden hiçbir şey olmaz ve yanıt yalnızca, yanıtları fetihten emin olanın cesareti ve bilgelik ruhu ile onları takip edenlere sunulur.

Yaptığımız herşeyi gün be gün iyileştirmek;bizi çevreleyen herşeyi sıkılmadan iyileştirmek...

Bulunduğumuz her yere (iç ve dış), tüm köşelere güzelliği yerleştirmek.

Kim bu kadar az anahtarı uygulamada başarılı olursa kendinden emin, hoşnut bir insan olacaktır. Bunları başaran bir insan gerçekten bir galiptir. Moda buna izin vermediğinden kimse itiraf etmese bile, herkes başarının bu şekline erişmek ister.

Böyle çalışanlar olarak sayımız çoğalırsa, hayatta başarmanın bu özel şeklini moda haline dönüştürmeye değecektir.

BİZİ YORAN VE DİNLENDİREN ŞEYLER

Hepimizin dilinden "birkaç gün dinlenme" isteği, dayanılmaz hale gelen birikmiş yorgunluğu atma isteği hiç düşmez.

Bu dinlenme isteği, bir hafta sonunda, günlük rutin işlerden uzaklaşmamızı sağlayan birkaç günlük tatil, yaz ya da kış tatilleri ile bir seyahat ya da yaşadığımız şehirden farklı bir yerde yaşayan arkadaşlarımızın, akrabalarımızın evine gitmekle idealize edilir ama ilginçtir ki, bu gibi durumların çoğunda dinlenemiyoruz ya da yarı yarıya dinlenebiliyoruz. Hatta çoğu kez daha yorgun bir şekilde işlerimizin başına dönüyoruz.

Bütün etkinlik veya çevre değişikliklerinin bir dinlenme şekli olduğu hakikattir ama bu yeterli değildir. Bu,"zorunlu" olana geri dönmeyi daha hoşnutsuz ve kaygılı bir şekilde değerlendirmemize neden olan geçici bir zayıflıktır. Peki bunun nedeni nedir?

Kişiliğimizin tüm araçları, bu araçlara ait etkinlikleri fazla kullandığımız zaman ve çalışırken nefes almayı bilmediğimiz zaman doğal yasa sonucunda

yorulmaktadır. Aşırılığı şimdilik bir kenara bırakalım çünkü bu en fazla rastlanılan durum değildir. Kötü nefes alma örneği üzerinde duralım.

İyi bir sporcu, bir şarkıcı ve bedenlerini kullanan diğer meslek grupları, alınan ve dışarıya verilen hava arasında tam dengeyi sağlayarak ritmik bir şekilde nefes almanın önemini bilmektedir.

Bununla birlikte, bizler günlük işlerimizde nefes almayı hava-enerjiyi içimize çekmeyi ve artıkları dışarı vermeyi biliyoruz. Solunum ve nefes alma arasındaki dengeli ritme hakim olmayı bilmiyoruz. Mekanik olarak yani araçlarımızın doğal tempolarına uymaksızın bilinçsiz ve monoton bir tekrarlama kanunu izleyerek davranıyoruz.

Yaptığımız işlerde bilinç eksikliği, bizi (yaptığımız işlerde mevcut olmamak) davranışlarımızın herbirine katılmaya kendimizi mecbur hissetmekten daha fazla yormaktadır. Bu kötü birikmiş yorgunluk, olumlu bitkinlik dönemlerimizi her seferinde daha fazla kesintiye uğratmaktadır. Nefes almadan koşmak, bencil tutkuları aşırı kullanmak, bunun sonucunda bunalıma girmek, çözüm bulmaksızın aynı fikirler üzerinde dönüp durmak bizi daha fazla tüketmektedir.

Bu şartlar altında dinlenmek çok güçtür ama imkansız değildir. Yüzerken arada sırada nefes almak ya da bizi üzen duyguları unutmaya çalışıp, birkaç gün hiçbir şey düşünmemekle kendimizi köreltmek hiçbir işe yaramaz. Bu dinlenmeler, bahaneler, kaçamaklar, basit tuzaklar ve kayboldukları zaman yerini tekrar eski yorgunluğa bırakan ve yeni çalışma dönemlerine büyük coşkuyla dönmemiz için gerekli enerji bırakmayan hayallerdir.

Günlük olarak dinlenmeyi, günlük olarak yenilenmeyi, ne tür faaliyet olursa olsun saatler geçtikçe biriken gerginlikleri atmayı öğrenmemiz gerekmektedir. Yalnızca, fiziksel rahatlama için değil özellikle psikolojik ve zihinsel anlamda da dinlenmek, "nefes almak" gerekir. Bir anlığına diye

tekrar yineliyoruz çünkü dinlenemeyişimizin nedeni, yeterli saat ve dakikaların olmayışı değildir. Yalnızca çevremize ve iç dünyamıza doğru akıllıca bir bakış atmamıza imkan sağlayan bir dinlenme eylemi gerekmektedir.

Eğer bu tür dinlenmeyi işimizin arasında dener, gerginlikleri uzaklaştırmak ve gücümüzü telafi etmek için günde birkaç dakika bulmasını bilirsek bu, en uzun dinlenmeden, kitap okuyarak dinlenmekten, hafta sonu şehir dışına ya da tatile çıkmaktan bin kez daha faydalı sonuç verecektir.

Yorgunluk sayesinde dinleniyoruz ki bu yorgunluk ne mutlaktır ne de patolojik.

Bizi ilgilendirmeyen şeylerden ötürü ya da ilgilenmeyi bilmediğimiz şeylerden ötürü yorulmaktayız; işimizin arasında nefes almayı bilmemekten yoruluyoruz; bilinçlenmemizi engelleyen sıkıcı mekaniklikten dolayı yoruluyoruz.

Yaptığımız işe duyduğumuz ilgi, dünyamızda olup biten ve bizi çevreleyen herşeyi öğrenme isteği ve yenilenmiş bir bakışla görmek bizi dinlendirir. Her zaman kendimiz olmak ve yükümlü olduğumuz herşeyde tüm ruhumuzla hazır bulunmak bizi dinlendirir. Temiz hava ile içimizi doldurmak, gökyüzüne bakarak ve onda kaybolmak, ateşin dansını ya da suyun akışını izlemek, bir bitkinin yapraklarını okşamak veya evcil bir hayvanla oynamak, sevdiğimiz insanlarla sohbet etmek, hayranı olduğumuz kitapları okumak bizi dinlendirir. Bir masayı, bir geziyi, bir bardak çayı paylaşmak bizi dinlendirir. Ebedi olduğumuzu bilmek ve en küçük ve en büyük şeyleri yapmak için gerekli tüm zamanımızın olduğunu bilmek bizi dinlendirir.

Dinlenmek, herşeyden önce, yorgunluğumuza değmeyen şeylerle kendimizi yersiz ve zamansız yormamaktır.

DEĞİŞİM KORKUSU

Pek çok durumda, fiziksel ve zihinsel durumlarda kendine yer bulan bu tür bir psikolojik korku, insanın diğer yönlerinde de dışa vurulur; macera korkusu, risk korkusu, birşeyleri kaybetme korkusu ve hatta varolma korkusu gibi...

Pek çok defa, insanın alışkanlıkları olan bir hayvan olduğu söylenir ve bu doğrudur. İnsan, kendisine topluluk içinde güvenlik hissi veren, ona bazı alışkanlıkları vermeyi üstlenmiş " pek çok efendi "ye sahiptir. Amaçlarına uymuşken onun bu alışkanlıkları terketmesinden en azından endişelenenler de yine bu efendilerdir.

Bir kısmı doğal ve tarihsel ihtiyaçlardan doğan, diğerleri ise bir zaman süresince büyük kitlelerin hareketlerini yöneten motivasyonlarca şekillenmiş olan bir toplumda büyüyoruz.

Hepsinin üstünde, insanları yapaylığa boyayan, onları bağlayan ve kendilerine belli bir konuda değişimi empoze eden yapay ihtiyaçlar vardır. Bunu açıklayacağız; örneğin sevmek ve sevilmek insanoğlu için doğal bir ihtiyaçtır, fakat modanın toplumsal ölçütleri aşkı, yaşanması neredeyse imkansız yapay talepler bütünü haline getiriyor. Üstelik duygunun da sağlıklı bir ortak yaşama kapılarını kapatan bazı mülkler ve bazı prestijli koşullar içerisinde olması gerektiği düşünülüyor.

İnsan, diğer insanların neler yaptıklarına bakıyor ve bu hareketleri taklit etmek ona, toplum içinde saygın bir yer edinmeyi ve psikolojik bir rahatlığı sağlıyor. İnsan vazgeçilmez olarak algıladığı bu şeyleri elde etmek için savaşır ve bunları eğer bir kez elde ederse bırakamaz; çünkü eğer bırakırsa, kendi istikrarını kaybeder. Yazıktır ki, bunlar ona dışarıdaki diğerleri tarafından benimsetilmiştir.

Aynı şekilde, modalar da insanlara en azından bir süre için "normalliği" garantileyen dil, insan ilişkileri, fikirler ve inançları yönlendirmenin kesin stillerini empoze eder. Sürüden bir adım bile uzaklaşmamak için kabul ettirilen bu akımları takip etmek ve onlarla birlikte değişmek gerekir. Buradaki değişim korkusudur. Herşey değişir. Evet, bu değişim özdedir ve iyi ya da kötü olarak görülebilir: herkes tarafından kabul edilenlerden uzaklaşmak, farklı olmak için kendini riske atmak ve daha kötüsü yapaylaşma yüzünden birtakım önemli değerleri kaybetmek gibi... Bizi hiç istemeyenlerin ve az isteyenlerin kötü etkileri de, geçici bir tarz sırasında edinilen istikrarsız prestij de ortadan kalkabilir.

Bizim için, filozof olmayı arzu edenler, bilgeliğe aşık olanlar için yapılması gereken ilk ve temel değişim, bilinci uyandırmaktır. O, ihtiyaçlarımızın fiziksel, psikolojik ve zihinsel isteklerimizin biçimsiz kitlesi içerisinden çıktığında eşzamanlı olarak birbirleri ile bağlantılı bir değişiklikler bütünü

oluşturur. Gözü kapalı yaşarken, bir ya da birkaç alışkanlık edinmemiz ve onlara uymamız önemli değildir fakat aktif bilinç bizi, daha önceleri hiçbir önemi yokmuş gibi gözüken, varoluşun pek çok görünümü üzerine tekrar yönelmeye zorlar.

Filozof, herşey üzerine, hayatla, kendisiyle ve kaderi ile ilgili derin sorgulamalar yapmaya alışkındır. Aklı çok sorgulayıcıdır ve ona sürekli mükemmellikte yeni yollar gösterirken, kendi varoluş şekli hakkında kendini sorgulamaya devam eder.

Filozofun, önüne sürülen değişiklikler ne modaya ne de genelleşmiş kabullenmelere karşılık gelir; aksine bu değişimler her adımın bir aşma basamağı olduğu, yükselten değişimlerdir. İnsanın maddi servetinden, hayat ve ölümden, duygu ve düşüncelerinden ziyade onun biricik ve gerçek deneyimlerinden bahsetmeliyiz.

O zaman bu özel değişimlerin, beraberinde sadece iyilikler ve büyük ruhsal gelişmeler taşıdıklarını bildiğimiz halde neden korkuyoruz?

Korkuyoruz çünkü bu değişiklikleri insan tek başına yapmalı; kendisi ile karşı karşıya iken, diğerlerinin rızası bir anlam ifade etmezken ve yine alkış ve eleştiri önemli değilken. Bu değişikliklerin daha istikrarlı ve uyumlu yeni değerlere geçit verirken birtakım kayıpları da getireceği açıktır çünkü her değişim risk de taşır fakat zafere ulaşıncaya kadarriskli denemelerden geçmemiş ya da buna niyetlenmemiş olan hiç bir kahraman ya da tanrıların sevgili bir kulunu tanımıyoruz. Bu yüzden, başta söylediğimiz gibi bir kere başarırlarsa, bu başarı ile, depresyon ve düşüşlere izin vermeksizin yükseleceklerini bilmelerine rağmen varolmaktan bile korkanlar vardır. Halbuki içsel başarının, insanın kendi bilincinden güçlü talepleri vardır.

Öyleyse bu denenmeye değmez mi?

İnsanın hedefi, insan olarak en mükemmele ulaşmaktır ve her durumda, tüm dönemlerin ezoterik geleneklerinin belirttiği gibi insanlık açısından daha fazla büyümek " insanların öğreticisi " oluncaya kadar değil, " Tanrıların müridi " oluncaya kadar sürer.

Bu kadere er ya da geç, az ya da çok acı ile de olsa, hepimiz ulaşabiliriz fakat değişim suçlanabilir bir olgu değildir. Öyleyse neden şimdi başlamıyoruz? Neden hiç olumlu olmayan korkuyu bırakmıyoruz? Neden ne istediğini bilme ve bunun için mücadele etme cesaretini göstermiyoruz?

Seçim bize kalmıştır; ya her zaman değişen ve bizi savunmasız bırakan değişimden basit bir şekilde korku ya da bizi, kendinden emin olarak hayatı sürdüren ve kaderine doğru ilerleyen dengeli ve kendinden emin kadın ve erkekler haline getiren kesin değişme cesareti.

TEKRARLAMA

Bu kelime "can sıkıntısının" psikolojik bağlarını içerse de tekrarlama gerçek anlamda, Doğanın kullandığı sihirli bir silahtır. Tekrarlamadan çok, aynı konuya birkaç kez dönmeye bizi mecbur eden yinelemeden bahsetmemiz gerekir.

Dünyamızda yinelemenin pedagojik değerinin karşıtı, günümüz yenilikleri ve sürekli değişen şeylerdir ama bu şekilde hiçbir yere varılamayacağını farketmek için fazla uyanıklık da gerekmez.

Yineleme ve değişim üzerinde kısaca duralım. Değişkenlik, cehaletin sık sık ardına gizlendiği hüzünlü bir maskedir.

Az bilen veya hiç bilmeyen biri, kendi hakimiyetinin birçok şey üzerinde çeşitlilik gösterdiğini zannetmektedir. Bununla beraber yüzeysel bir inceleme

bizi genellikle bu birçok şeyin hem yüzeysel hem de yanlış olduğu sonucuna götürmektedir.

Bugün birşeye, yarın ise başka birşeye başlanılıyor... Bugün bir kitap yarın başkası okunuluyor... Bugün herhangi bir felsefi öğretiye yarın bir başkasına burunlarını sokuyorlar, bugün belirli bir kişiye yarın başka birisine sempati duyuluyor... Bugün bazı fikirler için, yarın başka fikirler için çalışılıyor...

Bu davranış, her zaman aynı "psikolojik alıştırmalar"ın tekrarlanmasından veya sanki daha önceden onları dinlememişiz gibi derste belli öğretilerin sık sık tekrar edilmesinden ötürü şikayete dönüşmektedir. Bu şikayet, aynı gündelik işleri gerçekleştirmek, aynı kişilerle konuşmak veya aynı şeyleri yapmak zorunda olmanın yarattığı bir şikayettir. Bütün bunlara karşı sürekli bir yenilik kendini ileri sürer ki bu, bir işi etkin bir şekilde bitirmeden orada burada gevezelik etmektir. Bu, sonunda ateşin kendisini öldüreceği alevi algılamak için bilgiye sahip olmadan huzursuzca uçan bir kelebeğin pırıltısı gibidir.

Benzer şekilde belirsiz "yaratıcılık" kavramı silah olarak kullanılır ama aslında yaratmak için bilmek gereklidir. Bilmek ise çok zamanı ve tekrarı gerektirir. Hepimizin o "içinde doğan şeyi" açıklamak için insan davranışlarını yönetmesi gereken bir kendiliğinden oluşumdan bahsedilmektedir ama hangi "içimizden" bahsetmekteyiz? "İç olan" fizik vücudun ötesine geçer geçmez başlar. Orada sapkın tutkulardan en mistik coşkuya kadar herşeyi bulabiliriz. Eğer "ifade etmekten" bahsedilirse, o zaman sahip olduğumuz en iyi şeyleri ifade etmemiz ve en iyi şeylere dayanarak yaratmamız gerekecektir. Kötü olanlara gelince, onları fazla istemesek de zaten ortaya çıkmaktadırlar.

Bu bakış noktasından hareketle değişkenliği bir insan yapıtı ile karşılaştırmamız gerekir. Bizi büyüklüğü ile sarsan Mısır'ın büyük piramitleri birbirine çok benzer taşlarla inşa edilmişlerdir. Tabii ki yukarıya doğru ve ustaca yerleştirilmiş bir şekilde.

Madalyonun diğer yüzünde yinelemeyi buluyoruz ve yinelemede tüm Kozmos'u yöneten Yasa'yı görüyoruz. Örneğin, ebedi dönüş yasasını incelemek ya da şeyleri görünür veya görünmez kılan tabiat devirlerinin farkedilmesi yeterlidir.

Doğa, ısrarla mevsimlerini, gündüzlerini, gecelerini tekrarlar. Milyonlarca kere tohum topraktan aynı şekilde filizlenir ve başka milyonlarcasında gerçek Varlığını uyandırmayı arayan ruhumuz maddeye batar.

Doğanın bir parçası olduğumuza göre aynı ritmi izlemiyor muyuz?

Can sıkıntısından değil, acil mükemmellik ihtiyacından kaynaklanan tekrarlama, tekrarlama, tekrarlama.. Tekrarlayan, her zaman aynı şeyi değil, her seferinde daha iyisini yapar. Öğrenmenin her yeni eyleminde, büyüdüğünü hisseder.

Önemli başka bir örnek ise (üstelik daha önce bahsedilen Doğadan) tüm zamanların kutsal metinlerinin içeriğidir. Temel birkaç fikir, görünüş olarak farklı binlerce şekil altında döner; sadece yenilik yanılsamasını yaratmak ya da belki de, aslında temelde tek bir gerçeğin mevcut olduğunu bize göstermek için. *Yinelemek, mütevazi bir şekilde taklit etmeyi deneyeceğimiz Büyük Bilgelik Hocalarının, üstün tutulan bir tarzıdır.*

Neden doğa devirlerini tekrarlar? Neden hayata yeni bedenlerle birçok kez geliriz? Neden ruhani öğütler sürekli bize aynı fikirleri yineler? Yanıt

çok açıktır; çünkü hâlâ dersi öğrenmedik, çünkü gerekli tecrübeyi hâlâ toplamadık, çünkü hâlâ evrim yolunda ve cehalet içerisindeyiz.

Bunu kabul ederek, bir değişime olanaklarımızı açalım. Değişim yan yollara sapmak değildir; kesin değişim insanı dikey olarak, karanlık maddesinden ruhsal parlaklığına götürendir ama insanın bu dikey yolu yürümesi için Gerçeği özümsemesi, Işığa ulaşmak için gölgeleri tanıması gerekmektedir. Varış noktasına ulaşmak için, birbirine benzer birçok adımın atılması gerekmektedir. Bu arada patikada her seferinde biraz daha ileriye ve biraz daha yukarıya doğru ilerlemekteyiz.

Yinelemenin değerini ciddi olarak dikkate alalım. Bu evrensel öğretiyi küçümsemeyelim ama dikkat; yalnızca tekrarlayan birisi, sonunda yaptığı işten nefret ederek robotlaşmaktadır. Mükemmelliği arayarak tekrar eden kimse, kendini aşmanın o ufak parçasını içinde bularak, her eyleminden zevk almaktadır. Yalnızca tekrarlayan, günden güne yeteneklerini kaybetmektedir. Mükemmelliği arayan kimse ise günden güne daha iyi olmaktadır.

Yalnızca tekrar eden kimse eylemleri yalnızca yerine getirmekte, mükemmelliği arayan kimse ise gerçekleştirmektedir. Yalnızca tekrarlayan kimse çaresiz olarak yaşlanmakta, mükemmellik amacıyla tekrarlayan ise her seferinde ebedi gençliğe "Altın Afrodit"e daha da yakınlaşmaktadır.

BİLİNÇ DURUMLARI BULAŞICIDIR

Bilinç durumlarının dışında fiziki, ruhi ve akli durumların da bulaşıcı olduğunu söylemeliyiz. Hatta tüm üstün prensiplerimizi ruhsal durumlar diye adlandırarak gruplandırırsak daha da ileriye gidebiliriz.

Alışıldığı üzere, bu saptama bizi vücuda ait olan konular hakkında hiç şaşırtmaz. Kendi tecrübelerimiz ve başkalarından edindiklerimiz bize bazı hastalıkların bulaşıcı olduğunu öğretir ve bu hastalıklara sahip olanlara yaklaşmamak konusunda azami dikkat sarfederiz. Doğrudan bulaşmayan hastalıklar da vardır fakat bunlara yakalanmış hastalar da bizde belli bir şüphe uyandırır ve sebebini bilmeksizin onlarla bağlantıdan kaçınırız; bu hastalara yaklaştığımızda bilinçaltımız ya da bilmediğimiz rahatsızlıklar sonucu enerjimizin tükendiğini, yorulduğumuzu hissederiz. Bu yüzden çok yakınlarını ziyaret etmek zorunda kalsalar bile hastanede uzun süre kalmaya dayanamayanlar çoktur.

Aynı durumun, psişe ve aklı içine alan bilinç durumlarında da meydana gelmesi belki bize şaşırtıcı gelebilir. Evet bu insani uzuvlar bedensel olmasalar da bulaşıcı hastalık taşıyabilirler.

Özellikle akli durumların etkisini ve bu etkinin birey olarak değerlendirilen insanlar tarafından nasıl alınabildiğini ve hatta büyük insan gruplarında bile, insanların bunu kendilerinin düşündüklerini sanmalarını sağlayarak hakim bir düşünce tarzı tarafından verildiğini inceledik. "Akli durumlar ifadesine, tüm psişik özellikleri dahil edebiliriz. Psişe ve zihin arasında sıkı bir ilişki vardır ve hatta çoğu zaman bu ilişkiye eşlik eden şiddetli heyecanı ayırmak imkansızdır.

Ruhsal olduğu kadar akli durumların da çevrelerinde güçlü etkiye sahip olan patalojik durumlar mevcuttur. Bunun için daha ciddi durumları örnek göstermeye gerek yoktur. Melankoli, tembellik, depresyon, egoizm, korku, şüphe, sıradışılık, fanatizm, pasiflik ve şiddet kaçınılması çok güç bir sis "bulutu" oluştururlar. En azından bunun için iyi belirlenmiş bir kişilik ve biraz irade gücü gerekir.

Küçük gruplar için bahsettiğimiz bu olgu büyük insan toplulukları için de uygulanabilir. Bir ya da birkaç sebep yüzünden aynı hastalık belirtilerini gösteren ülkeler vardır. Tüm insanlığın aynı bilinç halinde bulunduğu tarihin özel anlarını da gözönünde bulundurarak bunu söyleyebiliriz. Günümüzde, nerede yaşanırsa yaşansın baskın olan "fikir duygu"; krizdir. Bu, krizi kanıtlamak için yeterince gerçeğin olmadığı anlamına gelmez.

Korkunç olan halkın o durumlara verdiği desteğin durumu daha da kötüleştirmesidir çünkü kendini krizde olarak değerlendiren kişi aynı zamanda bu delikten çıkmanın hemen hemen imkansız olduğunu da düşünmektedir. Tepki güçleri, toplumun olumsuz güçleri ile azaltılmıştır.

Öyle ise, bilinç halleri bulaşıcı iken sağlığın neden hep bulaşıcı olmadığı sorusunu kendimize sormalıyız. Evet, sağlık da bulaşıcıdır (eğer terim yerinde ise) ama tuhaf bir şekilde çok daha fazla güçlükle.

Sağlık, uyum ve dengeye eşdeğerdir ve sadece denge ve uyumun alıcısı olan ve kendisinde aynı özelliğe sahip olanlara bulaşabilir. İşte bu yüzden şimdiye dek, yalnızca düzen içerisinde hareket ettiklerinden ve ruhsallık eksikliğinden başka hastalık tanımadıklarından bilincin ruhsal hallerinden bahsetmedik.

Yalnızca kişiliğin dar alanı (bedenden zihne kadar) içerisinde hareket eden bilincin hastalanması ve bu hastalıkları geçirmesi en olası olanlardır. Bunların hepsi karşılaştıklarına benzeme eğilimi taşır ve eğer gördükleri kötü ise onlar da bu kötü duruma düşerler.

Sağlık, doğal bir hal olarak düşünüldüğünden hastalıktan çok daha az "görülür" ve bundan dolayı basittir. Taklit etmek için bize belirgin unsurlar sunmaz. Denge üzücüdür ki taklit edilemez. Ancak kişinin kendi çabası ile, kendini gerçekleştirmesi ile elde edilebilir. Burada bulaşıcılıktan ziyade, örnekten bahsedebiliriz. Sürekli ahenkli örnekler alan kimse hep aynı şekilde yaşamaya ve aynı düzeyde olmaya çalışacaktır ama buna, bulaşıcılığın tohumlarına değer vermeksizin kendi kararına dayanarak girişmesi gerekecektir. Doğrudur ki olumlu zihinsel şekiller herkesi iyi etkiler ve kendilerini aktarma kapasitesi taşırlar ama bu şekillere katılan kimse bunu bilinçsizce yapar. Kişi kendisinin elde edemeyeceği ve anlamadığı şeyden yararlanacaktır.

Buna rağmen, filozoflar olarak görevimiz, insanlığa yardım etmek için onun çok ihtiyaç duyduğu olumlu bilinç hallerini meydana getirmektir. Bu yardımın bireysel bir eğitimden daha ileride geliştirilmesi gerekse bile bu başlangıç için sunabileceğimiz en iyi şeydir ve onu yapıyoruz. Düşünelim, hissedelim ve kriz hayaletinden uzaklaşmak için daima yapıcı hareket edelim. Gerçek çözümlerin güneşinin, vazgeçilmez ışınlarına geçit verelim.

Toplumumuz içinde iç salgınları önlemek için sağlığımıza her seviyede dikkat edelim. Sağlıklı olmaya, kendimizi güçlü ve mutlu hissetmeye ve bizi kaçınılmaz olarak Gerçeğe yaklaştıran bazı bilgilerin sahibi olduğumuzu bilmeye ihtiyacımız var. Hastalıklara, onlar daha ortaya çıkmadan hücum edelim ve her durumda İyinin, Güzelin ve Adaletin yalın gücü ile insanlara, kötülüklere bağışık olduğunu bilenlerin coşkusunu bulaştıralım.

KİŞİLİĞİN DEĞİŞİMLERİ

Mevcut toplumlardaki sorunların bazılarına karşı, insan kişiliğinin tecrübe edebileceği değişimler üzerine açıkça hepimizi ilgilendiren oldukça fazla incelemeler yapılmıştır.

Ona rağmen, kişiliğin tanımlanması karmaşık ve zordur. Aynı nedenle kişiliği değiştiren faktörlerin ne olduğu ve bu faktörlerin iç mi, dış mı yoksa karışık mı olduğunu tespit etmek de kolay değildir. Aynı zamanda kişiliğin tüm değişiminin patolojik bir ihtiyaç olduğuna karar vermek de kolay değildir.

Hayata ve kendimize karşı güvensizliğimiz, fiziksel hayatın devamı için aşırı mücadele, her yerde ortaya çıkan terörizm ve gerillalar, tarikatlar ve dinsel fanatizm, siyasal karşıtlıklar, iktidar tutkusu ve benzer çeşitli sorunlardan türemiş uç durumlar, insan kişiliğinin sağlam temelleri olmamasının ve normal bir şekilde gelişememesinin nedenidir. Bunlar herhangi bir olası çarpışmada görülen kırılganlığın nedenidir.

KİŞİLİK NEDİR?

Tarih boyunca ortaya konulmuş birçok teoriyi, gözden geçirme niyetinde değiliz. Genel bir anlamda, kişiliğin, huy ve karakter olan iki ilk ve temel unsurdan itibaren insan varlığının evriminin ve eğitiminin bir ürünü olduğu kabul edilebilir.

Hipokrat tarafından iyi bir şekilde açıklandığı gibi huy, (soğukkanlı, canlı, melankolik veya öfkeli huy) bireyi dış dünyaya kendiliğinden ifade etmeye izin veren organik bir hale bağlıdır.

Karakter, kişiyi yöneten içgüdüler ve huyların baskıları ile hazırlanmasının bir sonucudur. Bu, kişinin kendisi ve diğerleri ile ilişkilerine ve eğitimin işlevine göre mantıklı bir şekilde değişebilir.

Kişilik ise bir kişiyi diğerlerinden ayıran yapıcı unsurları daha iyi hale getirmek için merkezi bir bilince gereksinim duyar. Alışkanlıkların, davranışların, fikirlerin, hafızanın, motivasyonların eylem kurallarının bir bütünleşmesine işaret eder. Oraya, gözlenebilir ve dış davranışlar ile her zaman gösterilmeyen iç davranışlar (duygular, fikirler vb.) yerleşirler.

Eflatun'un ve Aristo'nun fikirlerini seven Çiçero, kişiliği dört farklı durumda tanımlıyordu ve bu tanım günümüz mevcut kavramlarının biyolojik olanlarından psikolojik olanlarına daha iyi uymaktadır. Çiçero için kişilik:

* Bir Maske (Yunanca "persona" kelimesinden gelmektedir), insanın kendini diğerleri önünde göstermek için kullandığı bir görüntüdür.

* Bir varış, insani bir amaçtır.

* Onur kazandıran bir sorumluluktur.

* İnsanın kendi doğasından onur duymasını sağlayan birtakım niteliklerin birleşimidir.

Çiçero'ya göre, çağının ondan önceki ve sonraki pek çok filozofu gibi, bu nitelikler, ölçülülük, oto-disiplin, ihtiyatlılık, hoşgörü, cömertlik, ahlaksal bütünlük ve sentez olarak hayvanlara özgü içgüdüler ve akıldışı unsurları kontrol etmek için rasyonel ve tinsel kapasite etrafında döner.

Herhalde bugün bu değerler en fazla önem taşıyanlar olarak değerlendirilmez ama, ona rağmen, bu değerlerin eksikliğinin kişiliğin şüpheli bir oluşumunun ve bundan gelen düzensizliklerin iyi bir nedeni olduğunu düşünme eğilimindeyiz.

EZOTERİK[5] FELSEFEYE GÖRE KİŞİLİK

Eski filozofların ifade ettiklerine uyan ve yüzlerce eski ve modern düşünüre temel olarak yardım etmiş evrensel kaynak olan Ezoterik Felsefe'de kişilik bir "maske" (ama kavramın olumsuz anlamı ile değil) olarak açıklanır. Kişilik somut dünyada ortaya konduğu zaman insan tininin büründüğü doğal örtüdür. Tinin hafifliği nedeni ile sadece bir korumaya değil aynı zamanda bir ifade aracına ihtiyacı vardır ki bu da kişiliktir.

Bu öğretilere göre kişilik, farklı tabiatta dört unsurdan oluşmuştur. Bu

[5] Ezoterik: Yunanca eso'dan (içinde) gelir. Antoine Faivre: "Ezoterizm, uygun özelliklerin varlığına dayanarak, belirli bir düşünce tarzında tanımlanabilen, teoloji dışı, evreni özele bağlayan tarzdır" der ki bu özellikler şunlardır: Doğa canlıdır ve evrenin görünen ve görünmeyen bölümleri arasında dengeler vardır. Yaratıcı bellek burada her çeşit aracıyı (semboller, kurallar, mandalalar, aracı ruhlar...) ortaya çıkarıp açığa vurur ve böylece kendini aradığı gibi, doğanın bir parçası olmaya çalışır. Buna modern çağlara özgü olan, çeşitli geleneklere girmek için uygunluğa hazırlama eğilimini ekliyebiliriz. Aynı ilkesel gelenekte geçiş, dallara ayrılarak, takipçileri inisiyasyona ulaştırmak için yapılır.

unsurlar irade ve zekanın çabasıyla uyumlu hale geldiğinde yalnızca biçimlenmiş, bütünleşmiş ve sağlıklı bir kişilikten bahsedilebilir.

Bir araya gelmesi gerekenler:

* Onu oluşturan tüm organik unsurlar ile fizik beden.

* Fizik bedenin yaşadığı zamanki, yani göründüğü zamanki, bir özelliği olan hayatiyet. Ölü bir beden, biçimini bir süre korur ama hayatiyet kalmaz.

* Duyguların, tutkuların ve heyecanların tüm zenginliği ile psişe.

* Onları eylemin itici gücü yapmak için fikirlerin zekice düşünülmesi ve seçimi olan gelişmiş veya potansiyel kapasiteleri ile akıl.

Gördüğümüz gibi biyolojik, psikolojik ve zihinsel huylara dair unsurların bir bütünleşmesine değinen bu tanımlamalar ile mevcut tanımlamalar arasında o kadar fark yoktur. Bu unsurları koordine etmek için her bireyin gerçekleştireceği bilinçli çabanın o kadar farklı olacağına inanmıyoruz; çünkü kişilik evrilme sırasında değişkendir. Büyür ve insan varlığı daha fazla olgunluk kazandığı ölçüde oturur.

KİŞİLİĞİN ÖZELLİKLERİ: DEĞİŞKENLİK VE ÇOKLUK

Bugün bize, kişiliğin organize edilmiş fakat göreli bir istikrara sahip, bir bütünlük olarak tanımlandığı söyleniyor. Bunun anlamı bazı anlarda veya hayatın belli dönemlerinde, özel durumlar karşısında ortadan kaybolmaya eğilimli istikrarlı bir organizasyonu elde edebileceğidir.

Aynı şekilde, aynı halde devam eden, hiçbir şeyin bozamadığı veya kısa ve önemsiz oranda bozduğu istikrarlı bir kişiliği elde etmenin büyük zorluğunu yansıtan eski metinler ile karşılaşıyoruz. Büyük Hint destanı

*"Mahabharata"*da yer alan *Bhagavad Gita*'daki başrol kişisi (insanın prototipi), hocasına şöyle yakınır:

"Neden akıl hareketli, atılgan, inatçı ve vahşidir ve neden iradeye kolayca teslim olur? Akla hakim olmak, rüzgara hakim olmak gibi imkansızdır."

O zaman kişiliğin temeli olan akla, hakim olmaya yardım eden bilgili tavsiyeler karşımıza çıkıyor: değişmez bir karar ile birleşen sürekli pratik, devamlı dikkat, disiplin, sabır ve uyanıklık.

Öte yandan bu tavsiyelerden uzakta istikrar ve kişiliğe hakimiyet, feragat edilmesi gereken değişken unsurlardır ki ya onları kabul ederiz ya da sorunu kökten önlemeyen geçici çarelere başvurmamız gerekir.

"Normal" olarak adlandırdığımız değişiklikler hangileridir?

* Unsurları arasında daha büyük bir genişliğe, dengeye ve bütünleşmeye yer veren olgunluğun ve büyümenin ilerlemeleri.

* İlerlemede, eğitimden yaşlılığa ve ilgisizliğe kadar değişik faktörlere göre doğal veya motive edilmiş olabilen bir duruş.

* Bir gerileme veya dağılma; bu yaşlılığa iç ve/veya dış travmatik durumlara karşılık gelir. İyi veya kötü bu değişimler kolayca kontrol edilemez çünkü başlangıçtan itibaren ilk dengenin dengesiz olduğu ya da imkansızlıklara bağlı olduğu düşünülmüştür. Bu nedenle pek çok unsurun bir birleşimi olan kişilik, kolay bir işbirliğine yanaşmaz.

Bu durumda çoğulluk kişiliğin başka bir özelliğidir. Çift ve çoğul kişiliğin gerçekten patolojik durumları da vardır. Bu hastalık, kişiliğe uyabilen bir üst unsurun eksikliğini açığa çıkarmaktadır, yani genel olarak irade adını verdiğimiz kararlılığın ve disiplinin birleşimine ihtiyacımız vardır.

Kişiliği oluşturan doğuştan unsurları ve özel bir eğitim alınmayarak kötü olarak kazanılmış diğerlerini gözardı etmeksizin oluşan gerçek kişilik bireysel ve bilinçli bir başarıdır. Herkesin onu ayrı ayrı elde etmesi gerektiğinden, o başarının bireysel olduğunu söylemiyoruz çünkü hiç kimse bu fetihin yerini tutamaz. Hiç kimse bir başkasına, eksikliğini hissettiği kişisel dengeyi veremez. Yardım edebilir, tavsiye verebilir, doğru yola yöneltebilir ama herkes kendi yolundan yürümelidir. Bu, herkesin kendi başına kazanması gereken birşeydir. Tabii ki en azından ilk adımlarda, kendi araçları ile devam edinceye kadar doğru bir yönde olmalıdır.

KİŞİLİĞİN DEĞİŞİMLERİ VE YAŞAM DÖNEMLERİ

Aslında kişilik kendini doğuş anından itibaren oluşturmaya başlar. Çocuğun, hayatının ilk çağlarında ve hatta ilk yıllarda içgüdüleri ve refleksleri ağır basmasına rağmen gözlem kapasitesi ve kendini çevreleyen dünyaya uyma ihtiyacından, kaynaklanan öğrenme kapasitesi büyüktür. Çocuk önemli beyin merkezlerini etkileyen ve tüm haberleşmeyi önleyen ağır hastalıkların söz konusu olduğu durumların dışında, kendine ve dünyaya dair bir fikre kendini uydurmak için ailesi ile kurduğu bu temel ilişkilere bağlıdır. Fantazi önemli bir rol oynar ve onu dışlamadan önce fantazi ve düşlem arasındaki farkı ayırt ederek onu düşleme doğru yöneltmek gerekir. Düşlem, gelecekte iyi bir miktarda yaratıcılık sağlayarak düzen ve uyum ile imgeleri birleştirirken, fantazinin ne birbirini izleyen olaylar ne de bunların sonuçları üzerinde kontrolü vardır.

Ergenlik temel bir dönemdir çünkü tecrübeler içe doğru akmaya başlar ve büyük keşif bendir: Erdemleriyle ve kusurlarıyla kabul edilmiş, tekrar tanınmış kendi kimliği, kişiliğin oluşumu için çok önemli bir adımdır. Cinsel gelişmeyi unutmuyoruz ama inanıyoruz ki bu fizyolojik yön bile kendini yeni iç yaşam tecrübelerine dönüştürür.

Gençlik sırasında alınan eğitim, okunacak konulardan, meslek veya bir ailenin oluşturulmasına kadar hayat şeklini seçmeye eğilimlidir. Bu dönemde herşey yapılabilir ve herşey kaybedilebilir. Genellikle hayallerinin gerçekleşmesini bekleyenler için coşku, hayatı vereceği için üstündür. Kişilik henüz sağlamlaşmamışsa ilk ciddi hayal kırıklıkları ile karşılaşır ve onlar kısa bir sürede engellemelere dönüşür. Maalesef bizimkisi gibi bir dünyada kişiliğin onaylanması, hemen hemen sadece bunu kazanan ekonomik, mesleki ve sosyal başarıya bağlıdır. Duygusal olanın da önemi vardır ama diğerlerinin onaylaması ve değerlendirmesi karşısında çoğunlukla bir tarafa bırakılır.

Olgunluk hayatın bir yeniden sayımına benzer ama kişilik ona bağlı değildir. Artık belirlenmiştir. Yaptığını onaylayabilir veya onaylamaz ama oturduğu zaman olgunluk dönemi değildir. Bireysel hoşnutluğun daha önce toplananlara oldukça bağlı olduğu yaşlılıkta da aynı şey gerçekleşir. Her zaman engelleyici olmayan fiziksel yıpranma, ne aklı ne duyguları ne de daha önceki yıllarda rehber olarak hizmet eden değerleri etkiler.

Kişiliğin değişimleri hayatın devirleri ile ilişkili olan "normal" değişimlerdir ama hiçbir zaman az ya da çok istikrarlı bir denge, her birinin ne olduğuna ve kendisinin en iyi şeyi elde etmek için ne yapması gerektiğine ve ne yapabileceğine dair bir bilinç olmazsa, bu değişimler patalojik olabilir.

Yaştan daha öte, daha derin, diğer değişimler vardır. Hayatta gerçek yeniden doğuşlar gibi olan anlar vardır ki, er ya da geç ortaya çıkarlar. Bilmek istediğimiz veya sezdiğimiz ve doğrulama ihtiyacı duyduğumuz ama gözardı ettiğimiz etkileyici açığa vurmalar, insanın kendisi ile buluşması gibidir.

Her halde bunlar en önemli değişimlerdir. Bunlar gerçek insan varlığını yaratan ve kişiliğini bir sanat eseriymiş gibi biçimleyen değişimlerdir. Takipçileri için endişelenen bütün filozoflar, bu tip değişimlere yol açmaya

çalıştılar. Her biri ile birlikte yaşayan "bilinmeyen"i doğurmak ve kendilerinde ona yer vermek için, kendilerini "ruhların ebelerine" dönüştürmek anlamına gelen Sokrates'e ait ifadeyi hatırlatmaya değer buldular.

Bütün bunlar çift kişilik olarak adlandırılabilir mi? Yoksa bireye, kendisini bile tanımaz hale getiren yeni ayrıntılar kazandıran daha önce olmayan yeni unsurları toplamaya devam eden bir kişilik mi acaba?

KİŞİLİK YOK EDİLEBİLİR Mİ?

Bu, tarikatlara karşı kullanılan delillerden birisidir; hiç riske girmeden bunun, dinsel ve politik nitelikteki diğer pek çok topluluğu da içine aldığını söyleyebiliriz. Kişiliği "bozmak", "boş" ve az biçimleşmiş bir kişilikten, grubun isteklerine göre kullanmak amacıyla zar zor yararlanmak demektir. Benzer bir yolla paralı oyun, sefahat ve uyuşturucunun "yapay cennetleri" elde edilir. Kişilik içgüdüsel temellerine geri döner, dürtüler ve refleksler tarafından hareket ettirilir.

Yine de kişiliğin "yok olduğu" söylenemez. İyi oluşmuş bir kişilik zor durumlardan geçse bile asla yok olmaz. İddia edilen yok olma, oluşturma eksiğinin sonucudur.

Bir kez daha gözlerimizi, okullar ve üniversiteler tarafından verilinceye kadar aile çevresinde alınan eğitime doğru çevirmeliyiz. Eğitmek, sadece toplum tarafından kabul edilen asgari bir takım davranış şekillerini veya aklın yüzeysel bir şekilde kaydettiği ve birkaç ay sonra unuttuğu bilgileri oburca yutmayı öğrenmek değildir. Bugün kişiler değil, profesyoneller biçimlendirilmeye çalışılıyor çünkü bir bilgisayarda olduğu gibi bilgileri biriktirenin içinde ne olduğu hemen hemen hiç kimseyi ilgilendirmiyor.

Onunla varolduğumuz istikrarsız ve çoğul olan bu kişiliği uyumlu hale getirmeyi hiç kimse öğretmiyor ve ona rağmen kişilik, hayatı bize sunabilecek her problemi çözebilmek için temel anahtar olabilir.

Bugün gerçek hocalar yoktur. Eğer var iseler, hayatı sürdürebilmek veya bir mevkiyi kaybetmemek uğruna kendilerini sıradan olan ekonomik mücadeleye adamak için er ya da geç ideallerini bırakmak zorundadırlar. Öğretmek için biraz daha özgürlük gerekmektedir. Eğer aktardıklarının örneğini vermezse, kimse dengeli kişilikler oluşturamaz. Buna göre ihtiyacımız olan Hocalar kendilerini inşa eden ve o seviyede diğerlerini de inşa eden, içindekini görme kapasitesine sahip olan bir Sokrates'in ve bir Eflatun'un hayal ettiği filozoflar, bilgelerdir. Bilinçlerin ve ruhların uyandırıcılarıdır. Kişiliğe sahip, bütünsel, unutulmaz, karıştırılmaz kişilik hakkında dersler verebilen insanlardır.

DEĞİŞİMLER Mİ, DÖNÜŞÜMLER Mİ?

Kabaca "değişimler" olarak adlandırılanlar, öylesine korkutucu, uğursuz değişimlerdir ki gün be gün ve durumlara göre biçimlenmemiş, yaşları biriktiren ama bilgeliği biriktirmeyen kişilikleri etkilerler. Bu değişimler ışık oyunlarıdır: belirsiz bir kişilik, o anda yansıyan rengi alır. Bugün kırmızıdır. Yarın siyah. Öbür gün ise kim bilir... Aslında rengi yoktur ve onun için sabit bir rotası olmadan değişir.

Kişiliği olumlu anlamda değiştirenler, dönüşümlerdir. Kişilik de simyaya uygulanabilir ve kurşundan altına, düzensiz hücreleri olan kömürden organize edilmiş kristal elmaslara dönüşebilir. Neden taşlar ve metaller için geçerli olanlar insanlar için de geçerli olmasın?

Yaşayan herşey, bazen sonucu bilinmese de kendi sonucuna doğru gider. Onun için yaşayan herşey hareket eder, dönüşür. O zaman söz konusu

hayatın yasalarını takip etmek; dengeli ve ilerleyici bir dönüşümü elde etmek için kaybetme korkusu olmaksızın, anlamsız düşüşler olan değişimleri önleyerek atılan her adımın fethedilmiş yolun bir kısmı olacağı şekilde olmalıdır.

Bugün kendi kişiliğini biçimlemek için mabetlere girenleri yöneten "Kendini tanı!"nın slogana ve hedefe dönüşmesi her zamankinden fazla gerekmektedir. Kendini tanıyanlardan ve patikada bize açık izler bırakanlardan öğrenelim. Kişiliğimizi dakika dakika işleyerek tekrar tanıyalım ve ellerimizi gerçek değişimlere, insan olabilmek ve bu durumdan gurur duyabilmek için kökten dönüşümlere ihtiyacı olan kimselere doğru uzatalım.

BİZ İNSANLAR NEDEN YALAN SÖYLÜYORUZ?

YALANIN DEĞİŞİK ŞEKİLLERİ

Yalanın çok farklı şekillerini anlatmak yerine, sadece en sık kullanılan şekillerini vurgulamayı amaçlıyoruz.

Gerçeği ve önemli bir şeyi söylememiz gerektiği zaman susmak, sessiz kalmak, bir yalan şeklidir. Doğruyu söylemekten çekinmektir.

Bu sessizliği, ihtiyatlı bir davranış olarak kabul eden insanlar vardır ama ihtiyatlılığın da bir sınırı vardır. Aşılan sınır yarardan daha çok zarar verir.

İkiyüzlülük, insanı sanki hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranmaya ya da zaten bildiği bir konuyu yeni öğreniyormuş gibi yapmaya iter. Bu ise gerçekten kaçmaktır. İkiyüzlülük sahte, şaşırmış yüzlerin altında ortaya

çıkar, bir an önce kurtulma isteğinden başka hiçbir şey ifade etmeyen belirsiz kelimelerde kendini gösterir. Zoraki bir gülücüktür veya aslında hiçbir şey hissetmediği halde " o kadar üzgünüm ki " demektir; yalancıktan dökülen gözyaşlarıdır ve sahtekarlık yüklü coşkulu kucaklamalardır.

İkiyüzlü davranan kişi, bilinçli olarak bir fikirden başka birisine atladığından değil, durumlara uyum sağlayabilmek için takınacağı birçok maskeye ihtiyaç duyduğundan fikirlerini çoğu kez değiştirmek zorunda kalır. Bir saat önce söylediği birşeye tamamen karşı çıktığını duymak hiç de garip değildir fakat söylediği her iki şey de belirsiz ve güvenilmezdir.

" Merhametli yalan ", yalanın çok kullanılan bir şekli olarak kabul edilebilir. Yalan, ihtiyaçlara ve çıkarlara göre gerçeği değiştiren, sahteleştiren ve başka şekilde anlamlandıran şekilde de kendini gösterir. Acının herhangi bir şeklinden ciddi olarak etkilenmiş olanların morallerini yatıştırmak için doğru olanı birazcık değiştirmeye zorlayan merhametli yalanı bir kenara bırakarak bizi en çok ilgilendiren, günlük yaşamda en fazla kullanılan gerçek yalana dönelim. Gerçek yalan acı verir ve ilginçtir ki, iyi ya da kötü derecede de olsa sonunda kabul edilendir.

FARKLI DİL ŞEKİLLERİ

İnsanoğlunun kullanmayı öğrendiği çoğu dillerin ötesinde, kişiliğin en saklı taraflarını gösteren başka "diller" de vardır; bunlar görünüşlerinden daha zengin ve daha anlamlı milletlerarası dillerdir.

Doğanın bir bütünleyicisi olarak insan, hayatın değişik alemlerinin özelliklerine uyum sağlamaktadır. İnsanda, biraz taşlardan, biraz bitkilerden, biraz hayvanlardan ve tabii ki, biraz da insanlardan birşeyler vardır.

Taşlardan durgunluğu taklit ettik: hiçbir taşın yerinden oynamadığı (en azından yüzümüzdekilerin) durgunluğu. O halde " yüzü duvar gibi olmak " deyimini boşuna söylemediğimizi kabul edelim. Bu, daha önceden belirttiğimiz sessiz yalana benzer.

Bitkilerden dallar gibi, bazıları belirsiz onca farklı yöne giden fikirlerin esintileri gibi kımıldamayı öğrendik. Nasıl kısa aralıklarla farklı açılardan esen rüzgara dayanamıyorsak, varolan farklı fikir yönlerinin tümünü aynı anda özümsememiz de mümkün değildir.

Hayvanlardan jest dilini öğrendik. Bu jestler o kadar içtendirler ki, aldatmaya fırsat vermezler. Bu şekilde, kelimeler birşey söylese de, ne kadar kavranılmaz olursa olsunlar bedenin hareketleri başka şeyler söyler. Günümüzde bedensel dil ve kelimelerle ifade edilmeyen dil hakkında pek çok yayın olmasına rağmen, içgüdüsel bilgi akılcı bilgiyi aşmaktadır; yüz, gözler, eller, bir ağızdan daha fazla konuşur ve hatta gerçeğe daha yakındır.

İnsanların dili, yalan dolandan kurnazlığa varıncaya değin zenginlik ve çok çeşitlilik gösterir. Modanın kanunu, hiçbir şey söylemeksizin mümkün olduğunca çok söz söylemeyi öğrenmek ya da söylenilmek istenen şeyin tersini söylemektir.

Kaba ifadelere ya da icat edilen çok anlamlı kelimelere sığınarak giderek kelime haznesi azalan dillerin fakirleşme süreci bizi şaşırtmakta ve korkutmaktadır. Sayıca o kadar az olan terimin bu kadar iyi yalan söyleyebilmesine hayret etmekteyiz.

Bununla yalanın insanların dili olduğunu doğrulamak istemiyoruz ama tüm insanların uygun düşeni kendilerine uydurarak dille oynamayı bildiğini doğrulayabiliriz. Böyle bir şeyi ne taşlar yapabilir ne bitkiler ne de

hayvanlar. Bu esnekliğin kurnazlık yerine zekanın hizmetinde olmaması yazıktır. Gerçeği söylemek tehlikelidir ve bu "uygar" toplumların işine gelmez.

YALANLAR NE İÇİN

Genel olarak, tüm durumlarda, ortak bir psikolojik unsuru katı ayrıntılarıyla bulmaktayız: korku. Bu asıl hastalıktır. Bu hastalığın belirtileri ve etkileri ise yalanlardır.

İhtiyatlı, sessiz olan kişinin durumunu inceleyelim. Onun korkusu riske atılma korkusudur. Bu kişinin kendi düşünce şeklini ortaya koyması ve açıklaması, kendisi ve diğerlerinin önünde söz vermesi anlamına gelir ve bunu yapmak için ise çok cesaret gerekir. Riske girme korkusu, çoğu durumlarda acıklı bir ürkekliğe kadar vararak korkaklığa dönüşmektedir.

Modanın uygun gördüğü esintilere göre fikirlerini değiştiren kişi, çevresindekilerden gördüğü takdiri kaybetmekten dehşetli bir korku duymaktadır. Diğerlerinden farklı olmak, onların gizlediği, bilmediği ya da sahteleştirdiği bir gerçeği korumak ve onu bir yüzkarası gibi ortaya çıkarmaktır ve bunun için çok cesaret gerekmektedir. Herkesin kabul ettiği yalanın ortak örtüsüne sığınmak ve kendi aralarında güçlenen bu grubun bir parçasını oluşturmak ne kadar da kolaydır.

İkiyüzlülük eden, hisseden ve düşünen kişi, ya kendisini olduğu gibi göstermeye korkuyor ya da diğerlerinin onu olduğu gibi çıplak görmelerini istemiyor, çünkü bu, savunmasız olduğunu bilmeleri anlamına geliyor. Birkaç moda değerin etrafında toplananların küçümsemesini hissetmek ve bu kişilerin, temiz ve açıkça ortaya çıkan kişileri değişik yollarla yok etmeyi başardıklarını görmek kadar korkunç birşey yoktur.

Kural çok basittir: Eğer hepimiz aynı şeyler için yalan söylersek, sonunda bu yalan gerçeğe dönüşür.

Yalan, birisine karşı korkuyu, yaşama ve şartlara karşı korkuyu, fethedilinceye değin yüzyüze gelmemiz gereken durumlara karşı duyulan korkuların hepsini kapsamaktadır. Yalan, şeyleri olduklarından başka bir şekilde gösteren sahte bir şekildir. Kendi çıkarlarımıza göre " eğer bana acı veren olayı değiştiremezsem ya da değiştirmesini bilmiyorsam ben de onu başka renkle boyarım ve sanki onu değiştirmişim gibi düşünürüm " demektir.

Bu yalanlarda bir kötülük var mı? Yoksa nedeni sadece korku mu? Acaba, bu kandırmayı sanki farketmek zorunda değillermiş gibi, diğerlerinin zeka ve anlayışlarını küçük görme düşüncesi olmaz mı?

Yalan, jestlerin bilinçsiz dilinde kendini ele verir. Bu bizi, hepimizin içinde olan hayvanın (ya da bilinçsizliğin) kültürle "cilalanmış" insandan daha gerçekçi olduğu sonucuna götürmektedir.

Niye içimizdeki "hayvan" bizden daha gerçekçidir? Neden gözler, eller, bedenin hareketleri söylemek istemediğimiz ya da söyleyemediğimiz şeyleri ele verir?

YALANIN ETKİLERİ

Korkunun belli başlı bir etken olduğuna değindik. Korkuya bencillik, ödleklik, insanın kendisine güvensizliği, gerçekle sahte olanın farkedilmediği kontrolsüz hayaller ve hatta bir kötülük olarak zarar verme isteği eklenebilir.

Eğer nedenleri bunlar ise, tehlikeli ve korkunç etkileri de az değildir.

Bunların etkileri, günlük hayatımızda açıkça görülebilir. Gerekli ve

mecburi olmalarına rağmen sahtedirler. Kendimizi frenlemeden neden olduğumuz ama diğerlerinden geldiği zaman affetmediğimiz yaralardır. Üzüntü ve kederlerin savurganlığıdır. Güvensizlik istediği gibi hakim olmaktadır. Aslında hiç kimse hiç kimseye inanmamaktadır ve bir şekilde herkes bir parça kendisine güvensizlik duymaktadır.

İlgisiz konularda konuşularak ölçülemez miktarda zaman kaybediliyor. Gösterilemeyeni göstermek için yazılar yazılıyor ya da biçim bozularak biçim veriliyor ve bu zaman telafi edilemiyor.

Dostluktan politikaya, bilimden dine kadar genelde bir inanç eksikliği vardır. Eğer ben yalan söylüyorsam diğerlerinin doğruyu söylediğine neden inanayım? Kime inanmalı, tereddütsüz kimi sevmeli? Niye beni ikna etmek istiyorlar? Benden ne elde etmek istiyorlar? Eğer ben başkalarını kullanmaya kalkışırsam, niye diğerleri de beni kullanmak istemesin?

Buradan gerçekte olmayan bir kanun ortaya çıkıyor: Hiç kimse ifadelerinde içten değil, hiç kimse gerçeği söylemiyor, herşey yalandır...

Hayat her seferinde daha yüzeysel olmaya başlar ve insan ilişkileri sağlam olmayan sahte temeller üzerinde kurulduğu için güçlü değildir. Hayatta kalmak için uzun isimli yeni bir dil öğrenmek gerekiyor; benimle konuştukları zaman acaba bana ne demek istiyorlar?

BAZI ÇÖZÜMLER

Önemli olan korkuyu aşmaktır ama bu hemen aşılamaz. Daha kaliteli ve yüksek duyguların yavaş yavaş korkunun yerini alması gerekmektedir.

Nezaketin en sağlam anlamıyla yani " insanın kendisine ve diğerlerine karşı cömert saygısı " ile başlayalım. Nezaket belki ihtiyatlı, tedbirli bir

sessizliktir ya da psikolojik bir sıkıntıyı rahatlatmak için söylenen merhametli bir yalandır ama herşeyden önce anlayış ve hizmettir. Ruhun şıklığı ve içtenliğidir. Kaba yalan, doğru nezaketin yenileyici gücüne karşı güneşin sıcak ışınları altındaki bir bulut gibi erir. Bencillik, cömert nezaketin pırıltısının önünde ancak bir gölgedir.

" Kendini Tanı " ile devam edelim. Eskilerin de dediği gibi bu, Tanrıları ve Evreni tanımak için ilk adımdır. Bu, varlığımızı paylaştığımız tüm insanları tanımayı da kapsamaktadır. Eğer, onları ve kendimizi gerçekten tanırsak, yalan söylemeye gerek kalır mı? Hilekârlığın ve kötü niyetli gizliliğin olmadığı zaman, kaçamakların ne anlamı var?

Devam etmek için yapılacak olan bir diğer şey; yıkıcı fantaziyi kontrol etmek ve temiz kalple gerçeği görmektir. Bu, etrafımızda beğendiğimiz şeyleri kabul etmek anlamına gelmez. Aksine değiştirmeyi ya da iyi olmasını istediğimiz şeyleri tam bir şekilde bilmektir. Fantazi bizim hoşumuza gitmeyen şeyleri peçeyle örter ama bu peçe bir parça olsun yerinden kımıldamaz.

Son olarak, cesaret, çok cesaret gerekmektedir. Cesaret, taşlarda, bitkilerde ve hayvanlarda olan unutulmuş erdemdir ama insanları ürkek ve yalancı hale dönüştüren toplumun suni baskıları arttıkça gözden kaybolmaktadır.

İNSAN MOTİVASYONLARI

Aristoteles, Tanrı'nın hareketsiz bir itici güç olduğunu doğruladığından beri dikkatimizi çeşitli yönlere saptırarak bir çok renkli, süslü prefabrik şekiller arasında gizlenmeye ve örtülmeye çalışılsa bile çoğu şey değişmemişe benzemektedir.

Eğer Tanrı hareketsiz bir itici güç ise, Tanrı kavramına ithaf ettiğimiz entellektüel veya ruhsal gerçekliğin çok ötesinde hepimiz hareketsiziz ve hareket etmek için bir itici güce ihtiyacımız var.

Hareket halinde olmak, hareketin özgürlük ve yaratıcılık olarak basitçe kabulünden, hareketin denge eksikliği ve arayışı olarak düşünülmesine değin çok farklı şekillerde yorumlanabilir. Bu durumda insanlar olarak denge eksikliğinin bilincinde olduğumuzdan, bunu elde etmek için çaba gösteriyoruz. Bu hareket bir evrim hattı olabilir.

Hareket. Evrim.

Üstelik itici güç, kendimizi harekete geçirebilmek, özellikle belirli bir yönde uygun bir şekilde hareket edebilmek için gereklidir.

İnsan üzerinde etkisini gösteren bu itici güç ya da itici güçler motivasyonlar olarak adlandırılmaktadır: tepkileri harekete geçirecek yeterince güçlü motivler.

MOTİVASYONEL KOMPLEKS

İnsanoğlu, üniter (birlikçi) bir şekilde ne kapsanabilen ne de tanımlanabilen bir mekanizmaya sahiptir. Şimdilik bekleyebileceğimiz en büyük başarı, insanı bütünleştiren tüm unsurları birleştirmektir.

Bu bileşikliğin onuruna çeşitli motivasyon tiplerini tespit edeceğiz; iç ve dış dürtülere cevap veren fiziksel, psikolojik, zihinsel, ahlaki ve ruhsal motivasyonlar.

Eğer insan iç dürtülerinin etkisiyle davransaydı yani itici güçleri içeriden dışarıya doğru çalışsaydı, o zaman Aristoteles'in ilkesine yakın olacaktı; "varlığının hareketliliğini kendisinde bulma kapasitesinde olan kimse neredeyse bir tanrıdır" ama gerçek başkadır ve hakim olanlar dışardan içimize doğru gelen, bizi başka çıkarlar ve modalarla değişik toplumları yansıtan birer aynaya dönüştüren dış dürtülerdir.

Daha sonra onlardan nefret etse bile, her zaman diğer insanların yakınlığını aramış olan insanın, sosyal bir varlık olduğu açıktır. Tarih, grup veya toplumun oluşturulması ve sonra yok edilmesi ile ilgili mücadelelerle doludur. Her krizde, her dengesiz dönemde yeni yakınlaşmalara dönüşen kopukluklar ve ayrılmalar ortaya çıkmıştır

Bununla birlikte toplumlar, herşeyin daha iyi ya da daha kötü bir şekilde yaşamaya indirgendiği saf ve ilksel modeller değillerdir. Hayır, toplumlar düzen ve uyuşmanın istenildiği, onları yöneten kompleks makinalara dönüşmektedir ve itici güç nasıl ise o insan grubunu oluşturanların çoğunun hayatını yöneten dış motivasyonlar da o şekilde olacaktır.

Nasıl insanlar bireysel olarak mükemmel değilse toplumlar da değildir. Bu toplumlar adil, bilge insanlara pek yer vermez, ne olursa olsun kurnazları ve menfaatçileri korurlar. En kurnaz olanlar ve en fazla menfaatçi olanlar toplumları büyük bir yetenekle yönetir, insan motivasyonlarını tanımayı öğrenir ve bunları yanıtlar ve davranışları koşullandıran sistemleri aracılığıyla kontrol ederler. Dış sosyal itici güçler birkaç moda ortaya çıkartır ve onlardan kaçınması çok güç bir takım dürtüler üretirler.

MODA MOTİVASYONLARI

Tüm zamanlar, kendi moda motivasyonlarına sahip olmuşlardır. Kendimizi kandırmadan ve ümitsizliğe düşmeden zamanımıza ait motivasyonları incelemek ilginç olacaktır.

Bugün bizi hareket ettiren, heyecanlandıran, dürten, iten şey nedir? Tüm bunlar, "moda olana" göre şartlandırılmıştır.

Fiziksel İmaj: Eğer bedeni canlı tutan organizmanın gerçek itici güçlerine değinirsek, dürtüler sağlığa yönelik değildir. Estetiğin, fiziksel ve zihinsel sağlığa katkıda bulunduğu bahanesi ile, dürtüler aslında estetiğe yöneliktir. Şimdi güzellik ve ahenk kadar dengeleyici başka birşey yoktur ama bugün bizi yöneten estetik nedir?

Açlıktan ölen insanlara karşılık kendilerini zayıflatmak için harap eden zayıf vücutlar. Bizi hayrete düşüren, uygun ölçülerde bir şekil elde etme

uğruna harcadıkları onca çabadır. Hareketsiz hayat, çok pahalıya mal olmuş rahatlıklar, onları vücudun işe yaramaz bir kas yığınına dönüşmemesi için jimnastik ve fiziksel egzersizler yapmaya zorlamaktadır.

Bir diğer başlıca dürtü ise her yaşta genç görünmektir. "Görünmek" kelimesi üzerinde ısrarla duruyoruz çünkü genç "olmak" farklı bir şeydir. İç enerji ve coşkuyla sürekli yeni maceralarla ve meydan okumalarla yüzyüze gelebilmek için aktif bir ruh aranmaz. Onları endişelendiren kırışıklık, beyaz saç tellerini ve gevşeklikleri göstermemektir. Gençliğin sürmesi için zamanın üstesinden gelmek gerekir fakat gençliğe nasıl sahip olunacağı ve saatlerin nasıl doldurulacağı bilinmemektedir.

Sosyal İmaj: Hergün bir dilden ya da başka dillerden yüzeysel ihtiyaçları yansıtmak için geçerli eşsiz dürtülere dönüşen kelimeler eklenmektedir. Bugün toplumda edindiğimiz pozisyon, diğerlerine sunduğumuz imaj anlamında olan "statü" kelimesinden çok bahsedilmektedir.

"Statü" başka şeyler ve değişen hafiflikler arasında, o kadar büyük şeyleri bilmeye gerek kalmaksızın sıradan bir sorun hakkında birkaç dakika boyunca konuşabilecek kadar üstünkörü kültürel bilgiyi de içermektedir. Üstelik; konforlu bir ev de talep etmektedir, yani en ilerlemiş teknikle yapılan elektronik araç gereçler, audiovisual ve telefon cihazları, mobilyalar vb. Sadece yaz için bir eve sahip olunabiliyorsa daha da iyidir. İş sıradan bir iş olmamalıdır. Hiçbir şeye yaramasa bile prestijli bir iş olmalıdır. Öğrenim yapılır çünkü üniversitede olmak, kazancın pratik olanakları ve işin gerektirdiği yeteneklerin dışında bir "gösteriş" kazandırır. Paraya, hem de çok paraya gereksinim vardır... Faydalanılmasa bile zenginlikleri biriktirmek gerekir çünkü bugüne bugün zenginlik güç ile eş anlamlıdır.

Statü ve onun değişen görünümleri uğruna, farklı alanlarda insanlar hareket eder, kavga eder, ağlar, kan döker, sahip olmadığı enerjiyi sarf eder. Bu durumda statü çok güçlü bir harekete geçiricidir ama ne için? Bu istikrarsız değerler tıpkı bir rüzgar esintisi gibi hızla geçer ve ilk motivasyonlar umutsuz bir boşlukta kalır.

PSİKOLOJİK MOTİVASYONLAR

Motivasyonların hemen hemen hepsi psikolojiktir. Beden, sosyal statü, yürürlükteki ahlak ya da geçerli fikirler bile psikolojiktir. Belli başlı psikolojik motivasyon değerleri tarafından kabul edilmek, artık sadece toplumla bütünleşebilmek değil, yeni formüllerin, yeni taleplerin, yeni usüllerin "büyüsüne" kapılıp bütünleşebilmektir.

Dış dünya tarafından onaylanmayı beklememek "marjinallerin" tarafında yer almak demektir. Uyuşturucu, ırk farklılıkları, suç sorunları nedeni ile iletişim araçlarında boy gösterenlerden çok daha fazla marjinal vardır. Marjinal olmak için, moda olan oyunun kurallarını kabul etmemek, onunla boy ölçüşememek veya yaya bir insan olmak yetmektedir...

Derin psişik motivler ise "uygar dünyamızda" genelleşmiş yönlendirmeyle yoldan sapmış durumdalar. Sevgi, dostluk, içtenlik, şeref, kendini beğenme ve insan doğasını oluşturan diğer duygular doğmadan önce ölür, şekil değiştirir, boğulurlar.

Cinsellik temel tüketim malzemesi olmuştur. Doğal dürtüleri tükenmiştir. Her seferinde en iğrenç reklamların desteğine ve yoğun telefon ağıyla özel ilanlara ihtiyacı vardır. Bütün bunlar saçma fantazilerle "yalnızlığı" doldurmak için psişik olarak zayıflamış erkek ve kadınların cinsel özelliğini gösterir.

Varlık, en büyük veya en iyi nasıl olursa olsun, sağlıklı, üstün bir ruh için değil, aksine tersine çevrilmiş çılgın bir rekabetin kurallarına uymak için vardır.

Ahlak ve Ruh: Önceki örneklerde olduğu gibi, hayatın bu görünümleri derin ve düşünülmüş iç motivasyonlara ait değildir. Bu alanı yöneten hareket, tüm diğerlerinde olduğu gibi moda ve görünümler aracılığı ile görevini yerine getirir.

Ahlak her seferinde daha kısa zamanda ve önerilerinde daha dengesiz olan dönemlerin alışkanlıklarına ve adetlerine sırtını dayar. Bugün iyi olan yarın ya da öğleden sonra kötü ya da aksine olabilir. Tecrübeli alimler hergün neyin iyi olup olmadığı hakkında tartışırlar ama alimler arasındaki anlaşmazlık ile kurulu kiliseler ve biçimsel toplumlar arasındaki anlaşmazlıklar, insanı sürekli bir zihin karışıklığına yöneltmektedir. Kendimi görünmem gerektiği gibi göstermek için ne yapmalıyım?

Ruh tehlikeli bir yerdir. Aynı güçle kabul edilebilir ya da reddedilebilir. Ruhun varolup, olmadığı tartışılabilir. Olmayan, bunu yaşamak ve tecrübe etmek için zaman ve fırsattır. Bu nedenle, bunu reddederler ya da asla gelmeyecek bir yarına bırakırlar.

Din: Ya bir sosyal mecburiyettir ya da zincirinden boşalmış fanatizm için bir bahanedir (uyuşma oyununa katılmayan saygıdeğer istisnalar hariç). Kiliselerin çoğu sonra dini mezhepler ortaya çıkmasın diye kendilerini, inananların ruhunu beslemeye adamayıp çevrelerindeki siyasi ve sosyal çizgilere boyun eğmektedir. Birisi, diğerlerine unuttuklarını hatırlatmak zorundadır.

Fikirler: Herşeyden önce düşünmek moda değildir. Önemli olan, önceden tasarlanmış gerçekliğinden şüphe edilmez bir kurnazlıkla sunulan

fikirlerin sonsuz okyanusunda sürüklenmek ve düşünüldüğünü zannetmektir. Eğer bana gerçekliği veriyorlarsa o halde herşey çözümlenmişken düşünerek niye zaman kaybedeyim"?

Aslında motivasyonel fikirler mevcut değildir. Aksine içi farklı zamanlara ve çıkarlara göre doldurulan ve boşaltılan kelimeler vardır. Bu kelimeler dürtülerdir. Onaylarlar ya da reddederler. Memnuniyet ya da korku yaratırlar. Kabul edilenleri, yasaklanılanları vardır ama bunlar fikirler değil, yalnızca kelimelerdir. Fikirleri ve düşünme yeteneğini kesinlikle körelten kelimeler.

Moda kelimeleri övelim!... Suçsuz kelimeleri lanetleyelim! Anlamı boş seslerden sıkılıncaya dek özel bir sözlük oluşturalım ve kim olduğumuzu, ne istediğimizi ve ona nasıl ulaşacağımızı bilmeksizin umutsuz olalım.

Böylece normal yanıt verme olanakları tükendiğinden birtakım aşırı dürtülere karşı genel bir tepki olarak ilgisizlik ortaya çıkmaktadır.

Çocuklar bile ilgisiz hale gelmekte ve sadece televizyonun şiddetli fantazisi ile tatmin olmaktadır. Ne birlikte yaşamak ne de hayatta kalmak için sert deneylere hazırdırlar. Gençler ise hayatlarının en iyi yıllarını, nasıl dolduracaklarını veya ölü hayallerinin yerine ne koyacaklarını bilmedikleri boş saatlerini, alkol ve uyuşturucu ile körelterek boşa harcamaktadır. Yetişkinler, çok az şeye inanmaktadırlar. Her zaman, içgüdüsel olarak hissettikleri tuzakların, yalanların ve aldatmanın savunucusu durumundadırlar. Artık onları ne politik montaj, ne seçimler, ne söz verilen maaş zamları, ne vergiler, ne grevler, ne gösteriler, ne savaşlar ne de barış yaygaraları harekete geçirmektedir. Olsa olsa rahat bir şekilde barış içerisinde yaşayabilmek için hayal etmeye başlarlar.

Kurnazlık, tekrarlamalar ve aldatma ile dolu olan reklam (propaganda değil) insanların tepki kapasitesini yok etmiştir. En akla gelmeyecek şeylerin reklamı yapılmakta ve sansasyonel olanı canlandırmak için zalim fıkralar ile hikayeler üretilmektedir.

Korku hakimdir. Fikirlerden ve ideolojilerden korkulmaktadır. Yeni ve gerçekten geçerli bir şeyin yeniden doğmasına izin vermeden önce, tarihin ölümünün yani ideolojilerin ölümünün ilan edilmesi tercih edilmektedir.

DİĞER MOTİVASYONLAR

Böylece insanın gerçek itici gücü sabittir ve bunun nedeni itici gücün bir Tanrıya dönüştürülmüş olması değildir. İnsanlık dışarıdan harekete geçiriliyor. Eğer dıştan gelen bu dürtüler olmasa (ki olmaya başladılar) insan durağan ve şaşırmış bir şekilde kalacaktı.

Ancak, bu durum günümüzdekine göre daha fazla tercih edilebilir. Bu durgunluk hepimizde, kullanılmaya hazır iç itici güçleri tekrar tanımak için bir imkan yaratabilir; bu şaşırmışlık bizi labirentte çıkış arayışı için ruhun gözlerini açmaya zorlayabilir.

Bu itici güçlerin bize çizdikleri tablo o kadar da zor değildir; ancak uzundur ve emek ister. Aynı zamanda da mükemmel ve yaratıcıdır. İnsanoğlunun, doğasının en asil özelliğini ifade etmesi için uygun bir eğitime, hayatını yönetebilmek için açık hedef ve ilkelere, korkusuz gerçek bir özgürlüğe ihtiyacı vardır: Bugün seçmek, karar vermek, başarı ve başarısızlıkları kabul etmek için fırtınada boğulmuş olan, ruhsal boyutu geri verecek yüksek bir hedefi isteme yeteneğindeki zeka seviyesine ihtiyaç vardır.

Bugün moda olmayan, bazıları o kadar da eski olmayan eski filozoflar, evrensel ve dünyevi yasalar arasında ahengi bulmayı bilen filozoflar, tüm

zamanlarda insanlar için uygun yolları gösterdiler. Bunun için bugün moda değiller çünkü onlar içeriden hareket etmeyi ve tıpkı yıldızları ve dünyaları döndüren itici güce benzer bir itici güçle sonsuza dek yaşamayı öğrettiler.

Bütün sorun gerçek motivasyonlarımızı yeniden bulmak sorunudur. Kendimizi aramak, bize kendimizi nasıl bulacağımızı söyleyenleri bulmak, kendimizi denge arayışı ile harekete geçirmek, evrimleşmeyi arzuladığımızdan kendimizi dengelemek sorunudur. İnsan olma sorunudur. Her insanın içinde uyuyan filozofun konuşmasına izin verme sorunudur. Mükemmelliğin izlerinde bir ya da birkaç hayatı doldurmak için yeterince motivasyonumuz var.

DİNLEMEYİ BİLMEK

Yüzyılımızın sonlarına yaklaştığımız şu sıralarda, insanlar arasındaki ilişkiler gittikçe zayıflıyor. "İletişim Çağı" diye adlandırılan zamanımızda, birisinin başka biriyle gerçekten iletişim kurmasının kesinlikle çok zor olduğundan birçok defa bahsetmiştik.

Bütün iletişim, özellikle insanla olanı, hayatla ilgili unsurların değiş tokuşuna dayanır. Bunun aksi basit bir tanıklıktan öteye geçmez. Neyi değiş tokuş etme kapasitesindeyiz?

Bugün eleştirilerden çokca nasibini alan geleneksel eğitimin bir bölümünü oluşturan eski adetler, bize iyi kitaplar okumamızı ve iyi sohbet yapmamızı öğütlemekteydiler. Buna karşılık okumak ve konuşmak, bugün lüks şeylerdir. Okunuluyor ama az ve kötü. Bu da doğal olarak konuşma şeklimizi etkiliyor. Modern dillerin çoğu, en iyi fikirleri ve duyguları ifade

edecek kelimelerden yoksun olan bir fakirleşmeye eğilimlidir; özetle bu fakirleşme kelimelerin yoksunluğundan değil, bilen ve kelimeleri kullanabilen kişilerin eksikliğinden kaynaklanmaktadır.

Bunun için koyu ve çekici sohbetler ve insanlar arasındaki ilişki de gittikçe azalmaktadır. Dillerde sadece zorunlu kelimeler kullanılmaktadır; hatta yalnız ve hayatta haksızlığa uğrayan, yanlış anlaşılan kişilerdeki saldırganlığı ve şiddeti arttıran kaba, yaralayıcı kelimelere kadar varan ifadeler kullanılmaktadır.

İletişim kurmak için sahip olduğumuz en güzel şekillerden birisi olan konuşmak canlı unsurları birbirimize nakletmede, duygu ve düşüncelerin birbirini etkileme şeklidir. Bununla beraber, yararlı bir konuşma yapmak çok zordur. Bunun nedenini görelim.

Dakikaları aptalca doldurmaksızın konuşmak için söyleyeceğimizin ciddi birşey, önemli birşey olması gerekir. Dolu bir ruha, iç dünyamızın parçasını oluşturana el atmak için uyanık bir dikkate sahip olmak gerekmektedir.

Konuşmak için açık fikirlere sahip olunması ve faydasız tekrar ağma düşülmemesi, ne zaman başlayacağımızı ve söylemek istediğimizi ne zaman bitireceğimizi bilmek gerekmektedir.

Konuşmak için, insanın ne kendi fikirlerinden ne de diğerlerinin fikirlerinden korkmasına gerek vardır. Tam bir konuşma, karşısındaki kişinin nedenlerini dinleyen, fikirlerini korumayı bilen kişiler arasında sağlıklı bir alışverişi sağlar.

Konuşmak için, özellikle dinlemeyi bilmek gerekir. Sadece kendisini dinlemeyi bilen, sadece kendi fikirlerine değer veren, kendi sesine daha çok kulak veren, diğer kişilerin varlığına önem vermeyen ve hatta onları

kendi kelimelerini yansıtmak için birer ekran olarak kullanan kişi, asla konuşmayacak, asla sağlam bir ilişki kuramayacaktır.

Dinlemeyi bilmek gerekir. Ne dilsiz olmaya ne de içine kapanık olmaya gerek vardır. Tersine iyi dinlemek için, karşımızdaki insana değer vererek, bizim kendimizi aramamız gibi, bir ilişki arayan kişiyi seçkin özelliğimizi kullanarak dinlemeliyiz.

Dinlemek bir sanattır. Dikkat gerektirir. Diğerlerinin bize söylediklerini değerlendirmek, söylenilen şeylerin niye söylendiğini anlamak, kelimeleri dinlemek kadar konuşanın gözlerini okumak, diyaloğa aktif katılımımızı belirten sessiz jestlerle katkıda bulunmaktır.

Dinlemek, düşündüklerimizle karşılaştırma yapabilmektir ve bu karşılaştırmadan sonra düşüncelerimizi ölçme fırsatını yakalamaktır.

Dinlemek, kabaca müdahale etmeden ve karşıdaki kişiye saygısızlık etmeksizin, uygun zamanda müdahale etmeyi bilmektir. Bize söylenilenleri konuyu dağıtmadan cevaplamak ve sohbetin anlamı yani bir başlangıcı, ortası ve sonu olması için onu akıllıca, bir iplik gibi dokumaktır.

Dinlemek anlamaktır, kendimizi anlamaktır ve bu erdemlerden yoksun olan bu dünyada, filozoflar olarak, iyi bir öğrenciye bu kadar faydalı olacak bu kıymetli davranışı yeniden kazanmaktır.

Konuşma yeteneğine sahip olan, diğerlerinin müdahalelerini içtenlikle değiştiren, kendinden fazla dinleyen, hayatın tüm köşelerinde, tüm dakikalarında hazineler toplamayı bilir. Gözlemi, sabırı, saygıyı ve düşünme yeteneğini geliştirir. Dinlemeyi bilmek, konuşmayı bilmenin en iyi yoludur.

HEPİMİZ DAHA FAZLASINI İSTİYORUZ

Seminerlerimizde okumaya başladığımız zaman, başlangıçsız ve sonsuz dünyamızla ilgili örnek hepimizi etkilemiştir: hangi istasyondan hareket ettiği ve hangi istasyona varacağı bilinmeyen rotasız bir tren gibi. Bir tren ki görünen makinisti yok veya değişen makinistleri var. Öyle bir tren ki duramıyor, dursa bile nerede duracağı ve yolun bir kavisinde raydan çıkıp çıkmayacağı bilinmiyor.

Mecazdan ötesi ya da en iyisi onu gerçekleştirmek. İşte bu delice giden trende bulunuyoruz. Herşeyin daha fazla olana doğru gittiği trende. Bizden daha fazlası isteniliyor ve biz de daha fazlasını istiyoruz.

Trene kabul edilmek için birçok şeye sahip olmak gerekiyor. Her seferinde daha fazlasına. Trende yolculuk yapanların değerini biçen bu şeyler, güç, zenginlik ve prestij ile eşdeğerdir. Bugün eski masalları

okuduğumuzda antik çağ halklarının arasında yapılan takaslara güleriz. Şimdi faydasız olan o zamanların nesnelerinin hesaplanmaz bir değeri oluşunu, nasıl bazılarını şanslı bazılarını mutsuz, bazılarını üst, bazılarını ast yaptıklarını günümüz ile kıyaslamaya hayranız. Bugünkü durum, nesneler değişerek aynı şekilde devam ediyor. Üstün olabilmek için her seferinde daha fazlasına sahip olmamız gerekir.

Bu nedenle hepimiz daha fazla istiyoruz.

Diğerlerinin önünde bize daha fazla değer verdirenlerin, istediklerimizin seviyesinde olmamızı sağlayacak şeylerin bizde toplanmasını istiyoruz. Bizim elde etmemiz gerekenler zaten onlarda var.

Bu arada tren belirsiz rotasında devam ederken, bu rekabette herşey yetersiz kalır. Hiçbir şey yeterli değildir çünkü bir hedefe ulaştığımız zaman, daha yukarıda bulunan yeni bir basamağa geçmemiz gerektir. Beklentilerimizin en yüksek derecesi ve çabalarımızın hedefi gibi görünenler, onlara eriştiğimizde değersiz kalır. Böylece elde edilen, parıltısını kaybeder çünkü trende bizim gibi ya da daha fazlasına sahip insanlar bulunmaktadır. Bu şekilde bir sonraki adım, bizi geçenler gibi olmak için daha fazla kazanmak ve daha fazla hazırlanmak olacaktır.

Eğer bir evimiz varsa, hemen bize küçük geliyor. Bazen evin kendisi küçük olduğu için ama genellikle ihtiyaç olmayan eşyalarla doldurduğumuz için. Acaba daha büyük bir ev satın alamaz mıyız? Kuşkusuz bu, "statü" eksikliğindendir.

Nerede olursa olsun normal bir işimiz var ise ve kendi ihtiyaçlarımızın karşılanması için belli bir para kazanıyorsak, çok vakit geçmeden, kazandığımız parayı yetersiz bulduğumuzu keşfediyoruz. Paramızın değerini azaltan dünyanın tüm ülkelerini etkileyen enflasyona rağmen, aslında başka

bir psikolojik ve fiziksel gerçek bulunmaktadır. Ne kadar çok paramız varsa, o kadar çok ihtiyacımız olmaktadır. Ne kadar çok varsa, o kadar fazla harcıyoruz ve ne kadar çok harcarsak, bize o kadar fazla para gerekiyor.

Hayat, bize sevgimize layık bir kişi bulma fırsatı sundu ama karşılaştırmalar oyununa girdiğimiz zaman o kişinin erdemlerinin değeri düşüyor. Mantıklı istisnalar dışında başkasına (kadın ya da erkek) göz dikmekten daha moda birşey yok ve tabii ki bu elde edildiği zaman ve daha değerli bir şeyin elde edilebileceği kanıtlandığı zaman çekici olmaya başlıyor.

Zaman bize yetmiyor. Zamansızlık bizi sıkıyor. Daha fazla zaman istiyoruz. Umutsuz bir şekilde günde birkaç saat daha, haftada bir serbest gün daha, yılda bir hafta tatil daha elde etmek için mücadele ediyoruz. Sonra ne oluyor? Zaferi takiben, bu boş zamanı nasıl dolduracağımızı bilmediğimize dair üzücü sonuca varıyoruz ve bize daha zamanımız olduğunu unutturan ve bizi körelten "eğlencelere" kapılarak serbest vaktimizi boşa harcıyoruz.

Bu giderilmez susuzluğun, başıboş ve belirli bir anlamı olmayan koşunun nedeni nedir?

İnsanlar olarak bazen saçmasapan ve delice bir şekilde davranıyormuşuz gibi görülebilmemize rağmen, aslında Doğanın belirli yasalarına karşılık veriyoruz, ama yeterince evrilmiş olmayışımız nedeniyle odaklanmamış olduğumuz veya cehaletten uyuyakaldığımız için bu yasalara içgüdüsel, eksik, kötü yönlenmiş olarak karşılık veriyoruz.

Bilindiği gibi, tüm canlı varlıklar duruma göre büyüme, genişleme, açılma, yükselme ve diğer özellikler olarak kendini gösteren bir Doğa Kanununu

izlerler. Biz insanlar bu Kanunun dışında değiliz. Tersine, bunu algılama kapasitemiz var ve biz onu açıkça algılamadığımızda her günkü eylem alanımızın bulunduğu yerde gelişmeye çalışarak itki ile davranıyoruz.

Eğer hareket halinde trenden inebilirsek, kendi ritmimizi, kendi hızımızı yeniden kazanabilirsek o zaman kendi gelişme modelimizi bulacağız. Daha fazlasını da isteyebiliriz ama bizi daha büyük ve iyi yapanları. O zaman çabalarımız insan olarak tabiatımızı belirleyeni güçlendirmeye yönelecektir.

Maddi mülkler mi? Evet, ama sadece geçinebilecek kadar. Prestij mi? Evet, kendi sözlerimizin ve sevdiğimiz ve bizimle temel fikirleri paylaşan insanların gözleri önünde. İktidar mı? Evet, paslanmış irademizinki.

Sorun, bize ait ve bizi onurlandıran ölçüyü bulma sorunudur. Daha fazlasına sahip olmayı istemekten çok, daha fazla varolma sorunudur. Hepsinden öte, bir günde çok şeye sahip olunabilindiğini, harcanabilindiğini veya kaybedilebildiğini çok kişi göstermektedir ama iç varlığın anahtarına, kendi varoluşunun, duyularının kontrolüne, acıya karşı anlayışa, deneylere karşı güce, kim olduğumuzu, nereden geldiğimizi ve nereye gittiğimizi farketmek için bilgeliğe sahip olanlar çok azdır.

Bizler daha fazlasını istiyoruz. Evet, neyi istiyoruz bilmeliyiz. Filozof olduğumuz için boş ellerden korkmayan bu harika enerjiyi güçlendirelim çünkü eller sadece düşünerek doldurulabilir. Trenden inmek ve nasıl hareket ettiğini, onu gerçekten kimin, nasıl idare edebileceğini bilene kadar yürümek bizim için daha iyidir. Daha fazlasını istiyoruz. Güç için "Bilmek" istiyoruz.

GENÇLİK BUNALIMI

Gençliği tanımlamak kolay değildir. Ne kadar çok arasak da zaman içerisinde değişik yazarlar kesin bir fikir birliğine varmayı başaramamışlardır. Üstelik, gençlik konuları o kadar geniş, o kadar zengin, o kadar esnek, o kadar olağanüstüdür ki, somut ve objektif bir anlatım şekli bulunmamaktadır.

Filozoflar olarak, çoğu kez söylediğimiz ve konuştuğumuz gibi gençlik için dünyanın geleceğinde büyük bir inanç ve umut taşırız. Aslında hepimiz hep genç olduğumuzu düşünürüz. Öyle ya da böyle, az ya da çok gençlikle ilgili bazı kederleri bırakmadığımızı da düşünürüz ama bu kederler kökeninde benzer durumlar ve aynı sorunları taşımaktadır.

Genel anlamıyla, gençliği tanımlamak için bazılarının söylediğini kabul etmeliyiz yani çocuklukla olgunluk arasındaki bir geçiş durumu olduğunu...

Gerçekten de bu bir geçiş durumudur ama ne tek ne de kesindir. Çok özeldir. Duygusal, entellektüel, fiziksel ve psikolojik kendi iç gerçekliğine ani ve birden uyandırarak neredeyse bir darbe ile girmek için "çocukluğun tatlı bilinçsizliği" olarak adlandırılan durumdan çıkar. Bu iç gerçeklikler ne kadar doğal olsa da gencin kişiliğini güçlü bir şekilde etkiler.

Gençlikten bahsettiğimiz zaman, sadece çocukluktan gençliğe geçişte ortaya çıkan bu fiziksel değişikliklere değinmeyeceğiz. Aksine bununla birlikte, başka psikolojik ve zihinsel çok derin değişikliklerin üzerinde duracağız.

Eski geleneksel ve ezoterik öğretilere dayanarak gençlikteki değişimin, daha da ötesine gittiğini düşünmeliyiz. Sadece ruh ve zeka uyanmaz. Zamanların çok ötesinden gelen, uyuyan, uyanmak ve kendini göstermek için hayatın çok özel bir anına ihtiyacı olan Süper Ego, Gerçek Ben tekrar ortaya çıkar.

Gençliğin ergenlikle, cinsel olgunlukla başladığını söyleyenlerle hemfikir olmadığımız gibi insanoğlunun olgunlaşmaya başladığı ve artık yetişkin olduğu zaman gençliğin bittiğini söyleyenlerle de hemfikir değiliz. Eğer böyle olsaydı, bu olgunluğun ne zaman başladığını kendi kendimize sormamız gerekirdi. Gençlik ne istediğini bilmek için kendi pozitif yönlerini değil de olgunluk eksikliği gibi aslında negatif olan yönlerini çok daha fazla sürdürmüyor mu?

Sınır koyamayacağımızı görürüz. İnsan zenginliği ebedidir. İnsan evriminin farklı ifadeleri sonsuz ve kesin tanımlamalar yapmaya izin vermemektedir.

Genç olmanın yeni bir doğuşla ilişkisi vardır; her ne kadar fiziksel bir beden içerisinde olunsa, maddi ve somut bir şekilde ifade edilse de yeniden

doğmak gibidir.

Genç olmak kendinde, hayatın yeni bir şekline gözlerini açmaktan ve bununla birlikte gelen tüm sıkıntıları üzerine almaktan birşeyler taşır. Gencin yeni bir hayat şekli ile karşı karşıya gelmesi gerekir. Doğmuşuz gibi ama bu kez kesinlikle yalnız, çünkü bu yeni doğuşun tüm sıkıntısını çözümlemek zorunda kalacağımızı hissederiz.

Her yeni durumda olduğu gibi, henüz doğan bu yeni gençlik de bize huzursuz, güvensiz ve dengesiz görünür. Kendine güvenmeye ihtiyacı vardır ve bunu nerede oluşturacağını bulamaz. İşte bizim değinmek istediğimiz kederin nedeni de budur.

Bu kedere iki görüş noktasından yaklaşmak istiyoruz: normal ve mantıklı bir acı vardır. Bu acı, büyümeyle ve çocuk olmayı bırakarak tekrar doğan bu insanın gelişmesine özgü bir acıdır; Geleneksel Psikolojinin ele aldığı tüm süreçlerdir. Bizi, çok fazla ilgilendiren ikinci durum ise "diğer" acıdır. O kadar doğal ve gençliğin kendisi olmayan, tüm problemleri ile dünyamızı çevreleyip özetleyen ve gencin kişiliği için daha az doğal ve daha fazla baskıcı olan acı. İlkinden başlayalım.

Son yüzelli yılın psikolojisi, gerçekten bize gençliğin, önemli olsalar da birtakım fizyolojik ve hormonal değişikliklerle değerlendirilemeyeceğini, aksine kendine özgü karakteristik, psikolojik, entellektüel ve ahlaksal tipte başka unsurlara da değer verilmesi gerektiğini söylemektedir. İlginçtir ki bu psikoloji gençliğin tüm değişikliklerini sanki patolojik ve anormalmiş gibi gösterir. Değişiklikler o kadar çok, o kadar büyük ve önemlidir ki, genç kişi başına gelen şeyin korkunç olduğunu ve hasta olduğunu sanır.

Gencin ilk tecrübe ettiği şey, yeni bir kişiliğe tutunma ihtiyacıdır. Birden yeni kavramlar ifade etmesi gerekir fakat bunları açıklayamaz. Neredeyse

çocukça görünen sorunlar karşısında güçlü olmak gerekir, oysa bunlar genç bir kişiliği ifade eden ilk sorunlardır. Çocukluğu, küçüklüğü, düşünmemeyi, hissetmemeyi ifade eden önceki dünyayı oluşturmuş herşey reddedilir çünkü önce olan herşey kötüdür; bir kenara bırakmak, reddetmek gerekir. Bu genel reddediş içinde, gencin gözünde ebeveyn imajının olmaması da vardır; artık sığındıkları ana babaları değildir. Artık onlar destek değildir ve bu imaj kopukluğuyla birlikte, ailesel desteği ve bağı oluşturan tüm büyüklerin imajları da sarsılır, o ana kadar sevgi duyduğu tüm kişilerden nefret etmeye başlar. Genç kişide orta durumlar yoktur; ana babasına duyduğu tüm sevgisi yeni liderlere doğru yönelir. Yaratılan boşluğu doldurmak zorunda oldukları yeni görünümler vardır ve bu da gençte korkunç bir sıkıntı uyandırır.

Bir öğretmen, bir din adamı veya küçük ya da büyük bir arkadaş, bir politik lider yüceltilir. Bazen gençler kendi icatları olanı, ideal olanı, ilksel olanı ve mükemmel olanı temsil eden hayali liderlere dayanmak isterler. Bazen de tümüyle benzemek istediği kişiyi simgeleyen tarihi kişiliklere eğilir ve tüm sevgilerini onlara yöneltirler ama aslında, aranılan şey bir boşluğu doldurmaktır. Aynı zamanda bu, korkunç bir melankoli, artık elinden uçup giden ve bir daha geri gelmeyecek olan bu çocuksu dünyaya karşı nostaljiyi doğurur.

Gencin ilk aşamada hüzne büyük bir eğilimi vardır. Bir dünya kaybettiğini hisseder ama bunu hiç kimseye açıklayamaz. Yeni bir dünyaya doğduğunu hisseder ama bu yeni dünyada kimse onu anlamaz. İçsel ve derin olan bu hüznü asla dışarıya yansıtmaz, biraz melankoliye eğilim gösterir. Dışarıdan bakıldığında tamamen uydurulmuş abartılı bir neşe, yersiz ya da kavgacı tutumlar, zorla ortaya çıkarılan aşırı enerji vardır. Dahası genç, anne ve babasına saldırır çünkü sahip olduğu dünyanın kaybından dolayı onları suçlu bulur. Biraz suçluluk duygusuyla anne ve babasının da ona saldırmasını

bekler ve bundan sonra, anlayışsızlıklarla, günlük tartışmalarla dolu uzunca bir acılar dizisi başlar. Az öncesine kadar kapalı ve mükemmel bir çekirdeği oluşturduğu bu insanlarla birlikte yaşam, dayanılmaz olacaktır.

Bu durum karşısında, genç değişik şekillerde tepkiler verir. Gerçekten gençte metafizik fikirlerin uyanması kendine özgüdür; bu mükemmel seçilmiş, felsefi bir metafizik olarak değil de çok yalın olarak ortaya çıkar. Genç kendi kendine ilk kez hayat ve ölüm hakkında soru sormaya başlar. Ebedi olmadığını, zamanın içinde olduğunu, değiştiğini, büyüdüğünü, büyümeye devam edeceğini ve yok olacağını düşünür. O zaman daha ötede olan şeyler hakkında soru sormaya başlar.

Bu metafizik fikirlerle birlikte, ahlaki türden diğer fikirler ortaya çıkar. Başlangıçta arasıra genç bu konularda çok katı olur ve özellikle diğerlerine karşı bir tutum içerisindedir ama bir ölçüde kendisine karşı da katıdır. Eğer bu iyi bir sonuca götürülürse yavaş bir şekilde gençlik bunalımının yok olma nedeni olacak ipucu elimizde olacaktır ama maalesef böyle olmamaktadır. Bu ahlaki ve metafizik başlangıçlar, akrabalarının ve yakınlarının sadece küçümseyici gülüşleri veya biraz acımasız alayları gençte çok derin yaralar açmaktadır.

Entellektüel açıdan bakarsak, durum tamamen farklıdır; ya tamamen kendisini terkeder ve bu durumda daha önce parlak olan ve birden duraksayan, okulda başarısız olmaya başlayan gençleri buluruz ya da tersi olur.

Okulda ideal bir kaçış bulurlar ve yaşadıkları tüm sorunları akla vurmaya çalışırlar. Fikirler dünyasında harika bir yol bularak onların içinde ne olduğunu ayrıntıları ile anlatmaya fırsat bulurlar. Bu ikinci durumda, savunulan fikirlerin gerçek olup olmadığı önemsenmeden büyük bir

diyalektik hevesi uyanır. Tartışmak, kendilerine güven duymak, güç ve yeteneklerini göstermek isterler. Bu gerçekten onları mutlu eder.

Gencin diğer bir tipik tepkisi, psikologların narsisizm adı verdikleri az da olsa bencilliktir. Kendisinde merkezleşmesi, tüm yanıtları kendisinde bulması, kendisinde orijinalliği istemesi, kendisi olmak için diğerlerinden farklı ve hatta birazcık tuhaf olması onun için istenen birşeydir. Dikkat çekmesi gerekir ve bunu çoğu defalar moda gibi bazı basit konularda farkeder ama bu çok özel bir tuhaflıktır çünkü büyükleri kızdırmaya yöneliktir. Ayrıca, aynı durumda bulunan diğer gençlerin bunu onaylaması gerekir. Bu nedenle, bu amaçla gruplar yaratırlar.

Az yararlanılan ve biraz da acı veren bir unsur olmasına rağmen gençliğin bu dönemdeki olumlu bir özelliği dostluğu uyandırmasıdır. Herhalde bu dönem dışında dostluğun gerçekte ne olduğu asla bilinmez. Gençlik arkadaşlıkları şerefli dostluklardır. Herşeyin muhteşem olduğu eşsiz dostluklardır. İdeal, fantastik bir güven vardır ve genç için arkadaş herşeydir. Arkadaş iç sorunların boşaltıldığı, daha ileride sevginin ne olduğunu görmek için bir deney olacak ahlaki bir destektir.

Bu bireysel dostluk, kendini güçlü hissetmek, çevresindekilerin onayını almak için tecrübelerin daha ötesinde, bazen genç gruplara başka kaçışlar bulur, çünkü tek başına yürümek çok zordur.

Psikolojiye göre gençlerin ilgileri çok fazla ve çeşitlidir. Sık sık hepsi ile ilgilenilir; bugün birşeye başlanılır ve yarın bırakılır; birçok kere başlanılır ve hiçbiri pratik olarak tamamlanmaz. Önemli olan hareket halinde olmaktır ama aslında hiçbir şeyle ilgilenilmez, tamamen bir aldırmazlık vardır çünkü hem ailesi hem de onu çevreleyenler tarafından aşırı uyarılara cevap vermesi gerekir. Bu uyarılar, ona yapması ve yapmaması gereken şeyler hakkında sürekli öğüt ve tavsiyelerde bulunur. Bu bir savunma kaynağıdır.

Genel olarak, sorun sadece genç olması, acı duymasıdır. Anlaması zordur ama bu bir gerçektir.

Şimdi başka bir yöne bakalım. XX. yy.'ın dünyası sıkıntılı bir dünyadır ve gençlerin sıkıntıları da buna eklenir. Aşağıda, gencin durumunun ciddiyetini anlatan bazı durumlara işaret edilecektir.

Filozoflar olarak, herhalde en korkunç ve hepsinden daha kötü olandan, düşündüğümüz eğitimin kötü bir noktaya getirilmesinden başlamamız gerekir. Gençlere yönelik olmayan, tamamen klişeleşmiş ve sadece dersleri gözönüne alan ama onları öğrenecek ve uygulayacak insanoğluna yönelik olmayan bir eğitim sonucunda hiç bir hazırlık olmadan gençler acımasız ve rekabetçi bir ortama itilmektedir. Bu durumda kendilerini yetersiz ve ailelerine bağımlı hissederler. Bu şekilde er ya da geç açılacakları dünyada güçlerini denemeleri engellenir. Ya aşırılıktan ya da zaaftan , kusurlu bir eğitimin sonucunda genç, dünyada kendini gösteremez.

Genel hatlarıyla, yetişkinler, gençlerin artık bir çocuk olmadığını açıklayarak tipik bir hata işleyebilirler ki, bu hiç kimse oldukları anlamına gelir. Günümüzde marjinallerden çok konuşulur ama istemeden biz onları bu hale dönüştürürüz ve artık kim olduklarını bilemezler. Psikolojik marjinallik ile pratik suç arasında bazen sadece bir adım vardır. Bu aşağı yukarı büyük olabilen bir engeli yıkmaktadır. Başlangıçta ebeveynlerin ahlaki otoritesi sorun olur ama otoritenin herhangi bir şeklinin sorgulanması ile sona erer. Bu durumda sosyal yaşam pratikte imkansız hale gelir ve genç hiçbir şeyi tanımaz ve kesinlikle hiçbir şeye de saygı duymaz.

Bu yetmezmiş gibi, gencin bu durumu, onlardaki heyecanın verdiği kolaylıktan yararlanılarak zalimce istismar edilir. Nefret etme, sevme, büyük maceralara duyulan bu eğilim, kesinlikle kötü bir propaganda ile istismar edilir çünkü giyimlerden, hayatın anarşik şekillerine, uyuşturucudan, ateizme

kadar kişisel sorumsuzluk taktiğinden kurulu herhangi bir düzenin reddine kadar modalar şeklinde kendini gösterir.

Sağlıklı bir gençlik istismar edilemez. Bunun için, asla ulaşılamayan binbir cenneti söz vermek gerekir. Eğer o cennetlere ulaşılabilirse, bu sıkıntılı bir şekilde olur ve böylece şu veya bu sıkıntılı propaganda tohumlarının ekilmesi için uygun toprak olmaya ve kendi hayatları ile ne yapacağını bilmeyen gençleri yaratmaya devam edilir.

Bu sıkıntıya bir başka sorun eklenir: Gençliğin yavaş yavaş gittiği hissedilir ve genç mutlak olarak hiç bir şey yapmadığını farketmeye başlar. Bu durumlarda vurdum duymaz olması mantıklıdır ve tabii ki, çok pasif ve verimsiz, saldırgan ve şiddetli biçimde protesto etmesi mantıklıdır ve kendi hayatının gönüllü sonucu olan verimsiz arayışındaki "çözüm"den bahseden istatistikler de vardır.

Önceden gençlik konusundaki çalışmalarda, en fazla hangi konularla ilgilenildiği hakkında anketler yapıldığı zamanlarda ilk sıralarda estetik, ahlaki değerler, metafizik ihtiyaçlar ve dinsel endişeler yer alırdı. Şimdi ise anketlerin ilk sıralarında kişisel rahatlık, para, aşk ve sonra bir takım soyut konular daha yer almaktadır. Ama ilk öne çıkan sakinlik, rahatlık ve güvendir.

Gerçekten kendilerini böyle mi hissederler yoksa gençlik bu şekilde düşünmeye ve hissetmeye mi itilmiştir?

Gençliğin büyük hayallerinin gerçekten ölüp ölmediğini sormak gerekir. Ölmediğine inanıyoruz ama onları bulmak çok zordur. Bir gencin hayallerini itiraf etmesi de zordur çünkü araştırmacılar genellikle gerçeği söylemezler.

Büyük hayallerinin olduğunu düşünmeye eğilimliyiz ama onları bulabilmeyi bilmek gerekir. Bu hayaller yavaş yavaş sıkıntıyı yok

edeceklerdir ama bunun için hayalleri gerçeğe dönüştürmek gerekir. Fiziki güzelliği beğenmeyen hiç bir genç yoktur. Bunu reddettiği zamanda hoş, güzel olanı ve estetiği beğenmediği için değil, bunu protesto olarak yapar. Başka bir ifade şekli sahip olmadığı şeyleri geri çevirmektir. Tüm gençler sağlıklı olmaktan ve kendilerini güçlü hissetmekten hoşlanırlar ama buna rağmen sağlıkları bozulur, vücutlarına zarar verirler, hayallerine ulaşmak için kendilerini mahvederler, çünkü hayallerine ulaşmak için sonunda yapacak bir şey olmadığını düşünmektedirler.

Gençler bunları inkar etseler de temelde soylu, saf duygulara sahiplerdir. Hiç kimse bugün var olan yarın yok olan değişken duygulardan, bizi sürekli huzursuz, sıkıntılı ve üzüntülü kılan şeylerden hoşlanmaz. Her genç ebediyeti hayal eder. İtiraf etmek istemese bile, aşk kavramına ayrıcalıklı bir yer verir. Her genç kabul etmese de muhteşem, parlak, temiz ve saf şeyleri hayal eder.

Düzensizlik ve kargaşa vardır ama bunlar endişe şekilleridir. Entellektüel alanda, bilgeliği aramayan hiçbir genç yoktur. Meraklılığı, araştırma arzusu, her seferinde daha fazla şey bilme isteği, gençliğe özgü bir şeydir. Bu, dünyanın tüm sırlarına girmek için durdurulamaz bir istek gibidir.

Genç bilmek ister ama bu güçtür çünkü bazen örtüleri kaldırmaya, cahilliği silmeye ve karanlığın ortasında meşaleler yakmaya başlaması gerekir. Bazen bilim sadece yok etmez, inşa da eder, araştırmanın bizi doğanın en iç yasalarına yakınlaştırdığını, tüm saatlerimizi doldurmak için bilim kurgunun yetmediğini tersine kurgulara düşmemek için gerçek yasaların varolduğunu ve onları tanıyabileceğimizi keşfetmek gerekir. Bazen asıl mesajlarla diğer sahtekarlıkların sırf moda olduğu için kabulünden uzaklaşmak ve sahte kavramları yok etmek, sanatta varolan tüm özelliği keşfetmek gereklidir. Bazen gence ateist olmadığını göstermek gereklidir.

Tersine, geleceğine inanmaktan soylu ve iyi bir şey yoktur ve Tanrı imajı ve fikri lekelenmiştir. İnanç basamağıyla Tanrıya varıncaya değin ilerleyerek, bazen kendine olan inancını kazanmakla başlaması gerektiği gence öğretilmelidir.

Dünyayı değiştirmeyi kim istemedi ki?

Tüm adaletsizlikleri, tüm kötülükleri silmeyi sağlayan bir devrimi sürekli kim hayal etmedi ki?

Bununla birlikte bu devrimin kendisinden başlaması gerektiği fikrini düşünmesi iyidir. Bizi ileriye doğru götürecek sürekli bir güç olan ama yıkıcı olmayan, sağlıklı bir hırs, diğerlerine karşı saygıya dikkat eden bir hırs, kendi sorumluluğunu ve çalışmaya kendisinde uygulayarak bu devrim gerçekleşmelidir.

Mutluluğu hayal etmeyen hiçbir genç yoktur. Mutluluk vardır. Sadece maddesel mutluluk ve içgüdüsel mutluluk değil, tam olarak nerede bulacağımızı bilmeksizin sürekli hayal ettiğimiz birşeydir. Stoacılar (Zenon'un kurduğu felsefe okulu) mutlak mutluluğun bu yeryüzünde bulunmadığını ama yine de kararlılık, seçicilik ve sabırla bize uygun gelen ve gelmeyen arasındaki farkı bilerek aramayı öğrenirsek, mutluluğu günden güne bulabileceğimizi söylüyorlardı.

Özgürlüğü hayal etmeyen hiçbir genç yoktur. Özgürlük genç için herhangi birşey yapmak değil, aksine ne yapmak istediğini ve yaptığıyla nereye varmak istediğini bilmektir. Engelleri olmayan bu iç özgürlüğü düşünmeyen genç yoktur. Bu özgürlükte ölüm bile mevcut değildir.

Aramızda hala gençlerin olup olmadığı başlıca sorudur. Var mıdırlar? Yoksa yetişkin yüzleriyle sadece çocukları görmeye mi mahkumuz?

Çocuklarımızda bazen yaşına göre oldukça derin bakışlar ya da hayatın ilk anlarından beri sitemli bir ciddiyeti gördüğümüzde bize bazen korku vermiyor mu?

Hala gençlik sıkıntısını aşamamış yeniyetme giyimli yetişkinler de vardır. Yaşadığı bu sürekli ikilikten çıkmaları gereklidir. Özellikle genç, kendi hayvani içgüdü işlevlerine ve daha yüce hayallerine cevap vermek durumundadır. Bir yandan, büyük kitaplardaki kahramanca olayları gerçekleştirme kapasitesindedir ve diğer yandan yerde sürüklenen bir hayvan gibi de olabilir. Bu mücadeleyi bitirmek gerekir ama bir mücadeleyi bitirmek için, mücadele etmekten başka çare yoktur. Eski Doğu'nun eski ve kutsal bir metni Bhagavat Gita'da Arcuna adında mücadele halinde olan ideal bir insan vardır. Savaş başlayacaktır ve bu anda karar vermek zorundadır. Umutsuzca acı çeker. Beşbin sene önceki Arcuna'nın endişesiyle psikolojinin bugün bize tanıttığı endişe arasında hiçbir fark yoktur; aynı umutsuzluktur.

Arcuna bir yandan kendi hayvani ve içgüdüsel dünyasına sahiptir ve öte yandan en iyi ve en yüce amaçlara da sahiptir. Karar vermek, seçmek, istikrarsızlığı, orta durumu aşmak, kesin deneyi geçmek zorundadır.

Eski uygarlıklarda gençler topluma yetişkin olarak kabul edilmeden önce denemelere tabi tutulurlardı. Bu deneyler herhangi bir iş ya da anlamsız birtakım büyülü ayinler yapmak değildi. Aksine gençler çok özel bir şekilde denenirlerdi. Bu deney: "Cesur ol", "Karar ver" deneyiydi. Savaş, onun seçiciliğini ortaya koyan bir andı. "Cesur ol, galip çıkacağın kesindir." Doğru karar vermek, seçmek ve savaşmak zamanıydı.

Gençlik sıkıntısının nedeni ve kökeni olarak işaret edilen aynı hatalarda, aradığımız cevaplar vardır. Sadece hataları dönüştürerek çözümlemek

gerekir. Ruhsal, entellektüel, duygusal, fiziksel ve biyolojik her tip sorundan gerçekçi, pratik ve somut olanlara kadar.

Gençlik sıkıntısının daha ötesinde, çok önemli bir şeyi hatırlamak gereklidir. Gençlikte büyük güçler yatmaktadır ve genç olmak için sadece genç bir bedene sahip olmak yetmez. Aksine Ruhta olan ebedi bir gençlik vardır. Bu gençlik hala hayal etme olanağı olduğundan ve bu hayalleri uygulayabilme imkanı olduğundan her zaman kendini gösterme yeteneğine sahiptir.

Hayalleri sürdürebilmek için güç ve hayallerle eski, şimdiki ve her zamanki insanların umut adını verdiği eski ve tanınmış bir Meşale ile yürümeyi öğrendiğimiz zaman bunalımsız ve ebedi olarak genç olduğumuzu da hatırlatmak gerekir.

İNSANLAR İNSANLARDAN KORKUYOR

Korku, ne yeni bir histir ne de zamanımıza özgüdür. Bildiğimiz en eski zamanlardan beri tarihin her anı değişik şekilleri ile korkuyu tanıdı. Gelişmekte olan uygarlaştırıcı şekillerle ilgili olarak her zaman insanlığı korkutan unsurlar olmuştur.

Okuduğumuz kitapların bize ilkel insanların Doğanın güçlerinden nasıl korktuğunu, neredeyse bu güçleri tanrılaştırarak bilinmeyen bu enerjilerin faydalı olabilmesi için nasıl dua ettiklerini anlatmaya çalıştıklarını görmek olağandır. Eski törenlerle ilgili bu basit açıklamalarla aynı fikirde olmasak da, biz bunun kontrol edilmeyen ve öngörülmeyen belirli fenomenler sonucu ortaya çıkıp, bunlara karşı kendini savunmasız hisseden kişiler arasında paniğe neden olduğuna inanıyoruz. Büyük fırtınalar, kara toprakları yutan deniz, kaynar lav ve ateş fışkırtan volkanlar, yönsüz rüzgarlar, depremler, güneş ve ay tutulmaları şu anda bile bize korku vermiyor mu?

Bu hallerde korku, bizi aşan ve bize zarar veren bu güçleri durdurmak için az güce sahip oluşumuzdan kaynaklanmaktadır.

Aynı zamanda sonsuzluk fikri, asla bitmeyen o gökyüzü, bilinmeyen ölüm ve hayatın sonunda bize ne olacağı bizi korkutmaktadır. Hastalıklardan, fiziksel acıdan, psikolojik acıdan, her ne kadar bize mantıklı bir şekilde açıklasalar bile anlamadığımız şeylerden, yıkıcı şüphelerden korkuyoruz. Yaşlılık bizi zorlar, her zaman yürümek için kullanılacak belirsiz araçlar olmasına rağmen yürünecek tüm bir yolu söz veren bir hayatın karşısında güvensizlik problemlerine sahip aşırı bir gençlik bize sıkıntı verir.

Birçok kez insanların insanlardan korktuğunu kendimizi kandırmadan itiraf edelim. Her zaman suçlular, haydutlar, sadistler, deliler kötülükleriyle insanları titrettiler. Vicdansız güçlülerin hakimiyetinden korku duyuldu. Tüm halkları köleleştiren tiranlardan korku duyuldu. Ganimet peşinde savaşa giden, onuru ya da bir fikir savunmayan insanlardan korku duyuldu. Tarih, yasa olarak yerleştirilen şiddete karşı güçsüzlükten doğan paniği tanıdı. Herşeyden ötürü korku duyuldu.

Yeni bir korku çağı yaşıyoruz. Bugün tüm insanlar birbirlerinden korkuyor. Bu ifadenin oldukça genel olduğunu biliyorum ve mantıklı olarak, bu korkuyu hissetmeyenler ve bunu kışkırtmayanlar var ama korkutan, dünyanın tüm köşelerinde acımasızlık ve şiddetin genelleşmiş durumudur. Kötülük, daha önceden o veya bu yönetim sistemi şekline atfediliyordu ya da bir halkın bir başka halktan daha kötü olduğu söyleniliyordu. Bugün herşey garip bir şekilde karışıyor ve mutsuzluk tüm gezegende kol geziyor.

Savaşlar her zaman var oldu. Her zaman ölümü ve acıları kendileriyle beraber getirdiler ama şimdiki savaşlar herzamankinden daha kirlidir. Karşı karşıya gelmeler değil, hem savaşçıların hem de halkların karıştığı genelleşmiş işkence formülleridir. Şimdiki vahşetin önceki savaşlardan üstün

olup olmadığını bilmiyorum veya farklılık, şimdi çok kısa zamanda iletişim araçları aracılığıyla bilinebilmesindedir. Ne şekilde olursa olsun gerçek neden aslında korkunun her zaman varolmasıdır. Bir savaş durumundan yararlanarak kabusa dönüştürünceye kadar kötü koşulları suistimal ederek vahşilere dönüşen bazı insanlara güvenmek imkansız olmuştur.

Katiller her zaman oldu ama bugün her cinayet, yanında işkenceyi de getiriyor. Sanki nedensiz öldürmenin hoş bir tadı varmış gibi, saldırgan içgüdülerin doyurulduğunu hissetmek için (şayet doyuyorlarsa) her seferinde daha çok zulme ihtiyaç duyulmaktadır.

Hırsızlar, sapıklar, manyaklar her zaman oldu ama bütün bunlara şimdi duyarsızlık ve merhametsizliğin korkunç ölçüleri de ekleniyor. Bazen bu suçları işleyenlerin insan olduklarını düşünmek, çekinmeden yaptıklarını düşünmek zor geliyor.

Çağımız ilerledikçe, bu zalimlik belirtileri her seferinde daha genç, ergin ve çocuk olan kişilerde ortaya çıkıyor... Bir salgın özelliği kazanan bu kötülük kütlesinden hiç kimse kurtulamıyor.

Tüm salgınlarda olduğu gibi, etkilenenler ve hala sağ kalanlar var. Neden kurtulmak? Ne cinayetten ne de saldırıdan. Aksine insanlık dışı şekilde davranma ihtiyacından kurtulmak ama hasta olarak sağ kalanlar, buna karşılık felçli bir korkudan, dondurulmuş bir tepki gösterme ve birinden veya birşeyden destek alma yetersizliğinden muzdariptirler. Kendini savunmak? Nasıl? Kimden? Başka bir şeyden değil de insanların insanlardan korkması için neden nedir? Ya da belki soruyu şu şekilde sorabiliriz: Aktif ve rezil, rotasız cesetlere benzesinler diye insanlarda ölen şey nedir?

Sahte bir özgürlük adı altında herşeye izin verilen kültürlerimizin zirvesinde (ya da çöküşünde mi?) imkanla imkansızlık arasındaki sınırlar

yok olmaktadır. Ahlaki kurallar mevcut değildir. Varolanlar ise günümüz ortamı için işe yaramaz eskimiş kuralların parodilerinden başka bir şey değildirler. Eğitim, alışkanlıkların ve hayat şekillerinin robotlaşmasının bir alt ürünüdür; bireyi dönüştürmez. Yalnızca ona direnmesi için gerekli bazı bilgileri verir. Dinsel ve mistik yaşantılar birkaç gruba ve tarikata kalır ama bunlar da ruhun istediği şeyi vermemektedir. Tabi ki eğer "ruh" beyin hücrelerinin bir ifadesi ise, vitaminden, içkiden uyuşturucudan başka birşey niye teklif edelim ki?

Ölenin insan ruhunu ifade etme fırsatı olduğuna inanıyoruz. Ruh yok olmuyor; uykusunun sonucunda ya gizleniyor ya da kendini gösteremiyor. Bu şekilde özellikle yöntem ve ortam bulamadığı zaman kendini ifade edemiyor. Geriye yanlış fikirler ve duygu yüklü bedenler, daima ebedi açlığın yerini alan yeniliğin peşinde bugün bir sahibin, yarın başka bir sahibin önünde eğilen robotlar kalıyor.

Bunun için korkuyoruz. Bunun için insanlar insanlardan korkuyor. Patlak verecek fırtınanın korkusu duyuluyor. Önemli birşeyini, en önemlisini kaybedeceğini bilen hayvansal paniği hissediyoruz. Korkuyoruz. Yalnızca şekilleri görmeyi öğrendik ve ruha sahip olan insanlar ile makina insanlar arasında ayrım yapmayı bilmiyoruz.

Salgına dikkat! Kötülüğün en ufak belirtisini bile teşhis etmek için uyanık olalım çünkü bizlere, gerçeği arayan ve seven bizlere, hastalığa yakalanmadan hasta insanlar arasında yaşamak, korkmadan korkuya dayanmak, acı çekenleri iyileştirmek ve yavaş yavaş korkunun yerini sevginin almasını sağlamak görevi düştü. Ne ne kadar zaman alacağı ne de başlangıçta karşılaşacağımız başarısızlıklar bizi ilgilendirmez. Önemli olan kirliliğin her tarafa yayılmasından ve düşündüğümüzden çok daha belirgin olan bu tarihi fırsatı kaybetmeden önce başlamaktır.

BAĞLANMA VE ÖZGÜRLÜK

Belli fikirler (daha çok "zihinsel şekiller" olarak adlandırmamız gerek) çoğunluğun ilgisini çekerek az veya çok güçlü bir şekilde bazen devirsel rüzgarlar gibi ortaya çıkar.

Bunlardan birisi özgürlüktür. Her zaman olduğu gibi bu kelime metin dışında kullanıldığında herhangi bir insani faaliyete uyarlanır ve yaşam anlamını bile taşır.

Genel olarak derin bir şekilde incelendiğinde özgürlüğün çok ilginç birtakım yararları olduğu anlaşılmaktadır; tam bir bağımsızlık kazanmak, ne birşeye ne de bir kimseye bağlanmak, eylemlerin, sözlerin ve düşüncelerin hesabını vermemek için söz vermemekten bahsedilir. Özet olarak sorumluluğun inkarı ve ne olursa olsun kaybetme korkusudur.

Bu özgürlük hangisidir? Daha önce söylediğimiz gibi onu derin bir şekilde incelersek çözmekten daha çok bağlar yarattığını görürüz ki bunlar:

GÖRÜNÜRDE ÖZGÜRLÜK

Özellikleri:

Yalnızlık: Hiç kimseye bağlanmadığı için, bunları ihtiyatlı bir şekilde saklamalarına rağmen tüm insanoğullarının arzu ettiği bu özgürlük duyguları büyüyemez. Dostların, kalıcı sevgilerin olmaması sadece bugün olup yarın için yararlı olmayacak koşullu arkadaşlıkların olması bunlar arasındadır.

Güvensizlik: Bu durumda hiç birşeye bağlanılmadığı için destek alınacak hiçbirşey yoktur. Kişiye hiçbirşey hayatta destek vermez çünkü tüm ideolojiler korkutucudur. Ancak onları tanıması veya onlara yakınlaşması da korkutucu olduğu için gerçek olan şu şey ortaya çıkıyor: Dünyada ne yapıyor olduğunun da anlamını kaybettiren uçlar olan nereden gelinip nereye gidildiği gibi hayati soruları yanıtlayamayan kimsenin karakterine er ya da geç endişenin hakim olduğu açıktır.

Ruhani cimrilik: Bir özgürlük kısıtlaması adına herhangi birşeyi kaybetme korkusuna dönüşür. Ancak hiçbir şeye sahip olunmadan ne kaybedilebilir? Yaşanılan boşluğu, bu yokluklar kaosunu hiçbirşey bozmadan korumak dışında hiçbirşey vaat etmeyen bu boşlukta olmaya devam etme rahatlığı mı kaybedilecektir?

Bu durumda soruyoruz;özgürlük ne için?

BAĞLANMA

Düşünceyi aşmış sayılanlar arasında bu terime az değer verildiğini biliyoruz. Bağlanma, ne ilerleme ne de değişmeye imkan verip bizi yolda durduran, ilk taşta ayaklarımızı sabitleştiren ömür boyu bağlı olduğumuz zincirlermiş gibi hayal edilir. Buna rağmen akıntıya karşı gittiğimizi bilerek

bağlanmanın takınabileceğimiz en olgun tavırlardan birisi olduğuna inanıyoruz çünkü;

* Bağlanmak için kişinin ilk önce kendini eğitmesi, elinde olan imkanların neler olduğunu bilmesi ve bu bilgi ile karşılaştırmanın zeki bir yolunu bulması gerekir.

* Bağlanma, seçmek için kapasite gerektirir. İki şey arasında seçim yapmaktan nefret edenlerin çok olmasına rağmen hayat sürekli bir seçimdir ve eğer bu sorumluluğu bilinçli ve şahsen kabul etmeyi bilmiyorsak hayat bize en uygun olana dair karar verme konusunda irademizi uyandıran arka arkaya acı darbeler verecek, bizi bir yerden başka bir yere götürerek bizim yerimize seçme sorumluluğunu üstlenecektir.

* Bağlanma kendinde, bizi bir hayal, sevgi, eğilim, iş, ideal ile tamamlanmaya götürdüğü için oldukça gurur taşır.

* Bağlanma, iradeyi geliştirir çünkü seçtiğimiz şeyi sağlam bir şekilde sürdürmemize yardım eder.

* Bağlanma, sadakat erdemini bahşeder, çünkü sevmemek ve serbestçe kabul edilmiş seçimimizi temsil edene sadık olmak imkansızdır.

* Bağlanma sert değildir. Aksine bizi, irade ve bilinç nedeniyle yaptığımız yanlışları düzenlemeye mecbur eder. Bu şekilde esnek olmamıza, iç ve dış olarak hareket edip her alanda büyümemize yardım eder.

* Bağlanma, aynı sözü verenlerle bir birlik yaratır ve bu birlik, korkusuzca kardeşlik, dayanışma, anlayış ve uyuşma olarak adlandırılabilecek bir birliktir.

* Bağlanma bize, elde etmek istediğimize ulaştığımız, her keresinde yeni ve daha yüksek hedefler koyar. Bu nedenle hayat başka türlü sahip olmayacağı bir anlam ve boyut kazanır.

Her ne olursa olsun hoşlarına gitsin veya gitmesin insanların, tuzaklar veya mahkum etme olan gerçek özelliğini bize asla göstermeyecek kadar iyi gizleyen pek çok şeye kaçınılması olanaksız bir şekilde bağlanmış olduklarını (ancak bilinçsiz bir şekilde) yeniden farketmeleri ilginçtir.

* Bağlanmanın modalarla, bir kişi kendini ister istemez çoğunluğun ister zihninde,ister pşisesinde ister bedeninde olsun taşıdığı şeylere şiddetli bir şekilde teslim edecek kadar ilişkisi vardır.

* İçimize düşen korkulara kapılma söz konusudur. Herkes önlenemez olarak nitelediği birtakım kötülüklerden korkar(günümüzdeki toplumsal kötülükler) ve onlara karşı ya kaçarak ya da saldırganlıkla tepki göstermesi zorunludur..

* Diğerlerinin fikirlerine bağlanma söz konusudur. Ne olursa olsun bir fikir kamuoyunu kazandığında deli, gerici, tarikatçı ve diğer benzeri "hoş sözlerle!" adlandırılma riskini göze almadan bu fikre karşı çıkmak nerede ise imkansızdır. Öte yandan sahte özgürlük nedeniyle kendi ölçütünü geliştirmemiş olan kimsenin ne zaman kendisini düşündüğünü veya sırtındaki eli farketmeden ne zaman itildiğini farketmesi çok zor olacaktır.

* Zayıflığa kapılma (hiçbir şey yapma, bırak diğerleri yapsın!) ve erdemler tarafından gizlenmiş kötü alışkanlıklara (herkes bunu yapıyorsa ve onlara hiçbir şey olmuyorsa bunu yapmakta ne sakınca var?) bağlanma söz konusudur.

* Cehalete kapılma söz konusudur. Yanlış bilgilenme veya yönlendirilmiş

bilgi hiçbir alanda, hiç kimsenin gerçekten ne olduğunu bilmemesine neden olur ama aynı zamanda bu mantıksal sonuca varmak için imkanları da yoktur.

** Çağımızın yeniden tanınması ve değişim için değişimin işareti olan istikrarsızlığa kapılma söz konusudur. Ne açık ne de sabit hedefler vardır. Bugün coşmak için sözler var ve yarın ne olacağını göreceğiz... Değişimin nereye yöneldiği veya bir yönünün olup olmadığına önem vermeksizin yarın değişeceğiz çünkü değişim ilerlemeyi gösteren tek işarettir.*

Bu nedenlerle filozofun bağlanmadan korkmayıp onu kendini desteklemek ve ilerlemek için eylemin zeki bir aletine dönüştürmesi fikrini tekrar doğruluyoruz. O ancak ölümcül bir uyuşturucu etkisi yapan sahte özgürlükten korkar.

Bilinçsiz bir sahte özgürlük yerine bilinçli bir bağlanma daha değerlidir. Sahte özgürlük er ya da geç kaçınılmaz bir hapishaneye dönüşür. Bağlanma hayat nehirlerimizin akıntısını kanalize etmek için bir nehir yatağıdır. Özgür olalım: Seçmeyi ve kendimize güven ve neşeyle bağlarımızın sorumluluğunu yüklenmeyi bilelim, seçmeyi bilelim. Bugün insanlığın takip edeceği rotayı sessiz bir şekilde işaret eden tüm büyük Hocalar böyle yapmışlardır.

EMİN OLMAK VE FANATİZM

Kanaat deyince birşeye ikna edilmiş olmayı anlıyorsak gözönüne almamız gereken ilk şey tüm kanaatlerin entellektüel nitelikte olmadığıdır. Diğer pek çok konuda olduğu gibi kanaat, insanoğulları olarak ortaya çıkışımızın tüm planlarında kendini ortaya koyar. Böylelikle fiziksel, enerjetik, duygusal, zihinsel ve çok daha yüksek ve kompleks olup ruhsal olarak adlandırdığımız diğer kanaatler olacaktır.

Fiziksel bedenimizin yaşamak için ihtiyacı olan çok açık ve değişmez kanaatleri vardır. Ne zaman acıktığını, uykusu olduğunu ve ne zaman herhangi bir hastalığın onu canından bezdirdiğini aklımızdan daha iyi bilir. Beden kendine soru sormaz; yalnızca kesin olarak onayladıklarına dayanarak yaşamsal gereklerini yerine getirir. Geleneksel ezoterik öğretilere dayanırsak fiziksel beden ifade araçlarımızın en eski olanıdır ve milyonlarca yıldır deneye dayalı yerinden oynatılamaz bir Bilgeliği, kullanmak üzere saklamaktadır.

Her fiziksel organın özel bir işlevi ve dili vardır. Her defasında bize doğrudan varlığını sürdürmek için birşeyin eksik olduğunu söyler; midenin

açlığı duyumsaması konusunda problemi yoktur, baş da ağrı hissettiğinde şüpheye düşmez; ne mide ne de baş gerekliliklerinin başka nedenlerden ortaya çıkması veya bu gerekliliğin yanıltıcı bir fantazi olması olasılığını ileri sürer.

Enerjetik kanaatlerimiz bedenimiz dinlenmeyi talep ettiğinde, biraz hava teneffüs etmek istediğinde, kendimizi güneş ışığına bırakmak, uyuşukluğu gidermek için koşmak veya kendimizi bir duşun altında veya deniz sularında tazelemek istediğimizde kendini gösterir. Enerjimizin "düştüğünü" hissettiğimizde kendimizi varoluşsal bir endişe içerisinde hissetmeyiz: doğal bir şekilde çalışmayı veya sadece yaşamayı sürdürmek için iyi bir yeniden enerji yüklemeye ihtiyacımız olduğunu biliriz.

Daha üst alanlara girdiğimiz ölçüde görünüm daha kompleks bir hal alır. Duygusal ve zihinsel seviyede kanaatlerimiz artık fiziksel bedenimiz veya onun enerjetik ifadelerinde olduğu gibi açık olmayacaktır.

Hiç şüphesiz ki duyular ve onların kapsadığı herşeyi içine alan alanda kendimizden emin olarak hareket ediyoruz. En önemli olanları biliriz (veya tecrübe etmenin gerekliliğine inanırız) ve onları bu duyulardan ortaya çıkan doğal karmaşıklıklar dışında büyük karmaşıklıklar olmaksızın hayatlarımıza dahil ederiz, fakat kanaatlerimiz için aynı şey söz konusu değildir.

Herkes sever veya aşkın sunduğu farklı nüanslarla bir kez sevmiştir. Sevilirken bir kanaatin varlığı mutlaktır. Hisler tükendiğinde şüpheler doğar; az çok uzun bir süre boyunca gerçekten sevip sevmediğimizi bilemeyiz ve sonunda ilk duyguyu güçlendirerek veya bizi duygusal olarak etkilemiş olanı kesin olarak bir kenara bırakarak durum abartılır.

Herkes bir kere korku hissetmiştir. Bu korku gizlenebilir veya gizlenemez fakat vicdanen korkunun kişiyi boğduğu ve bu dengeyi bozan duygunun özellikleri çok iyi bir şekilde bilinir.

Böyle pek çok örnek verebiliriz.

"Hiçbir şey hissetmediğinden" yakman insanlar mutlaka vardır ama bu vakaları dikkatle inceleyecek olursak bunların duyguların sonuçlarından korkan ve bundan dolayı duygusal araçlarının kendini özgürce ortaya koymasına izin vermeden kendilerini kısıtlayan kadın ve erkekler olduklarını görürüz.

Yalanmış gibi gelse de böyle konuşan insanlar da birşeyler hisseder; korku, kaygı, güvensizlik... Bu nedenle duygusal kanaatleri, negatif olmaları nedeniyle kanaat olmaktan çıkmış, diğer negatif kanaatler tarafından karmaşıklaştırılmıştır.

Entellektüel dünyamızdaki fikirlerle ilgili mutlak bir kesinliğe sahip olmak hala çok güçtür. Bunun nedeni fikirlerin her yönden "sunduklarının" çok çeşitli ve bol olmasıdır. Her gün iletişim araçlarını yeni fikirler (veya sahte fikirler) ve aynı zamanda saçma veya az çok ciddi konuşmalar istila eder. Dünyadaki bu kadar önemli kişiliğin bizi endişelendiren sorunların çoğu konusunda hemfikir olmaması karşısında ne düşünmeli?

Öte yandan "tüketicilere" binlerce fikir sunanlar, bunları hiç kimse kendi başına düşünmeye cesaret etmesin diye tasarlarlar ve bu şekilde uygun ve kalıcı kanaatlere sahip olmak nerede ise imkansızdır. Bugün "insanları sürü gibi gütmek" söz konusudur. Koyunlar, kitleler nereye giderse (veya güdülürse) oraya giderler. Diğerlerinden farklı bir şekilde düşünmeye veya onlardan farklı birşeye inanmaya karşı korku ağır basmaktadır.

Zihinsel kanaatler ve hatta ruhsal olarak adlandırmış olduklarımız bile kendi yeteneklerimizin bireysel olarak uygulanmasından doğar. Öncelikle düşünmeye (ve aynı zamanda doğal olarak hissetmeye de), gerçek sezgilerimizin ve derin engellerimizin arayışında iç dünyamızı keşfetmeye

cesaret etmek gerekir. Başlangıçta bu kolay olmayacaktır ama sürekli uygulama ile bugün fizik bedenin gösterdiği aynı kendinden emin olma hali ortaya çıkacaktır.

Hiçbir etki altında kalmadan tamamen yalnız başımıza düşünebilir miyiz? Sanıyorum ki hayır. Sanıyorum ki hiç kimse bu yeteneğe sahip değildir fakat her halükarda onların bizim fikirlerimiz olduğuna ikna olacak kadar bizim fikirlerimize uyan diğer insanların fikirlerini edinebiliriz. Bize en uygun olduğunu sezdiğimiz fikirleri, düşünceleri, inançları içselleştirmek asıl konudur.

Emin olma söz konusu olduğunda orijinal olması, şimdiye kadar hiç ifade edilmemiş yeni bir fikre sahip olunması değil, uzak devirlerden gelmiş de olabilen bir fikre sahip olarak yaşamak önemlidir. Hiç şüphesiz ki böyle bir fikirle bir birbiri ile ilişkili değerler sistemi meydana getirmek için uygun ve muteber hale geliriz.

O zaman ilk adım zihni, yaratıcı imgelem ve sezgi yönleri ile ruhu açmak, korkunun pençesinde sıkışıp kendimizi kapatmamaktır. Korku ile hiçbir kanaate varılmayacağı kesindir. Düşüncenin uygulanması, doğru dinlemeyi, okumayı bilmek, sözlere ve onların ifade ettiklerine dikkat etmek, başlangıçta korkarak fakat daha sonra daha güçlü bir şekilde filizlenen kesinliklere güvenme yolunu yavaş yavaş açacaktır.

İkinci adım bu fikir ve sezgileri hatalar ve yanlışlıklar yapsak da bizim fikirlerimiz ve sezgilerimiz kılarak yaşamak, uygulamak ve denemektir. Hatalardan da ders alınır.

Birkaç büyük duyguyu, açık fikri ve parıltılı sezgiyi dolu dolu yaşamayı başarırsak, kanaat getirmenin olağandışı mutluluğunu, kendimizin efendisi olmayı bilmenin eminliğini, onu her zaman kabul etmeyip anlamasak da bize ait olanı aktarabilmeyi tecrübe edeceğiz.

Kanaatlerimizi Mutlak Hakikat ile karıştırmamamız gerektiği ortadadır. Kibirli olmaya çalışmıyoruz. Büyük Hakikat hala bizim imkanlarımızın ötesindedir fakat herşeyden önce tüm zamanların bilgelerinin ve aydınlanmış olanlarının o mutlak olarak kendinden emin oluşları aşamasına ulaşabilmek için basamaklar olan kanaatleri her elde edişimizde bize mucizevi bir şekilde yakınlaşmaktadır.

EMİN OLMAK VE FANATİZM

Şüphesiz ki günümüz dünyasında iletişim araçlarının manşetlerini sürekli ve ayrım gözetmeksizin işgal eden, anlamlarını yitirerek ağızdan ağıza dolaşan bazı kavramlar çok sık moda olur. Tarikatlar, köktenci hareketler, teröristler, silahlı çeteler, ayaklananlar, manipule edenler, dolandırıcılar, ahlaksızlar hakkında o kadar çok şey duyuyoruz ki artık neye ve kime inanacağımızı bilmiyoruz.

Kötülükleri son haddine ulaştırmak için, bu taçlandırılmış kelimeler fanatizm kavramı ile birlikte kullanılır ve bu nedenle bunca korkunçluktan kaçmak için "bir başka fanatik daha" şeklinde değerlendirme riski ile hiç kimse hiçbir anlamda bu kelimeleri kullanmaya cüret etmez.

Kötü olan herşeyi şişirmek olan bu kötü tarz, sadece insanlara neler olduğunu aktarmak için değil çok daha aşağılık ve her zaman kanuni olmayan bir şekilde prestij ve para kazanmak için onlara en uzun bilgilendirici alanları ayırmak, İnsanlığın başına gelebilecek en kötü şeye neden olur: kanaat yoksunluğu.

Niyetimiz, emin olmak ile fanatizm arasında gördüğümüz farkı açığa çıkarmaktır böylece şeyleri kendi yerlerine koyarak herkes kendini ve diğerlerini bir parça daha fazla ölçütle yargılayabilecektir.

Emin olmak, iyi gerekçelere, deneyimlere, örneklere ve nirengi

noktalarına dayalı, gelişen bir kesin bilgiden ortaya çıkan yüksek bir psikolojik, entellektüel ve ahlaki uzlaşma halidir.

Kanaatlere sahip bir insan bütünsel bir sağlığa, imrenilen bir özgüven ile onun denge ve sağduyu ile hareket etmesine imkan veren nereden gelip nereye gittiğinin bilgisine sahiptir. Kanaatler bizim iç yeteneklerimizin sürekli uygulamasından ve hareketli fikirlerin yavaş yavaş sağlam yargılara dönüşmesinden doğar. Bu, ne bir kaynaşma ne de bir durgunluktur. Aksine kanaatlere sahip olanlar İdea'ların (ilk örneklerin) ritmi ile yaşar, çünkü İdealar kendilerine özgü bir enerjiye ve doğal bir gelişme hızına sahiptir.

Kanaatlere sahip bir insan hoşgörülüdür. Kanaatleri konusunda katıdır ama diğerlerine fırsat verir. Farklı düşünenleri küçük görmeyip her zaman onları dinlemeye hazırdır. Aktif bir hoşgörüye sahiptir; ki bu aktif hoşgörü, diğerlerini dinlemek, onları incitmeden ve onlara hakaret etmeden kendi düşüncelerini ifade edip savunmaktır. Kendisi ve diğerleri için yaşam alanı yaratmayı bilir. Yer açar, yaratır, yerini bilir, başka yerleri işgal etmez, çevrelerindekilere ne kötü davranır, ne onları tedirgin eder ne de zorlar. Kendini ne zorbalıkla zorla kabul ettirir ne de tüm mükemmelliyetin doruğu olarak değerlendirir. Kanaatleri, onun gelişmesine, her seferinde biraz daha iyi olmasına yardım edendir.

Fanatik bir insan az düşünür veya hiç düşünmez. Diğerlerinin ona verdiklerini iyi olarak özümser ve düşünceler yerine, kendini bilinçsiz eylemlere sürükleyen kontrol edilemez tutkuları geliştirir. Bu tutkuları değerlendiremediğinden onlardan ötürü pişmanlık bile duymaz.

Fanatik, (bildiğini sandığı fikir o ise) sadece bir fikri bilir. Aslına bakılırsa fanatik sadece bir fikri kabul eder ve bu kabule kendi kesin bilgileri ile değil çoğu zaman ustaca başka türlü gösterilen bir zorlama ile varır. Çoğu insanda kendini uygun bir şekilde kanalize edemeyen İnsanlığa yardım

etmeye duyulan gizli istek, onları kendileri de birer av olup oyunlarına katmak için diğer yararlı aptallara ihtiyaç duyan fanatiklerin kolay bir avına dönüştürür.

Fanatik; hoşgörüsüz olarak tanımlanabilir. Farklı bir şekilde düşünebilen ve hissedebilenlerin varlığını bile kabul etmez. Bundan dolayı her durumda onları saf dışı bırakmaya çalışır; ölüm veya işkence bu davranışın korkunç tezahürleridir. Fanatik dinlemez, diyalog kurma kapasitesi yoktur. Yalnızca kendi temel ilkelerini, kendi sesleri ile kendini şaşırtmak için yüksek sesle haykırır ve başka herhangi bir fikre meydan vermez. Sahip olduğu onun için yeter de artar bile. Geri kalan herşey değersizdir, varolmamaktadır veya varolmayı kesmelidir. Fanatizm, tiranlıkla aynı kökten gelmektedir.

Emin olmak filozoflara, fanatizm ise delilere özgü olduğundan birini diğerinden ayırt etmek son derece önemlidir. Bir çok (fazlasıyla çok) fanatik ile birlikte yaşamak zorunda olduğumuz doğrudur fakat bu saçmalık bizi İnsanlık için olan soylu ve verimli işlerden daha fazla zaman ve mekan harcamaya yöneltecek hale gelene kadar bu sapkınlığın bilinçsizce taklidi içerisine düşmemeliyiz. Ahlaksal bütünlüğümüzü korumalıyız ve kendimizi bugüne yönelmiş, geçmişi seven ve geleceği düşünen, içten kanaatleri olan insanoğullarına, idealist ve kusursuz olana dönüştürmek için gerekli olan öğrenimi geliştirmeliyiz.

İnsan istedi mi yapamayacağı şey yoktur ("İstemek yapmaktır") ve bu durumda istiyorsanız en iyi duygularınızı, fikirlerinizi ve ahlaki değerlerinizi tatmin eden bir şekilde yaşamaya başlayabilirsiniz. Anahtar kendinizde bulunmaktadır.

KORUYAN VE TAHRİP EDEN KALKANLAR

Olağanüstü kalkanlar ile donanmış büyük kahramanları yeniden tanıdığımız, öğretici serüvenlerle dolu yazıları bir yana bırakmadan, her insanın kendi ifade araçlarından gelen hafif malzemelerle yapılmış kendi kalkanı olduğunu biliyoruz.

Fiziksel, yaşamsal, psikolojik ve zihinsel hatta tinsel benimizin çok daha ötesinden çıkan unsurlarla, somut hayatta kendini gösteren ve hareket ettiren bizim bir parçamız olan kişiliği temel olarak kaplayan bir kalkan oluşur.

Eğer kalkan gerektiği şekilde yapılırsa, bizi dış saldırılara olduğu gibi iç saldırılara karşı da koruyan etkin bir savunmadır.

Aslında kalkan, bizim iç enerjilerimizden kaynaklanır; bizim en iyi düşüncelerimizin, duygularımızın, en içten enerjilerimizin ve eylemlerimizin

bir sonucudur. Erdemler ve güçlerimizin, tecrübelerimizin ve başarılarımızın, kendimizi kanıtlamamızın ve büyümemizin, sevgi ve cömertliğimizin, fedakarlığımızın ve irade gücümüzün, idealizmimizin ve saflığımızın bir toplamıdır. Bu özelliklerle kalkan, iyi bir şekilde oturmuş olan kişiliğimizin içimizden kaynaklanan negatif etkiler ve kusurlar tarafından tahrip edilmesini engelleyecektir. Aynı zamanda dışarıdan bize ulaşan tüm kötü unsurlar parlak bir kalkana çarpıp geri sekerek bizim iyi bir dengede kalmamızı sağlar.

Kısaca kalkan, etrafımızda dışımızdan ve içimizden gelen sadece en iyi şeylerin geçmesine izin veren bir "atmosfer" gibi birşey yaratır. Enerjileri ayırır, koruyucu doğasına uygun olan bütün olumlu öğeleri güçlendirmeye ve beslemeye devam eder.

Ancak yıkıcı kalkanların da olduğunu ve bu negatif durumdan sorumlu olduğumuzu bilmeliyiz.

Kimi kez kalkanlarımız tersine döner ve yaralayıcı silahlara dönüşmek için olması gerekeni bırakır.. Neden bu duruma gelinir?

-Bozulmadan ötürü. Herşeyin olduğu gibi bir kalkanın da bakıma ihtiyacı vardır, eğer terkedilirse, uygun bir şekilde beslenmezse, parlak bir metal, tahta veya deriye yapıldığı gibi iyice cilalanıp parlatılmazsa, direnci gözlenilmezse gücünü kaybeder ve kısa bir süre sonra üzerinde deliklere dönüşecek çatlaklar oluşmaya başlar. Böylece bizim o ana kadar sakındığımız bütün çürütücü asitler o deliklerden içeri girer.

-Değerlerin tersine dönmesinden ötürü. Eğer kalkanı yapmak için büyük ahlaki ve tinsel motorlara ihtiyaç varsa bu motorların eksikliğinin veya karşıt enerjilerin ortaya çıkmasının kalkanı bize karşı çevireceği açıktır. Böylece bizim sürekli ve ihtiyacımız olan eğitimimizi durduran ve değiştiren

durağanlığa dikkat etmeliyiz. Hayatın eğitici çabası ile bize sunduğu denemelerden başka birşey olmayan sözde başarısızlıklarımızı gözetmeliyiz. Vazgeçmeyi haklı çıkarmadan, sözde başarısızlıklarımızı zenginleştirici tecrübelere dönüştürmeliyiz. Bencilliğe, yalın irade yerine başıboş tutkulara, çözümler arama yerine diğerlerine acıyan saplantılı depresyonlara, saldırganlığa ve şüpheciliğe karşı mücadele etmeliyiz. Dünyada "çıplak", korumasız bir şekilde, bizim parçamız olan ve evrimimiz için zaruri aletimiz olan kalkanlar olmaksızın olamayız.

Hayali ve geçmişte kalan kahramanları düşlemek veya onların diğer insanların eylemleri aracılığı ile yaşadıklarına dair verimsiz hayal ile kendimizi rahatlatmak hiçbir işe yaramayacaktır. Geçmişte ve şu anda gerçek kahraman olanlar, yalnızca savaş imgelerinde parladığını gördüğümüz kalkanlarını değil, gerçek kalkanlarını korumayı ve yapmayı bilenlerdir.

Bize, aynı zamanda varoluşun zor denemelerinden başarılı bir şekilde çıkmamıza yardım eden kalkanlarımızı yavaş ve sürekli bir şekilde yapmanın bireysel ve tarafsız görevi düşmektedir.

Hayat bize öğretir fakat Hayat, kelimenin geniş ve felsefi anlamı ile savaştır; bizi gizli tuzakların arasında yol açmaya, kararlar almaya, seçmeye zorlayan karakterimizin karşı güçleri arasında sürekli bir mücadele vardır. Bu yüzden kimi zaman kalkanımızda bazı darbeler ve çöküntüler şerefli bir hatıra olarak kalmasına rağmen denemelerimizi aşmak için çok iyi korunmamız gerekir. Bu darbeler ve çöküntüler bizi farklılaştıranlardır.

NE İÇİN VE NEREYE

Zamanımız diğer pek çok psikolojik hastalık arasında insanlarda sıkça görülen kararsızlık ve belirsizlik krizlerinin şahididir. Ne yapacaklarını veya sonuçlarının etkili olması için bunu nasıl yapacaklarını bilmemekten kaynaklanan bir sürekli huzursuzluk içerisinde hayatlarının akıp gitmesine izin veren insanlar çoktur.

Bu boşluktan kaçınmak için kendilerini belirli faaliyetlere adayıp, hayatlarına bu faaliyetlerin bir amaç vermesini bekleyenler de vardır. Böylece eğitimleri, çalışmaları veya çeşitli konular hakkındaki kursları, hiç şüphesiz içlerinde yatan bir sorundan kurtarıcı olarak görürürler. Bütün pratik faaliyetler, ister çalışmalar ister her çeşit eğitim olsun, onları gerçekleştiren kimse eylemlerinin amacını bilmedikçe bir anlam taşımaz.

HER ZAMAN KENDİMİZE NE İÇİN VE NEREYE DİYE SORMALIYIZ

NE İÇİN: Yaptığımız işlerin gerçek yararını bilmemiz gerektiği için. Sadece bir boşluğu veya endişeyi gidermekten başka bir amaç taşımayan eylemler istenilen sonuçları vermeyecektir. Suni olarak doldurulan bu dönem sona erdiğinde ve sadece kendisinden kaçmak için belirsizlik ve endişe geri döner. Bu kimse, faaliyetinin ve eğiliminin yanlış olduğuna inanır ve yanlışlığı telafi etmek için başkalarını arar; daha sonra kendisinin yine aynı psikolojik durumda olduğunu keşfeder. Yapabileceğimiz birçok işe yer vermeyen toplum ve bize öğretenler suçlanır. Bazen bunun gerçek olabileceğini yeniden doğrulamayı bir kenara bırakmaksızın, hatanın çoğu zaman neyi niçin yaptıklarını ve bundan ne elde edeceklerini bilmeden yapan kişilerde, bulunduğunu görüyoruz.

Ne için: Daha çok bilmeli, iç olarak gelişmeli, psikolojik olarak büyümeli miyim? Daha somut işleri uygulamak için bir konuda ustalaşmalı mıyım yoksa diğerlerine yardım mı etmeliyim veya daha basit bir ifadeyle daha çok para kazanmalı, ihtiyacım olan malları almalı, seyahat mi etmeliyim? Ne için; bu sorular boşuna olamaz ama bu sorular "zaman öldürmek" için sorulmadığı müddetçe yanıtları da mutlaka vardır. Eylemlerimizin amacı her zaman pratik, uygulanabilir olmalı, sıkıcı ve kasvetli olduğundan çok uzunmuş gibi geçen hayatın birçok gününü dolduran fakir, kısır, basit tartışmalardan kaçınarak dünyadaki ve bizdeki boşlukları ve ihtiyaçları doldurabilecek bir anlama sahip olmalıdır.

NEREYE : Hareket ettiğimiz zaman karşımızda iyi çizilmiş ve açıkça işaret edilen bir yöne sahip olmalıyız. "Ne için?"sorusu bize bir amaç, anlam

verir ve "Nereye?" sorusu atmamız gereken adımlara ve önerilen hedefe bizi yöneltmeleri için katetmemiz gereken yönü işaret eder. Yönsüz, eylemlerimiz somut amaçları elde edemediğimizi kanıtlamanın endişesini artırarak uzay ve zamanın herhangi bir deliğinde kaybolma riski taşır. Birkez daha ne amaçları ne de tamamlayacağımız patikayı belirlemediğimiz için suç bizdedir. "Nereye ?" diye soran aynı zamanda buraya gitmek için araçları da oluşturur çünkü son varış noktasını bilmesi ona uygun araçları elde etme olanağını sağlar.

İdealistler çoğu zaman onları anlamayanlarla karşılaşır ve onlara sorarlar: Niçin Felsefe konusunda okuyorsunuz? Bununla ne elde edeceksiniz?

İdealistler olarak bu soruları sadece cehaleti ile bizi rahatsız eden meraklıları hoşnut etmek için değil, kendi güvensizliğimizin acısını önlemek için yanıtlamayı öğrenmeliyiz.

Biz, bizde eksik olan Bilgeliği aramak için, Hayatı dolayısıyla bizleri yöneten yasaları yavaş yavaş keşfetmek için felsefe ile ilgileniyoruz. Eğer mümkünse kişiliklerimizi gereksiz acılardan kurtararak onlara hakim olmak, onları daha uyumlu kılmak ve diğerlerine tecrübelerimizin sonuçlarını sunmak, görünürde anlamsız kalan ; acı, hastalık, sefalet, şiddet, delilik, nefret, korku gibi pek çok gerçeğin ardındaki nedenleri anlamak, boş yere pişmanlıklarla zaman kaybetmeye izin vermemek, tarih karşısında aktif olmak, geleneğin mirasçılarını desteklemek ve onu geleceğe aktarmanın yeni yollarını yaratmak, insanda dayanışma duygusu uyandırmak ve herkesi anlayışımıza değer varlıklar olarak görmek, Tanrının Sırrını çözmek ve ruhlarımızı kendi öz vatanına geri döndürerek bu esrarengiz örtülerle kaplamak için bilgeliği arıyoruz.

Ne kazanmalıyız? Yukarıda bahsettiklerimizden daha büyük bir kazanca ihtiyacımız var mı?

Bazıları vardır ki kazanmanın sadece parayla ölçüldüğüne inanır fakat Bilgeliğin meyvalarını iyice fethetmiş olanlar, şerefli hayat araçlarını bulabilecek yeterlilikte zekaya sahip olduklarından hiçbir zaman fiziksel sefalet içinde yok olmazlar.

Nereye gidiyoruz? Filozoflar olarak tarihte izler bırakmış olan ve bizi, insanoğlu olmayı bırakmaksızın gerçek insanlara dönüştürmek için evrimin yollarının hangileri olduğunu işaret eden birçok Hocanın evlatları olduğumuzu biliyoruz. Bizler zihinsel olandan psikolojik olana, fiziksel olandan manevi olana kadar ilkelerimizi eyleme geçirerek kendi insan durumumuzu fethetmeye yöneldik. Bizler açıklaması güç ve o kadar özel olan bir hedefe doğru gidiyoruz ki bu yüzden bizi bekleyen uzun yolda hiçbir şey bizi rahatsız edemez; her halükarda açıklama zorluğu bizim Bilgelik eksikliğimizin ve öğrenilmesi gereken daha birçok şeyin bulunduğunun şaşmaz işaretidir.

Böylece, genel ifadeyle İdealimizin ne için ve nereye doğru olduğunun ana hatlarını bilerek, günlük olarak gerçekleştirdiğimiz her bir eyleme bu ana hatları uygulamak çok kolaydır. Her işten anlamak, bizi kendimizi gerçekleştirmeye götüren zincirin önemli bir halkasını oluşturmaktır. Her hareket edişimizde son yapımız için yeni bir dayanak kazandığımızdan emin olarak neşeli ve güvenle çalışmalıyız..

ZOR OLAN, KOLAY OLAN

Günlük hayatta sıkça rastlanan şeylerin bu kolay sınıflandırılması, hayatı farklı bir bakış açısı ile görmeye ve yaşamaya çalışanları da etkiler. Onlar da, faziletlerini ortaya koymak için değil ama hatalarını haklı çıkarmak için bu ikiliği kullanarak, genellikle bu doğrultuda karar alırlar. Başarılamayan veya kötü sonuç veren herşeyin sorumlusu bunların zor oluşudur.

Böylece zor işlerden, konulardan, psikolojik durumlardan, insanlardan, zamanlardan...bahsederiz. Bu listenin sonu gelmeyecektir. Bu birkaç satırda ne bunu tamamlamaya ne de listedeki her konu için bir çözüm getirmeye çalışacağız.

Bunun yerine zorlukla yüzleşmesi gerekenlerin içsel durumlarına yani tüm denemelerden zaferle çıkmayı bilmesi gereken insanın durumuna dikkat çekmek istiyoruz.

Hemen hemen herkes kolay şeylerin olduğunu kabul eder; bunlar genellikle diğerleri tarafından yapılanlardır ve böyle söyleyenlerden herbirinin

tatminkar bir şekilde başardığı çok az iş kolay olarak nitelenir. Neden çoğu insanın, diğerlerinin (Eflatun'un mitinin "turna olmayanlar" olarak adlandırdıklarının) yaptıkları işlerin kolay olduğuna ve hayatın, zorlukları onlara değil de "kendilerine"ayırdığını düşündüğünü anlamam. Belki de bu, insanların çoğunun kendilerini diğerlerinin yerine gerçekten koymayı bilmemelerinden dolayıdır.

Öte yandan herkes belli durumlardan başarıyla sıyrılabileceğini bilir; herkes belli işleri iyi veya çok iyi yapabilecek kapasiteye sahip olduğunu bilir. Bu işlerin yanı sıra, çözülemez, erişilemez amaçlar gibi görünen diğer pek çok iş biraraya gelir.

Bunun üzerinde biraz düşünelim. Kolay olarak adlandırılabilecek bir şey aslında yoktur. Eğer herkese tek tek neyi kolay olarak değerlendirdiğini soracak olursak, herkes bunu farklı yanıtlayacaktır. Bildiğimiz, yapabileceğimiz şeyler ile bilmediğimiz ve yapamayacağımız şeyler bulunmaktadır. Kolay olan henüz öğrenmiş olup hakim olduğumuzdur ve kolaylıkla gerçekleştirilir. Bunu ne zaman, nerede ve nasıl öğrendik? Bu sorunun yanıtının, herkesin kendi hafızasında veya bilince genellikle yerleştirilmeyen eski tecrübeler yığınında aranması gerekir. Kesin olan, bunun öğrenilmiş ve hayata geçirilecek belli bir kolaylık olarak yansıyan özümsenmiş bir bilgi olmasıdır.

Benzer bir şekilde zor diye birşey aslında yoktur. Zorluk, kişiye ve onun birikmiş bilgisine bağlıdır. Bilinmeyen, kendini yeni bir şey olarak ortaya koyan zorluk maskesini taşır. Bu büyük olasılıkla, nasıl çözüleceğini bilmemekten ötürü artık bilinmez ve yeni olmaktan çok tekrarlayıcı ve korkutucu olan, gerçekten özümsenmiş ve tecrübe edilmiş olmayan aynı şeyin yıllar boyunca "zor" olarak adlandırılmaya devam edilmesinden başka bir şey değildir.

Korkunun yeniden tecrübe edilmesi, bizi zorluğu aşmaya götürmez Zorlukları önlemek için korkunun tüm göstergelerinden kaçınılması şarttır.

Hayatın zor şeyler ile dolu olması doğaldır. Hepimiz dünyaya öğrenmek, yeni bilgiler edinmek, ruhun uyanmasını sağlamak, ruha ait olanları ona geri vermek ve onu yeni öğretilere açabilmek için geldik. Eğer herşey her zaman kolay olsaydı, bu dikkate değer olacaktı; bu, ya çoktandır bildiğimiz bir konuda tıkandığımıza ya da tüm dikey yükselişin yolunda bulunan yeni basamakları yeniden tanıyamayacak kadar bilinçsizleşmiş olduğumuza işaret edecekti.

Zorluk, şu anki evrim basamağımızla bizi yüzleştirendir ki bu, gelişimin bu evresinde ulaşmamız gereken basamaktır. Sert bir tecrübe gibi gelen zorluk, aslında tecrübelerin bizi anlamsızca, yüzeysel bir şekilde sıyırmayıp bilince yol açması için gerekli olan bir alıştırmadır.

Büyümek isteyen kişi zorluğu neşe ile kabul eder çünkü zorluk onun ilerlemeye devam etmeye hazır olduğunu gösterir. Öyle ise bu, gereksiz zorluklar listesini dolduran onca şey karşısında takınmamız gereken zihinsel tavırdır. "Kolay olan şu anda zaten bana bağlı olandır, zor olan ise fethetmem gerekendir."

MUTLULUK

Yeni bir yıl başlıyor ve hepimiz ruhsal gelişimimizden, yaşamda kalmamız için gerekli bazı maddesel malların elde edilmesine kadar çeşitli yeni planlar yapıyoruz ve yeni amaçlar ediniyoruz. Bir kez daha birçok şeyin arasında ve büyük olasılıkla ilk olarak mutlu olmayı, acı çekmemeyi, hoşnutluklarla dolu ve tatlı bir yaşama sahip olmayı arzu edeceğiz.

Kuşkusuz ki, mutluluk nedir sorusunu ciddi bir şekilde kendimize sorarsak, hiç kimse aynı şekilde yanıt vermeyecektir. Bu doğaldır. Ne yanıt vereceğini bilmeyenler de çok olacaktır. Mutluluk arzu edilen mükemmel bir durumdur ancak tanımlanamaz çünkü insanın kendini ifadesinin bütün düzeylerini ve bu düzeylerin hepsini birden aynı anda ilgilendirir. Parçaya ve bütüne aynı anda bakmak kolay değildir ve söz konusu olan kendimiz olduğunda her iki durumda da, doğru olanı bilmek zordur.

Çoğu kişi mutluluğu, ulaşılması için bütün çabaların boş olduğu, çok uzak ve çok yüksek bir ilke gibi çok soyut bir biçimde anlatmaktadır. Amaç açık değildir. Düzeyi tanımlanmamıştır ve ulaşmak için araçlar uygun değildir. Söylemek istediğimizi biraz daha detaylı bir biçimde görelim.

Amaç açık değildir: Mutluluğun ne olduğunu bilmemekteyiz çünkü ne zaman ona ulaştığımızı zannetsek daha önceden düşünmüş olduğumuz noktaya ulaşamadığımızı hissederiz ya da ulaştığımız şey bize az ya da donuk veya hayal düzeyinde yaşadığı zaman sahip olduğu çekicilikten yoksunmuş gibi görünür.

Düzeyi tanımlanmamıştır: Mutluluğun kökü nerededir? Maddesel ve hissedilebilir tatminlerde mi? Hislerde mi? Psikolojik sakinlikte mi? İyi bir bilgi topluluğu içinde mi? Saygı duyulabilir bir manevi kararlılıkta mı? İnsanın yedi[6] vücudundan hangisi mutluluğun sahibidir? Yalnızca bir tanesinde mi yoksa hepsinde midir? Eğer hepsinde ise bunların ihtiyaçları genelde birbirlerine karşıt olduğunda, hepsi birden aynı anda nasıl tatmin edilir?

Mutluluğa ulaşmak için araçlar uygun değildir: Bu amacın pek açık olmamasının ve bunu doğru bir şekilde yerleştirmeyi bilmemenin sonucudur. Kullanılan araçların uygun olmaması bir yana, çoğu kez hiçbir araç kullanılmamaktadır. Bunun nedeni hayatın bize herşeyi hazır ve arzularımıza göre vermesini beklememizdir. Bu nedenle fikirlerimizi ve bunların sonucu olan davranışlarımızı yeniden kontrol etmek gereklidir.

Amaçlarımızı açıklığa kavuşturmalıyız. Her birinize göre mutluluk nedir? Basit, imkanlarımız dahilinde olan, fiziksel ve manevi düzeyde çok somut olan şeylerle başlamak çok yararlıdır. Somut bir biçimde dolaşmanın mı,

[6] Yedi Vücut: Hint felsefesinde insanı oluşturan yedi yapı: fizik, enerjetik, duygusal, arzulu akıl, saf akıl, sezgi ve irade.

okumanın mı, düşünmenin mi ya da dua etmenin mi hoşumuza gittiğini bilmek iyi olacaktır. Bu veya diğer örneklerde herkes kolayca ani bir mutluluk dozuna rastlayabilir.

Mutluluk nerededir? Herkes kişisel şemasını analiz etsin. Böylece mutluluk tarlasını keşfedebilecektir. Vücudun tatminleri vardır ve çoğu kişinin sandığının aksine duyuların doyumuna ulaşılmaz. Psişe mutluluğa ihtiyaç duyar ve insanların sandığının aksine bu mutluluk sevilmekten ve anlaşılmış hissetmekten değil, kör egoizmin tuzağına düşmeksizin kendini de içine katarak sevmeyi ve anlamayı bilmekten doğar. Zihin bilgi biriktirerek değil kuşkuları silerek mutlu olur: Yerini iyi biçimde bulmuş az sayıda fikir, aralarında ilişki bulunmayan ve günlük hayatta uygulanamayan binlerce görüşten daha değerlidir. Ruh tamamen mevcut ve gelişmiş olmasa dahi hemen hemen asla ulaşamadığı hedefleri vardır. Bunun nedeni kişiliğin bulutları arasına gizlenmiş olan bu tepeye dikkat etmememizdir. Ruhsal besinler ruhu tatmin eder. Biz bu besinleri ancak hakkıyla ve etkin bir biçimde bir ideali yaşıyorsak, ruha sunabiliriz. Bizim durumumuzda bu ideal Felsefenin idealidir.

Yanlış bir şekilde inanıldığı gibi, mutluluk aşağıdan yani fiziksel vücudumuzdan inşa edilmeye başlanmaz. Kuşkusuz ki yaşamak için gerekli asgari araçlara önem vermeliyiz ancak sakin ve evrime açık bir ruh, entellektüel, duygusal ve maddesel mutluluğa ulaşmak için bize tüm diğer şeylerden daha fazla yardım eder. Gerçek insanoğulları olduğumuzu, rastlantıyla doğmadığımızı, duyguları isteklerimizin ötesinde yapabileceğimizi, diğerlerini ve kendimizi yaralamamak için duygularımızı yönetebileceğimizi, her zaman açık olarak kendilerini göstermeseler de dünyanın güzellik ve uyumla dolu olduğunu keşfetmek; işte bunların hepsi, yeteri kadar kesin bir şekilde mutluluk olarak tanımlayabileceğimiz sağlıklı içsel neşeyi ortaya çıkartır.

Basit şeylerden yararlanmaya başlayacağımız zaman, kolayca gülümsediğimizde, her gün yeni bir şeyler anlamak için belirlediğimiz hedeflere doğru acele etmeksizin ve durmaksızın ilerlediğimizde mutlu olacağımızı göreceğiz. Fantaziye kapılmaksızın hayal etmek, pratik olarak düş kurmak, hesaplanmış risklerle maceraya atılmak, sınırsız bir biçimde sevmek, iyi temeller üzerine kurulmuş bir mutluluğun özellikleridir.

Bu yıl, sana kendinle karşılaşmak ve çoğu kez nefes nefese mutluluğa rastlamak fırsatını versin. Mutluluk, içinde ve etrafını saran herşeydedir. Bunu, idealistlerin coşkusu ile keşfetmeyi ve korumayı bilmen yeter.

Yeni Yüksektepe Kültür Derneği ve Yayınları Hakkında:

Yeni Yüksektepe Kültür Derneği (Aktiffelsefe) 1989 yılında kurulmuş, etkinliklerini kendi ilkeleri doğrultusunda gerçekleştiren, kâr amacı gütmeyen, siyasi ve dini bir nitelik taşımayan bir sivil toplum kuruluşudur. Aynı zamanda insanlığın felsefi, kültürel ve hümanist değerleri üzerine kurulmuş olan organizasyon, bireyin ve toplumun gelişımı ıçın binlerce etkinlik de gerçekleştirmektedir.
Dernek bünyesinde kurulan Yeni Yüksektepe Yayınları geçmişten günümüze insanlığın mirası olan değerli öğretilerin yayılması amacıyla kitap ve dergi olmak üzere yüzlerce yayının okuyucuyla buluşmasına aracı olmuştur

Ayrıntılı bilgi için:

www.aktiffelsefe.org
www.gea.org.tr
www.gelenekselturkiye.org
www.feniksdergi.org
www.cartoonistfest.org

Aynı zamanda iyi bir müzisyen olan yazar, psikolojik bir hücreye hapsolmuş insanın duygularını, bu kitabında mükemmel bir şekilde yorumluyor. Yazar, üzerinde en çok konuşulan ancak onu elde etmek için çok az çabanın sarf edildiği en değerli hazineye yani Özgürlüğe ulaşabilmek için, her makalesinde okuyucuya "doğal-felsefi" yollar sunuyor.

İnsanın kendisini tanıması sanatı, evrensel bilginin anahtarı olarak çok eskidir ve bize, özellikle ebedi Filozof Sokrates tarafından gelmiş olmasına rağmen hala en zayıf ve en fazla ihtiyaç duyduğumuz noktadır.

Yazar, gerçek sevgi vasıtasıyla, kafesimizdeki mahkûm kuşu, kendi kimliğini tanıması ve kartal eğilimini tekrar ortaya çıkarması için bilinçlendirmeye çalışıyor. Bundan sonra, insan kendi çabasıyla cahilliğin demir parmaklıklarını kırarak, özgürlüğe doğru uçup cahilliğini fırlatıp atabilir ve kartallar gibi en yüksek tepelerde Güneşe (Bilgeliğe) daha yakın olabilir.

Antonio ROMERO

9 789759 527839